

V Bruseli 28. marca 2019
(OR. en)

7707/19

**Medziinštitucionálny spis:
2016/0379(COD)**

**CODEC 728
ENER 189
CLIMA 86
COMPET 268
CONSOM 114
FISC 208
PE 91
ENV 321**

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o vnútornom trhu s elektrinou (prepracované znenie) – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (Štrasburg, 25. až 28. marca 2019)

I. ÚVOD

V súlade s ustanoveniami článku 294 ZFEÚ a so spoločným vyhlásením o praktických opatreniach pre spolurozhodovací postup¹ sa medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou uskutočnilo niekoľko neformálnych kontaktov s cieľom dosiahnuť dohodu o tomto návrhu v prvom čítaní, a vyhnúť sa tak druhému čítaniu a zmierovaciemu postupu.

¹ Ú. v. EÚ C 145, 30.6.2007, s. 5.

Spravodajca Jerzy BUZEK (PPE, PL) predložil v tejto súvislosti v mene Výboru pre priemysel, výskum a energetiku jeden kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 187) k návrhu nariadenia. Výbor tiež predložil jeden pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 188) s cieľom zohľadniť vyhlásenie Komisie pripojené k legislatívnemu uzneseniu. O týchto pozmeňujúcich návrhoch sa dosiahla dohoda počas uvedených neformálnych kontaktov.

II. HLASOVANIE

Plénum hlasovaním 26. marca 2019 prijalo tento kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 187) k návrhu nariadenia, ako aj pozmeňujúci návrh č. 188. Takto zmenený návrh Komisie predstavuje pozíciu Parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke².

Pozícia Parlamentu odráža predchádzajúcu dohodu medzi inštitúciami. Rada by preto mala byť schopná pozíciu Parlamentu schváliť.

Akt by sa potom prijal v znení zodpovedajúcom pozícii Parlamentu.

² V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení sú vyznačené zmeny oproti návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú zvýraznené *tučnou kurzívou*. Znak „■“ označuje vypustený text.

Vnútorý trh s elektrinou *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 26. marca 2019 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vnútornom trhu s elektrinou (prepracované znenie) (COM(2016)0861 – C8-0492/2016 – 2016/0379(COD))

(Riadny legislatívny postup – prepracovanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2016)0861),
- so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C8-0492/2016),
- so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na odôvodnené stanoviská predložené v rámci Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality českou Poslaneckou snemovňou, nemeckým Spolkovým snemom, španielskym Parlamentom, francúzskym Senátom, maďarským Parlamentom, rakúskou Spolkovou radou, poľským Sejmom, poľským Senátom, rumunskou Poslaneckou snemovňou a rumunským Senátom, ktoré sa domnievajú, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 31. mája 2017³,
- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 13. júla 2017⁴,
- so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu z 28. novembra 2001 o systematickejšom používaní techniky prepracovania právnych aktov⁵,
- so zreteľom na list Výboru pre právne veci z 13. júla 2017 adresovaný Výboru pre priemysel, výskum a energetiku v súlade s článkom 104 ods. 3 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 69f ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 18. januára 2019, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na články 104 a 59 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku a stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A8-0042/2018),

³ Ú. v. EÚ C 288, 31.8.2017, s. 91.

⁴ Ú. v. EÚ C 342, 12.10.2017, s. 79.

⁵ Ú. v. ES C 77, 28.3.2002, s. 1.

- A. keďže podľa stanoviska konzultačnej pracovnej skupiny právnych služieb Európskeho parlamentu, Rady a Komisie návrh Komisie neobsahuje žiadne zásadné zmeny okrem tých, ktoré sú ako také označené v návrhu, a keďže, pokiaľ ide o kodifikáciu nezmenených ustanovení skorších aktov spolu s uvedenými zmenami, predmetom návrhu je iba jasná a jednoduchá kodifikácia platných aktov bez zmeny ich podstaty;
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní, pričom berie do úvahy odporúčania konzultačnej pracovnej skupiny právnych služieb Európskeho parlamentu, Rady a Komisie;
 2. berie na vedomie vyhlásenia Komisie, ktoré sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P8_TC1-COD(2016)0379

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 26. marca 2019 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/... o vnútornom trhu s elektrinou (prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁶,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁷,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom⁸,

⁶ Ú. v. EÚ C 288, 31.8.2017, s. 91.

⁷ Ú. v. EÚ C 342, 12.10.2017, s. 79.

⁸ Pozícia Európskeho parlamentu z 26. marca 2019.

keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009⁹ bolo opakovane podstatným spôsobom zmenené. Pri príležitosti ďalších zmien je z dôvodu prehľadnosti vhodné uvedené nariadenie prepracovať.
- (2) Cieľom energetickej únie je poskytnúť koncovým odberateľom – domácnostiam i podnikom – **bezpečnú**, udržateľnú, konkurencieschopnú a cenovo dostupnú energiu. Historicky v elektrizačnej sústave prevládali vertikálne integrované monopoly s veľkými centralizovanými elektrárnami na jadrové palivo alebo na fosílné palivá, ktoré boli často vo verejnom vlastníctve. Cieľom vnútorného trhu s elektrinou, ktorý sa postupne zavádza od roku 1999, je ponúknuť všetkým spotrebiteľom v Únii nové podnikateľské príležitosti a väčší objem cezhraničného obchodu v snahe získať výhody vyplývajúce z vyššej efektívnosti, konkurenčných cien a vyšších štandardov služieb a prispieť k bezpečnosti dodávok a trvalej udržateľnosti. Vnútorný trh s elektrinou posilnil hospodársku súťaž, a to najmä na veľkoobchodnej úrovni, ako aj medzioblastný obchod. Naďalej zostáva základom efektívneho trhu s energiou.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15).

- (3) Energetický systém Únie prechádza najzásadnejšou zmenou za posledné desaťročia a trh s elektrinou zohráva v tejto zmene ústrednú úlohu. Spoločný cieľ dekarbonizovať energetický systém vytvára pre účastníkov trhu nové príležitosti a výzvy. Zároveň technologický vývoj umožňuje nové formy účasti odberateľov a cezhraničnej spolupráce.
- (4) *Toto nariadenie stanovuje pravidlá na zabezpečenie fungovania vnútorného trhu s elektrinou a obsahuje požiadavky týkajúce sa rozvoja obnoviteľných zdrojov energie a environmentálnej politiky, najmä osobitné pravidlá pre určité zariadenia, ktoré vyrábajú elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie, a to v súvislosti so zodpovednosťou za vyrovnávanie odchýlok, s dispečingom a redispečingom, ako aj prahová hodnota pre emisie CO₂ z novej výrobnnej kapacity, ak sa na takúto kapacitu vzťahujú opatrenia na zabezpečenie potrebnej úrovne primeranosti zdrojov, a to kapacitný mechanizmus.*

- (5) *Elektrina z obnoviteľných zdrojov z malých zariadení na výrobu elektriny by mala mať zabezpečený prednostný dispečing buď prostredníctvom osobitného prednostného poradia v metodike dispečingu, alebo prostredníctvom právnych alebo regulačných požiadaviek pre organizátorov trhu s cieľom poskytnúť túto elektrinu na trhu. Prednostný dispečing, ktorý bol zabezpečený v rámci služieb prevádzky sústavy za rovnakých hospodárskych podmienok by mal byť považovaný za poskytovaný v súlade s týmto nariadením. Prednostný dispečing by sa v každom prípade mal považovať za zlučiteľný s účasťou zariadení na výrobu elektriny využívajúcich obnoviteľné zdroje energie na trhu s elektrinou.*
- (6) Štátne zásahy (často nekoordinované) vedú k čoraz silnejšiemu narúšaniu veľkoobchodného trhu s elektrinou, čo má nepriaznivé dôsledky na investície a cezhraničný obchod.

- (7) Odberatelia elektriny boli v minulosti výlučne pasívni, pričom často nakupovali elektrinu za regulované ceny, ktoré nemali žiadny priamy vzťah k trhu. V budúcnosti by sa spotrebiteľom malo umožniť, aby sa mohli na trhu zúčastňovať plnohodnotne a v rovnocennom postavení s ostatnými účastníkmi trhu, ***a malo by sa im umožniť riadiť svoju spotrebu elektriny.*** Aby budúca elektrizačná sústava mohla integrovať rastúci podiel energie z obnoviteľných zdrojov, mala by využívať všetky dostupné zdroje flexibility, najmä ***riešenia v oblasti riadenia*** odberu a uskladňovanie energie, ***a mala by využívať digitalizáciu prostredníctvom začleňovania inovatívnych technológií do elektrizačnej sústavy.*** Na dosiahnutie efektívnej dekarbonizácie pri čo najnižších nákladoch, budúca elektrizačná sústava zároveň musí podnecovať energetickú efektívnosť. ***Dovršenie vytvorenia vnútorného trhu s energiou prostredníctvom účinnej integrácie energie z obnoviteľných zdrojov môže z dlhodobého hľadiska stimulovať investície a prispieť k dosiahnutiu cieľov energetickej únie a rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, ako sa stanovuje v oznámení Komisie z 22. januára 2014 s názvom „Rámec politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030“, a ako sa schválilo v záveroch prijatých Európskou radou na jej zasadnutí 23. a 24. októbra 2014.***
- (8) Posilnená trhová integrácia a prechod na výrobu elektriny s väčšími výkyvmi si vyžadujú viac úsilia o koordináciu vnútroštátnych energetických politík so susediacimi štátmi a využitie príležitostí na cezhraničné obchodovanie s elektrinou.

- (9) Regulačné rámce prešli určitým vývojom a umožňujú, aby sa s elektrinou obchodovalo v rámci celej Únie. Tento vývoj bol podporený prijatím viacerých sieťových predpisov a usmernení na integráciu trhov s elektrinou. Uvedené sieťové predpisy a usmernenia obsahujú ustanovenia o trhových pravidlách, prevádzke sústavy a o pripojení k sústave. Aby sa zabezpečila úplná transparentnosť a posilnila právna istota, mali by sa v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijať hlavné zásady fungovania trhu a pridelovania kapacity v časových rámcoch vyrovnávacieho, vnútrodeného, denného a forwardového trhu, ktoré by sa mali začleniť do jedného legislatívneho aktu Únie.

- (10) *V článku 13a nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195¹⁰ sa ustanovuje proces, ktorým sa prevádzkovateľom prenosových sústav umožňuje delegovať všetky svoje úlohy alebo ich časť na tretiu stranu. Delegujúci prevádzkovatelia prenosových sústav by mali byť naďalej zodpovední za zabezpečenie dodržiavania tohto nariadenia. Členské štáty mali mať ďalej možnosť pridelovať úlohy a povinnosti tretej strane. Také pridelovanie by sa malo obmedziť na úlohy a povinnosti vykonávané na vnútroštátnej úrovni, ako napríklad zúčtovanie odchýlok. Obmedzenie takéhoto pridelovania by nemalo viesť k zbytočným zmenám existujúcich vnútroštátnych opatrení. Prevádzkovatelia prenosových sústav by však mali byť naďalej zodpovední za úlohy, ktoré im boli zverené podľa článku 40 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/...¹¹⁺.*
- (11) *Efektívna tvorba cien, ktorá nedeformuje vyrovnávacie trhy, v rámci obstarávania disponibilite a regulačnej energie si vyžaduje, aby sa ceny za regulačnú energiu neurčovali na základe zmlúv na disponibilitu. Týmto nie sú dotknuté systémy dispečingu využívajúce integrovaný postup plánovania prevádzky v súlade s nariadením (EÚ) 2017/2195.*
- (12) *V článkoch 18, 30 a 32 nariadenia (EÚ) 2017/2195 sa ustanovuje, že metódou tvorby cien pre tak štandardné ako aj osobitné produkty v oblasti regulačnej energie sa vytvárajú pozitívne stimuly pre účastníkov trhu na to, aby udržiavali svoju vlastnú rovnováhu alebo pomáhali obnovovať rovnováhu sústavy v oblasti ceny odchýlky, a tým znižovali odchýlky v sústave, ako aj náklady spoločnosti. Takýmto prístupom k tvorbe cien by sa malo usilovať o hospodársky efektívne využívanie riadenia odberu a ostatných vyrovnávacích zdrojov, a to pri dodržiavaní limitov prevádzkovej bezpečnosti.*

¹⁰ Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v električnej sústave (Ú. v. EÚ L 312, 28.11.2017, s. 6).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/... z ... o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, a ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L ..).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice nachádzajúcej sa v dokumente PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum, názov uvedenej smernice a odkaz na jej uverejnenie v úradnom vestníku.

- (13) *Integráciou trhov s regulačnou energiou by sa malo uľahčiť účinné fungovanie vnútrodenného trhu s cieľom umožniť účastníkom trhu, aby si sami zabezpečovali vyrovnanie, a to čo najbližšie k reálnemu času, umožnené časom uzávierky pre regulačnú energiu stanovenou v článku 24 nariadenia (EÚ) 2017/2195. Prevádzkovatelia prenosových sústav by mali prostredníctvom vyrovnávacieho trhu vyrovnávať iba odchýlky pretrvávajúce po čase uzávierky obchodovania na vnútrodennom trhu. V článku 53 nariadenia (EÚ) 2017/2195 sa tiež stanovuje, že interval zúčtovania odchýlok sa má v Únii harmonizovať na 15 minút. Uvedená harmonizácia je určená na podporu vnútrodenného obchodovania a na posilnenie vývoja viacerých obchodných produktov s rovnakými intervalmi dodávky.*

(14) *S cieľom umožniť, aby prevádzkovatelia prenosových sústav obstarávali a využívali disponibilitu účinným, hospodárnym a trhovým spôsobom, je potrebné, aby sa podporila integrácia trhu. V uvedenej súvislosti sa v hlave IV nariadenia (EÚ) 2017/2195 stanovujú tri metodiky, prostredníctvom ktorých prevádzkovatelia prenosových sústav sú oprávnení pridelovať medzioblastnú kapacitu na výmenu disponibility a spoločné využívanie rezerv za predpokladu, že sa použije analýza nákladov a prínosov: spoločne optimalizovaný postup, trhovú postup pridelovania a pridelovanie na základe analýzy hospodárskej efektívnosti. Spoločne optimalizovaný postup pridelovania sa má vykonávať s jednodňovým predstihom. Oproti tomu možno vykonávať trhovú postup pridelovania vtedy, keď sa zmluva uzatvára najskôr jeden týždeň pred poskytnutím disponibility, a pridelovanie na základe analýzy hospodárskej efektívnosti možno vykonávať v prípade, keď sa zmluva uzatvára skôr ako jeden týždeň pred poskytnutím disponibility pod podmienkou, že pridelené objemy sú obmedzené a že posúdenie sa uskutočňuje každoročne. Po tom, čo príslušné regulačné orgány schvália metodiku postupu pridelovania medzioblastnej kapacity, mohli by ju dvaja alebo viacerí prevádzkovatelia prenosových sústav hneď začať uplatňovať, aby sa im umožnilo získať skúsenosti a bezproblémové uplatňovanie uvedenej metodiky v budúcnosti ďalšími prevádzkovateľmi prenosových sústav. Uplatňovanie takejto metodiky by sa však malo zosúladiť medzi všetkými prevádzkovateľmi prenosových sústav s cieľom podporiť integráciu trhu.*

(15) *Hlava V nariadenia (EÚ) 2017/2195 stanovuje, že všeobecným cieľom zúčtovania odchýlok je zabezpečiť, aby subjekty zúčtovania účinným spôsobom udržiavali svoju vlastnú rovnováhu alebo pomáhali obnovovať rovnováhu sústavy a účastníkom trhu poskytovali stimuly na to, aby udržiavali alebo pomáhali obnoviť rovnováhu sústavy. S cieľom zabezpečiť, aby vyrovnávacie trhy a celková energetická sústava boli pripravené na integráciu narastajúceho podielu variabilnej energie z obnoviteľných zdrojov, ceny odchýlok by mali zodpovedať hodnote elektriny v reálnom čase. Všetci účastníci trhu by mali byť finančne zodpovední za odchýlky, ktoré v sústave spôsobia a ktoré predstavujú rozdiel medzi prideleným objemom a konečnou pozíciou na trhu. V prípade agregátorov riadenia odberu pridelený objem pozostáva z objemu energie fyzicky aktivovanej na odberných miestach zúčastnených odberateľov, na základe určeného merania a referenčnej metodiky.*

- (16) *Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222¹² stanovuje podrobné usmernenia pre pridelovanie medzioblastnej kapacity a riadenie preťaženia na denných a vnútrodenných trhoch vrátane požiadaviek na vytvorenie spoločných metodík na stanovenie objemov kapacity súčasne dostupnej medzi ponukovými oblasťami, kritérií na posúdenie efektívnosti a procesu preskúmania na účely vymedzenia ponukových oblastí. V článkoch 32 a 34 nariadenia (EÚ) 2015/1222 sa stanovujú pravidlá týkajúce sa preskúmania konfigurácie ponukových oblastí, v jeho článkoch 41 a 54 sa stanovujú harmonizované limity pre maximálne a minimálne zúčtovacie ceny pre denné a vnútrodenné časové rámce, v jeho článku 59 sa stanovujú pravidlá týkajúce sa času uzávierky vnútrodenného medzioblastného trhu, zatiaľ čo v jeho článku 74 sa stanovujú pravidlá týkajúce sa metodík zdieľania nákladov na redispečing a protiobchod.*

¹² Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 25.7.2015, s. 24).

- (17) *Nariadením Komisie (EÚ) 2016/1719¹³ sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa pridelovania medzioblastnej kapacity na forwardových trhoch, zavedenia spoločnej metodiky na určenie dlhodobej medzioblastnej kapacity, zriadenia jednotnej pridelovacej platformy na európskej úrovni s ponukou dlhodobých prenosových práv, ako aj možnosti vrátiť dlhodobé prenosové práva na účely následného pridelovania dlhodobej kapacity alebo prevodu dlhodobých prenosových práv medzi účastníkmi trhu. V článku 30 nariadenia (EÚ) 2016/1719 sa stanovujú pravidlá týkajúce sa forwardových zaist'ovacích produktov.*
- (18) *V nariadení Komisie (EÚ) 2016/631¹⁴ sa stanovujú požiadavky na pripojenie zariadení na výrobu elektriny do prepojenej sústavy, najmä pokiaľ ide o synchronne zariadenia na výrobu elektriny, jednotiek parku zdrojov a jednotiek parku zdrojov prevádzkovaných na mori. Uvedené požiadavky pomáhajú zabezpečiť spravodlivé podmienky hospodárskej súťaže na vnútornom trhu s elektrinou, zaistiť bezpečnosť sústav a integráciu elektriny z obnoviteľných zdrojov, ako aj uľahčovať obchod s elektrinou v celej Únii. V článkoch 66 a 67 nariadenia (EÚ) 2016/631 sa stanovujú pravidlá týkajúce sa nových technológií v oblasti výroby elektriny.*

¹³ *Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1719 z 26. septembra 2016, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie dlhodobých kapacít (Ú. v. EÚ L 259, 27.9.2016, s. 42).*

¹⁴ *Nariadenie Komisie (EÚ) 2016/631 zo 14. apríla 2016, ktorým sa stanovuje sieťový predpis pre požiadavky na pripojenie výrobcov elektriny do elektrizačnej sústavy (Ú. v. EÚ L 112, 27.4.2016, s. 1).*

(19) *Ponukové oblasti, ktoré odrážajú rozdelenie ponuky a dopytu, sú základným kameňom trhového obchodovania s elektrinou a sú podmienkou využitia úplného potenciálu metód pridelovania kapacity vrátane prístupu na základe toku. Ponukové oblasti by sa preto mali vymedziť tak, aby sa zabezpečila trhová likvidita, efektívne riadenie preťaženia a celková efektívnosť trhu. Ak regulačný orgán alebo prevádzkovateľ prenosovej sústavy so súhlasom príslušného regulačného orgánu začne preskúmanie existujúcej konfigurácie ponukových oblastí, a to v súvislosti s ponukovými oblasťami v rámci regulačnej oblasti prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ak má konfigurácia ponukovej oblasti zanedbateľný vplyv na susedné regulačné oblasti prevádzkovateľov prenosových sústav vrátane spojovacích vedení, a preskúmanie konfigurácie ponukových oblastí je potrebné v záujme zlepšenia efektívnosti, maximalizácie cezhraničných obchodných príležitostí alebo zachovania bezpečnosti prevádzky, mal by byť prevádzkovateľ prenosovej sústavy v príslušnej regulačnej oblasti jediným prevádzkovateľom prenosovej sústavy a príslušný regulačný orgán jediným regulačným orgánom zúčastňujúcim sa preskúmania. Príslušný prevádzkovateľ prenosovej sústavy a príslušný regulačný orgán by mali susedným prevádzkovateľom prenosových sústav preskúmanie vopred oznámiť a výsledky preskúmania by mali byť zverejnené. Malo by byť možné začať regionálne preskúmanie ponukových oblastí na základe technickej správy o preťažení v súlade s článkom 14 tohto nariadenia alebo v súlade s existujúcimi postupmi stanovenými v nariadení (EÚ) 2015/1222.*

(20) *Ak regionálne koordinačné centrá vykonávajú výpočet kapacity, mali by maximalizovať kapacitu pri zohľadnení nenákladových nápravných opatrení a dodržiavať limity prevádzkovej bezpečnosti prevádzkovateľov prenosových sústav v regióne výpočtu kapacity. Ak výsledkom výpočtu nebude kapacita, ktorá sa rovná aspoň minimálnej kapacite stanovenej v tomto nariadení, regionálne koordinačné centrá by mali zvážiť všetky dostupné nákladové nápravné opatrenia na ďalšie zvýšenie kapacity až na úroveň minimálnej kapacity, a to vrátane potenciálu pre redispečing v rámci regiónov výpočtu kapacity a medzi nimi, pričom by sa mali dodržať limity prevádzkovej bezpečnosti prevádzkovateľov prenosových sústav v regióne výpočtu kapacity. Prevádzkovatelia prenosových sústav by mali podávať presné a transparentné správy o všetkých aspektoch výpočtu kapacity v súlade s týmto nariadením a mali by zabezpečiť, aby všetky informácie zaslané regionálnym koordinačným centrámi boli presné a vhodné na daný účel.*

- (21) *Pri výpočte kapacity by regionálne koordináčne centrá mali počítat' medzioblastné kapacity s použitím údajov od prevádzkovateľov prenosových sústav, ktorí dodržiavajú limity prevádzkovej bezpečnosti príslušných regulačných oblastí prevádzkovateľov prenosových sústav. Prevádzkovatelia prenosových sústav by mali mať možnosť rozhodnúť sa pre odchýlku od koordinovaného výpočtu kapacity, ak by viedol k porušeniu limitov prevádzkovej bezpečnosti sieťových prvkov v ich regulačnej oblasti. Uvedené odchýlky by sa mali starostlivo monitorovať a transparentne oznamovať, aby sa predchádzalo zneužívaniu a aby sa zabezpečilo, že objem kapacity spojovacích vedení, ktorý sa má sprístupniť účastníkom trhu, nebude obmedzený, aby bolo možné vyriešiť preťaženie vo vnútri ponukovej oblasti. Ak je zavedený akčný plán, mal by zohľadniť odchýlky a riešiť ich príčinu.*
- (22) V základných trhových zásadách by sa malo stanoviť, že ceny elektriny musia byť určované dopytom a ponukou. Tieto ceny by mali odrážať potrebu elektriny a tým poskytovať trhové stimuly pre investície do zdrojov flexibility, ako sú flexibilná výroba, prepojenosť, riadenie odberu alebo uskladňovanie energie.

- (23) *Zatiaľ čo* dekarbonizácia odvetvia elektrickej energie je *jedným z cieľov energetickej únie*, pričom sa energia z obnoviteľných zdrojov stáva hlavnou súčasťou trhu, je dôležité, aby boli z trhu odstránené existujúce prekážky cezhraničného obchodu a aby trh podnecoval k investíciám do podpornej infraštruktúry, napríklad do flexibilnejšej výroby, prepojení, riadenia odberu a uskladňovania energie. Na podporu tohto posunu smerom k variabilnej a decentralizovanej výrobe a na zabezpečenie toho, aby zásady trhu s elektrinou boli základom budúcich trhov s elektrinou v Únii, je kľúčové, aby sa pozornosť opäť zamerala na krátkodobé trhy a na tvorbu cien pri nedostatočnej ponuke.

- (24) Krátkodobé trhy zvyšujú likviditu a posilňujú hospodársku súťaž tým, že umožňujú, aby sa na trhu plnohodnotne zúčastňovalo viac zdrojov, a to najmä takých zdrojov, ktoré sa vyznačujú väčšou flexibilitou. Efektívna tvorba cien pri nedostatočnej ponuke podnieti účastníkov trhu k tomu, aby **reagovali na signály trhu a aby** boli dostupní vtedy, keď ich trh najviac potrebuje, a zabezpečí návratnosť ich nákladov na veľkoobchodnom trhu. Preto je kľúčové zabezpečiť, aby boli ■ odstránené administratívne a implicitné cenové stropy s cieľom umožniť **tvorbu cien** pri nedostatočnej ponuke. Ak sa krátkodobé trhy a tvorba cien pri nedostatočnej ponuke stanú pevnou súčasťou trhovej štruktúry, prispievajú k odstráneniu iných opatrení **narúšajúcich trh**, ako sú napríklad kapacitné mechanizmy, a k zaisteniu bezpečnosti dodávok. Tvorba cien pri nedostatočnej ponuke na veľkoobchodnom trhu bez cenových stropov by zároveň nemala ohrozovať možnosť ponuky spoľahlivých a stabilných cien pre koncových odberateľov, hlavne pre odberateľov v domácnosti, **malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) a priemyselných odberateľov**.

- (25) **Bez toho, aby tým boli dotknuté články 107, 108 a 109 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie (ďalej len „ZFEÚ“),** výnimky zo základných trhových zásad, ako je zodpovednosť za vyrovnanie odchýlky, trhový dispečing alebo ■ redispečing, obmedzujú signály flexibility a fungujú ako prekážky tvorby riešení, ako sú uskladňovanie energie, riadenie alebo agregácia odberu. Výnimky sú síce stále potrebné na to, aby niektorí účastníci trhu, najmä odberatelia v domácnosti a MSP, neboli vystavení zbytočnej administratívnej záťaži, rozsiahle výnimky, ktoré sa týkajú celých technológií, však nie sú zlučiteľné s **cieľom** dosiahnuť efektívne trhové **procesy** dekarbonizácie a mali by sa preto nahradiť cielenejšími opatreniami.
- (26) Predpokladom efektívnej hospodárskej súťaže na vnútornom trhu s elektrinou sú nediskriminačné, transparentné **a primerané** poplatky za používanie sústavy vrátane spojovacích vedení v prenosovej sústave. ■

(27) *Nekoordinované obmedzovanie kapacít spojovacích vedení čoraz viac obmedzuje výmenu elektriny medzi členskými štátmi a stalo sa vážnou prekážkou rozvoja fungujúceho vnútorného trhu s elektrinou. Dostupná by preto mala byť maximálna úroveň kapacity spojovacích vedení a kritických prvkov siete, ktorá je v súlade s bezpečnostnými normami spoločnej prevádzky sústavy vrátane dodržania bezpečnostnej normy pre nepredvídateľné udalosti (N-1). Existujú však určité obmedzenia pre stanovenie úrovne kapacity v zahustenej sieti. Musia sa zaviesť jasná minimálna úroveň dostupnej kapacity pre medzioblastný obchod s cieľom znížiť vplyv kruhových tokov a vnútorného preťaženia na medzioblastný obchod a poskytnúť účastníkom trhu predvídateľnú hodnotu kapacity. Ak sa používa prístup na základe toku, mal by sa uvedenou minimálnou kapacitou stanoviť minimálny podiel kapacity medzioblastného alebo vnútorného kritického prvku siete s dodržaním limitov prevádzkovej bezpečnosti, ktorý sa má použiť ako podklad pre koordinovaný výpočet kapacity podľa nariadenia (EÚ) 2015/1222 s prihliadnutím na nepredvídateľné udalosti. Celkový zvyšný podiel kapacity sa môže použiť na bezpečnostné rezervy, kruhové toky a vnútorné toky. Okrem toho sa v prípade predvídateľných problémov, pokiaľ ide o zaručenie bezpečnosti sústavy, mali by byť možné výnimky počas obmedzenej prechodnej fázy. Takéto výnimky by mali byť doplnené o metodiku a projekty umožňujúce dlhodobé riešenie.*

- (28) ***Prenosová kapacita, na ktorú sa kritérium 70% minimálnej kapacity pri prístupe založenom na čistej prenosovej kapacite (NTC), je maximálny prenos aktívneho výkonu, ktorý rešpektuje limity prevádzkovej bezpečnosti a zohľadňuje nepredvídané udalosti. Koordinovaný výpočet tejto kapacity berie do úvahy aj to, že toky elektrickej energie sú rozdelené nerovnomerne medzi jednotlivé komponenty a nie je to len zvyšovanie kapacity spojovacích vedení. Táto kapacita nezohľadňuje bezpečnostnú rezervu, kruhové toky alebo vnútorné toky, ktoré sa zohľadňujú v zostávajúcich 30%.***
- (29) Je dôležité zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže v dôsledku rozdielnych bezpečnostných, prevádzkových a plánovacích noriem používaných prevádzkovateľmi prenosových sústav v členských štátoch. Okrem toho by účastníci trhu mali mať transparentné informácie, pokiaľ ide o dostupné prenosové kapacity a bezpečnostné, plánovacie a prevádzkové normy, ktoré majú vplyv na dostupné prenosové kapacity.
- (30) V záujme efektívneho usmerňovania nevyhnutných investícií by ceny mali signalizovať, kde je potreba elektriny najväčšia. Aby boli lokačné signály v elektrizačnej sústave rozdelené na oblasti správne, musí byť určovanie ponukových oblastí jednotné, objektívne a spoľahlivé a jeho priebeh musí byť transparentný. Ponukové oblasti by mali zohľadňovať štrukturálne preťaženie, aby sa zabezpečila efektívna prevádzka a plánovanie elektrizačnej sústavy Únie a aby sa umožnili účinné cenové signály pre novú výrobnú kapacitu, riadenie odberu a prenosovú infraštruktúru. Najmä by sa v záujme riešenia vnútorného preťaženia nemala znižovať medzioblastná kapacita.

(31) *S cieľom zohľadniť rozdielne zásady optimalizácie ponukových oblastí bez ohrozenia likvidných trhov a investícií do sústav by sa na riešenie preťaženia mali stanoviť dve možnosti. Členské štáty by mali mať možnosť sa rozhodnúť buď pre zmenu konfigurácie ponukovej oblasti, alebo pre opatrenia, ako je napríklad posilnenie sústavy a optimalizácia sústavy. Východiskovým bodom pre takéto rozhodnutie by mala byť identifikácia dlhodobých štrukturálnych preťažení prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľmi prenosovej sústavy členského štátu, na základe správy Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ďalej len „ENTSO pre elektrinu“) o preťaženiach alebo preskúmaním ponukových oblastí. Členské štáty by sa mali najprv pokúsiť nájsť spoločné optimálne riešenie preťaženia. Počas toho by členské štáty mohli prijať mnohonárodné alebo národné akčné plány na riešenie preťaženia. V členských štátoch, ktoré prijmu akčný plán na riešenie preťaženia prostredníctvom opatrení, by sa malo uplatňovať prechodné obdobie vo forme lineárnej trajektórie na zvýšenie kapacity. Na konci vykonávania takéhoto akčného plánu by mali mať členské štáty možnosť výberu, či sa rozhodnú pre zmenu konfigurácie ponukovej oblasti, resp. oblastí alebo pre riešenie zostávajúceho preťaženia nápravnými opatreniami, v súvislosti s ktorými budú znášať náklady. V druhom prípade by sa zmena konfigurácie ponukovej oblasti nemala uskutočniť proti vôli daného členského štátu, pod podmienkou, že sa dosiahne minimálna kapacita. Minimálna úroveň kapacity, ktorá by sa mala použiť pri koordinovanom výpočte kapacity, by mala predstavovať percentuálny podiel kapacity kritického prvku siete tak, ako je vymedzený na základe procesu výberu podľa nariadenia (EÚ) 2015/1222, alebo v prípade prístupu na základe toku, pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti v nepredvídaných situáciách. Rozhodnutie Komisie o konfigurácii ponukovej oblasti by sa malo umožniť ako posledná možnosť a malo by zmeniť len konfiguráciu ponukovej oblasti v tých členských štátoch, ktoré sa rozhodli pre rozdelenie alebo v ktorých nebola dosiahnutá minimálna úroveň kapacity.*

- (32) Efektívna dekarbonizácia elektrizačnej sústavy integráciou trhov si vyžaduje systematické odstraňovanie prekážok cezhraničného obchodovania, aby sa prekonala fragmentácia trhu a aby odberatelia elektriny v Únii mohli v plnej miere ťažiť z výhod integrovaných trhov s elektrinou a hospodárskej súťaže.
- (33) Toto nariadenie by malo stanoviť základné zásady týkajúce sa tarifikácie a pridelovania kapacity a súčasne zabezpečiť prijatie usmernení upresňujúcich ďalšie relevantné zásady a metodiky s cieľom umožniť rýchle prispôbovanie sa zmeneným podmienkam.
- (34) Riešenie problémov súvisiacich s preťažením by malo poskytovať korektné ekonomické signály pre prevádzkovateľov prenosových sústav a účastníkov trhu a malo by byť založené na trhových mechanizmoch.
- (35) Na otvorenom konkurencieschopnom trhu by mali byť prevádzkovateľom prenosových sústav kompenzované náklady, ktoré im vznikli v dôsledku prenosu cezhraničných tokov elektriny cez ich sústavy, a to zo strany prevádzkovateľov prenosových sústav, z ktorých cezhraničné toky pochádzajú, a sústav, v ktorých tieto toky končia.

- (36) Platby a príjmy pochádzajúce z kompenzácií medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav by sa mali zohľadňovať pri stanovovaní taríf v národných sústavách.
- (37) Skutočné splatné sumy za cezhraničný prístup do sústav môžu výrazne kolísať v závislosti od zúčastnených prevádzkovateľov prenosových sústav a v dôsledku rozdielov v štruktúre tarifných systémov uplatňovaných v členských štátoch. Preto je potrebný istý stupeň harmonizácie s cieľom zabrániť deformáciám obchodu.
- (38) Mali by existovať pravidlá o využívaní príjmov z postupov riadenia preťaženia, pokiaľ špecifická povaha dotknutého spojovacieho vedenia neoprávňuje k uplatneniu výnimky z takýchto pravidiel.
- (39) Aby sa pre všetkých účastníkov trhu vytvorili rovnaké podmienky, mali by sa sieťové tarify uplatňovať spôsobom, ktorý ani pozitívne ani negatívne nediskriminuje výrobu pripojenú na úrovni distribúcie a výrobu pripojenú na úrovni prenosu. Sieťové tarify by nemali diskriminovať uskladňovanie energie ani vytvárať prvky odrádzajúce od účasti na riadení odberu, ani by nemali byť prekážkou zvyšovania energetickej efektívnosti.

- (40) S cieľom zvýšiť transparentnosť a porovnateľnosť stanovovania taríf v prípadoch, v ktorých sa záväzná harmonizácia nepovažuje za vhodnú, by mala európska Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „ACER“) zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/...¹⁵⁺ vydať ***správu o najlepších postupoch*** v súvislosti s metodikami stanovovania taríf.
- (41) V záujme lepšieho zabezpečenia optimálnych investícií do transeurópskej sústavy a lepšieho riešenia problémov v prípadoch, keď nemožno realizovať životaschopné projekty prepojení z dôvodu nedostatočného určenia priorít na vnútroštátnej úrovni, by sa malo prehodnotiť používanie poplatkov za preťaženie, ktorými by sa malo ***prispievať*** k zaručeniu dostupnosti a zachovaniu alebo zvýšeniu kapacity spojovacích vedení.

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/... z ..., ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L ...).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia nachádzajúceho sa v dokumente PE-CONS 83/18 (2016/0378(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum, názov uvedeného nariadenia a odkaz na jeho uverejnenie v úradnom vestníku.

- (42) S cieľom zabezpečiť optimálne riadenie elektrizačnej prenosovej sústavy a umožniť obchodovanie s elektrinou a dodávky elektriny cez hranice v Únii by sa mala zriadiť ENTSO pre elektrinu. Úlohy ENTSO pre elektrinu by sa mali vykonávať v súlade s predpismi Únie o hospodárskej súťaži, ktoré sa uplatňujú aj na rozhodnutia ENTSO pre elektrinu. Úlohy ENTSO pre elektrinu by mali byť dostatočne vymedzené a spôsob práce by mal byť taký, aby zabezpečil efektívnosť a transparentnosť. Cieľom sieťových predpisov vypracovaných ENTSO pre elektrinu nie je nahradiť potrebné vnútroštátne sieťové predpisy pre záležitosti, ktoré nemajú cezhraničný rozmer. Vzhľadom na to, že pokrok možno účinnejšie dosiahnuť prostredníctvom regionálneho prístupu, prevádzkovatelia prenosových sústav by mali vytvoriť v rámci celkovej štruktúry spolupráce regionálne štruktúry, čím sa zabezpečí kompatibilita výsledkov na regionálnej úrovni so sieťovými predpismi a nezáväznými 10-ročnými plánmi rozvoja sústavy na úrovni Únie. Členské štáty by mali podporovať spoluprácu a monitorovať efektívnosť sústavy na regionálnej úrovni. Spolupráca na regionálnej úrovni by mala byť zlučiteľná s pokrokom dosiahnutým smerom ku konkurencieschopnému a efektívnemu vnútornému trhu s elektrinou.

- (43) ENTSO pre elektrinu by mala vykonať dôkladné strednodobé až dlhodobé posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni s cieľom poskytnúť objektívny základ pre posúdenie obáv týkajúcich sa ich primeranosti. Poznanie problému primeranosti zdrojov, ktorý riešia kapacitné mechanizmy, by malo vychádzať z posudzovania primeranosti na európskej na úrovni. ***Uvedené posudzovanie môže byť doplnené vnútroštátnym posudzovaním.***
- (44) ***Metodika*** dlhodobého posudzovania primeranosti zdrojov (od 10 rokov až do jedného roka vopred) stanovená v tomto nariadení má iný účel ako sezónne posudzovanie primeranosti (šesť mesiacov vopred) stanovené v článku 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/...¹⁶⁺. Strednodobé až dlhodobé posudzovania sa využívajú hlavne na ***zistenie obáv týkajúcich sa primeranosti a na*** posúdenie potreby kapacitných mechanizmov, zatiaľ čo sezónne posudzovania primeranosti sa používajú na upozorňovanie na ***krátkodobé*** riziká, ktoré sa môžu vyskytnúť počas nasledujúcich šiestich mesiacov a ktoré môžu viesť k výraznému zhoršeniu dodávok elektriny. Regionálne ***koordináčn***e centrá okrem toho vykonávajú aj regionálne posudzovanie primeranosti prevádzky elektrizačnej prenosovej sústavy. Ide o veľmi krátkodobé posudzovanie primeranosti (od jedného týždňa až po jeden deň vopred) využívané v rámci prevádzky sústavy.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/... z ... o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie a o zrušení smernice 2005/89/ES (Ú. v. EÚ L ...).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia nachádzajúceho sa v dokumente PE-CONS 73/18 (2016/0377(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum, názov uvedeného nariadenia a odkaz na jeho uverejnenie v úradnom vestníku.

- (45) Pred zavedením kapacitných mechanizmov by členské štáty mali posúdiť regulačné deformácie prispievajúce k súvisiacemu problému primeranosti zdrojov. Členské štáty by mali mať povinnosť prijať opatrenia na odstránenie akýchkoľvek zistených deformácií, a mali by prijať harmonogram ich vykonávania. Kapacitné mechanizmy by sa mali zaviesť iba **na riešenie problémov primeranosti**, ktoré nemožno **vyriešiť** odstránením takýchto deformácií.
- (46) Členské štáty, ktoré plánujú zaviesť kapacitné mechanizmy, by mali svoje ciele v oblasti primeranosti zdrojov určovať na základe transparentného a overiteľného postupu. Členské štáty by mali mať možnosť stanoviť svoju vlastnú želanú úroveň bezpečnosti dodávok.
- (47) ***V súlade s článkom 108 ZFEÚ má Komisia výlučnú právomoc posudzovať zlučiteľnosť opatrení štátnej pomoci s vnútorným trhom, ktoré môžu členské štáty zaviesť. Uvedené posúdenie sa má vykonať na základe článku 107 ods. 3 ZFEÚ a v súlade s príslušnými ustanoveniami a usmerneniami, ktoré môže Komisia prijať na uvedený účel. Týmto nariadením nie je dotknutá výlučná právomoc Komisie, ktorú jej udeľuje ZFEÚ.***

- (48) ■ Už zavedené kapacitné mechanizmy by sa mali prehodnotiť v zmysle *tohto nariadenia*.
■
- (49) *Týmto nariadením* by sa mali stanoviť podrobné pravidlá na uľahčenie účinnej cezhraničnej účasti na kapacitných mechanizmoch. Prevádzkovatelia prenosových sústav by mali uľahčovať cezhraničnú *účasť* výrobcov, ktorí majú záujem, ■ na kapacitných mechanizmoch v iných členských štátoch. Preto by mali vypočítať úrovne kapacít, do ktorých by bola možná cezhraničná účasť, mali by túto účasť umožniť a mali by zistiť dostupnosť. Regulačné orgány by mali presadzovať cezhraničné predpisy v členských štátoch.
- (50) *Kapacitné mechanizmy by nemali viesť k nadmernej kompenzácii, pričom súčasne by mali zaistiť bezpečnosť dodávok. V tejto súvislosti by kapacitné mechanizmy iné ako strategické rezervy mali byť vytvorené tak, aby sa zabezpečilo, že cena platená za dostupnosť sa bude automaticky blížiť k nule, ak sa bude očakávať, že úroveň kapacity, ktorá by bola zisková na trhu s elektrinou v prípade absencie kapacitného mechanizmu, bude primeraná na dosiahnutie požadovanej úrovne kapacity.*

- (51) *Na podporu členských štátov a regiónov, ktoré čelia sociálnym, priemyselným a hospodárskym problémom v dôsledku energetickej transformácie, Komisia vytvorila iniciatívu pre uhoľné regióny a regióny s vysokými emisiami uhlíka. V uvedenej súvislosti by mala Komisia pomôcť členským štátom podľa možnosti aj cieleňou finančnou podporou, aby umožnila „spravodlivú transformáciu“ v týchto regiónoch.*
- (52) Vzhľadom na rozdiely medzi vnútroštátnymi energetickými sústavami a na technické obmedzenia existujúcich elektrizačných sústav sa pokrok pri integrácii trhu často najlepšie dosahuje na regionálnej úrovni. Preto by sa mala posilniť regionálna spolupráca medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav. Na zabezpečenie efektívnej spolupráce by nový regulačný rámec mal zabezpečiť silnejšie riadenie a regulačný dohľad na regionálnej úrovni vrátane posilnenia rozhodovacej právomoci ACER s ohľadom na cezhraničné záležitosti. Aby sa zvýšila bezpečnosť dodávok a obmedzilo narušanie trhu je možné, že je potrebná užšia spolupráca členských štátov aj v krízových situáciách.

- (53) Koordinácia medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav na regionálnej úrovni bola formalizovaná prostredníctvom ich povinnej účasti v regionálnych koordinátoroch bezpečnosti ■. **Regionálna koordinácia prevádzkovateľov prenosových sústav** by sa mala **d'alej rozvíjať prostredníctvom posilneného inštitucionálneho rámca založením regionálnych koordinačných centier. Pri vytváraní regionálnych koordinačných centier** by sa mali zohľadniť existujúce **alebo plánované** regionálne koordinačné iniciatívy a mala by sa podporiť čoraz užšia integrácia prevádzky elektrizačných sústav v celej Únii a tým zabezpečiť ich účinné a bezpečné fungovanie. **Z uvedeného dôvodu je potrebné zabezpečiť, aby koordinácia prevádzkovateľov prenosových sústav prostredníctvom regionálnych koordinačných centier prebiehala v celej Únii. Ak prevádzkovatelia prenosových sústav určitého regiónu zatiaľ nie sú koordinovaní existujúcim alebo plánovaným regionálnym koordinačným centrom, mali by prevádzkovatelia prenosových sústav v uvedenom regióne zriadiť alebo určiť regionálne koordinačné centrum.**

- (54) Geografický rozsah pôsobnosti **regionálnych koordinačných centier** by im mal umožniť účinne **prispievať ku** koordinácii činností prevádzkovateľov prenosových sústav v rámci **regiónov a mal by viesť k posilneniu bezpečnosti sústavy a efektívnosti trhu. Regionálne koordinačné centrá by mali disponovať flexibilitou umožňujúcou vykonávať ich úlohy v regióne spôsobom čo najlepšie prispôbeným charakteru jednotlivých úloh, ktoré sú im zverené.**
- (55) **Regionálne koordinačné centrá by mali vykonávať úlohy**, pri ktorých ich regionalizácia prináša pridanú hodnotu v porovnaní s **úlohami** vykonávanými na vnútroštátnej úrovni. **Úlohy regionálnych koordinačných centier** by mali zahŕňať **úlohy** vykonávané regionálnymi **koordinátormi** bezpečnosti **podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1485¹⁷**, ako aj ďalšie **úlohy** súvisiace s prevádzkou sústavy, fungovaním trhu a pripravenosťou na riziká. **Úlohy** vykonávané **regionálnymi koordinačnými centrami** by nemali zahŕňať prevádzku elektrizačnej sústavy v reálnom čase.
- (56) **Regionálne koordinačné centrá by mali pri plnení svojich úloh prispievať k dosahovaniu cieľov stanovených v politickom rámci v oblasti klímy a energetiky na roky 2030 a 2050.**

¹⁷ **Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1485 z 2. augusta 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy (Ú. v. EÚ L 220, 25.8.2017, s. 1).**

- (57) **Regionálne koordinačné centrá** by mali v prvom rade konať v záujme prevádzky sústavy a fungovania trhu v regióne ■ . Preto by **regionálnym koordinačným centrá**m mali byť v prípade určitých funkcií zverené právomoci **potrebné** na **koordináciu** činností, ktoré majú vykonávať prevádzkovatelia prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy, a v prípade zostávajúcich funkcií by sa mala posilniť ich poradná úloha.
- (58) **Ľudské, technické, materiálne a finančné zdroje pre regionálne koordinačné centrá** by **nemali presahovať to, čo je nevyhnutne potrebné na plnenie ich úloh.**
- (59) ENTSO pre elektrinu by mala zabezpečiť, aby **činnosti regionálnych koordinačných centier** boli koordinované aj naprieč hranicami regiónov.

- (60) S cieľom zvýšiť efektívnosť v rámci distribučných sústav elektriny v Únii a zabezpečiť úzku spoluprácu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav a ENTSO pre elektrinu by sa mal zriadiť subjekt prevádzkovateľov distribučných sústav v Únii (ďalej len „subjekt PDS EÚ“). Úlohy subjektu PDS EÚ by mali byť náležite vymedzené a jeho spôsob práce by mal byť taký, aby zabezpečil efektívnosť, transparentnosť a reprezentatívnosť medzi prevádzkovateľmi distribučných sústav v Únii. Subjekt PDS EÚ by mal podľa potreby úzko spolupracovať s ENTSO pre elektrinu pri tvorbe a vykonávaní sieťových predpisov a mal by pracovať na poskytovaní usmernení týkajúcich sa okrem iného integrácie decentralizovanej výroby a uskladňovania energie do distribučných sústav alebo iných oblastí, ktoré súvisia s riadením distribučných sústav. ***Subjekt PDS EÚ by mal tiež náležite zohľadniť osobitosti vlastné distribučným sústavám spojeným s nadväzujúcimi elektrizačnými sústavami na ostrovoch, ktoré nie sú spojené prostredníctvom spojovacích vedení s ostatnými elektrizačnými sústavami.***

- (61) Je potrebná zvýšená spolupráca a koordinácia medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav, aby sa vypracúvali sieťové predpisy pre poskytovanie a riadenie efektívneho a transparentného cezhraničného prístupu k prenosovým sústavám a zaručilo koordinované plánovanie dostatočne zamerané na budúcnosť, ako aj zdravý technický rozvoj prenosových sústav v Únii vrátane vytvárania kapacít spojovacích vedení pri riadnom zohľadnení životného prostredia. Tieto sieťové predpisy by mali byť v súlade s nezáväznými rámcovými usmerneniami, ktoré vypracovala ACER. ACER by sa mala podieľať na preskúvaní návrhov sieťových predpisov na základe skutkového stavu, a to vrátane ich súladu s rámcovými usmerneniami, a mala by mať možnosť ich odporúčať Komisii na prijatie. ACER by mala posudzovať navrhované úpravy sieťových predpisov a mala by mať možnosť odporúčať Komisii ich prijatie. Prevádzkovatelia prenosových sústav by mali prevádzkovať svoje siete v súlade s týmito sieťovými predpismi.
- (62) Zo skúseností s vypracúvaním a prijímaním sieťových predpisov vyplýva, že je užitočné zjednodušiť postup vypracovávania spresnením, že ACER má právo preskúmať návrhy sieťových predpisov v oblasti elektriny pred ich predložením Komisii.

- (63) Aby sa zabezpečilo hladké fungovanie vnútorného trhu s elektrinou, mali by sa stanoviť postupy, ktoré umožnia Komisii prijímať rozhodnutia a usmernenia týkajúce sa okrem iného tarifkácie a pridelovania kapacity, pričom by sa súčasne mala zabezpečiť účasť regulačných orgánov na tomto procese, pokiaľ možno cez ich združenie na úrovni Únie. Regulačné orgány, v spolupráci s ostatnými príslušnými orgánmi v členských štátoch, zohrávajú dôležitú úlohu pri prispievaní k správne fungovaniu vnútorného trhu s elektrinou.
- (64) Všetci účastníci trhu majú záujem na činnosti, ktorá sa očakáva od ENTSO pre elektrinu. Preto sú nevyhnutné efektívne konzultácie, pri ktorých by mali dôležitú úlohu zohrávať existujúce štruktúry vytvorené na ich uľahčenie a zjednodušenie, a to prostredníctvom regulačných orgánov alebo ACER.

- (65) Na zabezpečenie väčšej transparentnosti týkajúcej sa celej elektrizačnej prenosovej sústavy v Únii by ENTSO pre elektrinu mala vypracovať, zverejniť a pravidelne aktualizovať nezáväzný 10-ročný plán rozvoja sústavy pre celú Úniu. Do tohto plánu rozvoja sústavy by sa mali zahrnúť prevádzkyschopné prenosové sústavy a potrebné regionálne spojovacie vedenia, ktoré majú význam z obchodného hľadiska alebo z hľadiska bezpečnosti dodávok.

- (66) Mali by sa výrazne podporovať investície do významnej novej infraštruktúry a zároveň by sa malo zaručiť správne fungovanie vnútorného trhu s elektrinou. Vo fáze prípravy projektu by sa mal testovať záujem trhu a mali by sa prijať pravidlá pre riadenie preťaženia, aby sa zvýšil pozitívny účinok spojovacích vedení jednosmerného prúdu, ktorým bola udelená výnimka, na hospodársku súťaž a bezpečnosť dodávok. Ak sa spojovacie vedenia jednosmerného prúdu nachádzajú na území viac ako jedného členského štátu, žiadosti o výnimky by mala vybavovať ACER ako posledná inštancia, aby sa lepšie zohľadnili cezhraničné dôsledky žiadosti a aby sa uľahčilo jej administratívne vybavenie. Vzhľadom na výnimočný rizikový profil výstavby takýchto významných projektov infraštruktúry, ktorým bola udelená výnimka, by sa navyše malo umožniť, aby bolo podnikom so záujmami v oblasti dodávky a výroby v prípade dotknutých projektov dočasne umožnené odchyliť sa od dodržiavania pravidiel úplného oddelenia. Výnimky udelené na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003¹⁸ sa naďalej uplatňujú až do stanoveného dátumu skončenia ich platnosti, ktorý je uvedený v rozhodnutí o udelení výnimky. ***Elektroenergetická infraštruktúra na otvorenom mori s duálnou funkčnosťou (tzv. offshore hybridné aktíva) kombinujúca prepravu veternej energie vyrobenej na mori na pobrežie a do spojovacích vedení by mala byť tiež oprávnená na vyňatie z určitých povinností, ako napríklad z pravidiel vzťahujúcich sa na nové spojovacie vedenia jednosmerného prúdu. V prípade potreby by mal regulačný rámec náležite zohľadniť osobitnú situáciu týchto aktív a tak prekonať prekážky pri realizácii spoločensky nákladovo efektívnych hybridných aktív na otvorenom mori.***

18 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 z 26. júna 2003 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny (Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 1).

- (67) V záujme posilnenia dôvery v trh si musia byť jeho účastníci istí, že správanie vedúce k zneužívaniu možno účinne, primerane a odrádzajúcim spôsobom sankcionovať. Príslušné orgány by mali mať právomoc účinne vyšetriť obvinenia zo zneužívania trhu. Preto je potrebné, aby príslušné orgány mali prístup k údajom, ktoré obsahujú informácie o prevádzkových rozhodnutiach dodávateľov. Na trhu s elektrinou prijímajú mnohé závažné rozhodnutia výrobcovia, ktorí by mali na stanovené obdobie sprístupňovať informácie v súvislosti s uvedenými rozhodnutiami príslušným orgánom a umožňovať, aby im boli ľahko dostupné. Príslušné orgány by okrem toho mali pravidelne monitorovať, či prevádzkovatelia prenosových sústav dodržiavajú pravidlá. Od tejto povinnosti by mali byť oslobodení malí výrobcovia, ktorí nemajú reálnu schopnosť narušiť trh.

- (68) Členské štáty a príslušné orgány by mali mať povinnosť poskytovať relevantné informácie Komisii. Komisia by mala s týmito informáciami zaobchádzať ako s dôvernými. Pokiaľ to bude nevyhnutné, Komisia by mala mať možnosť vyžiadať si v prípade potreby relevantné informácie priamo od dotknutých podnikov pod podmienkou, že to oznámi príslušným orgánom.
- (69) Členské štáty by mali ustanoviť pravidlá ukladania sankcií za porušenie ustanovení tohto nariadenia a zabezpečiť ich vykonanie. Takéto sankcie by mali byť účinné, primerané a odradzujúce.
- (70) Členské štáty, zmluvné strany Energetického spoločenstva *a ďalšie tretie krajiny, ktoré uplatňujú toto nariadenie alebo sú súčasťou synchronnej oblasti kontinentálnej Európy*, by mali úzko spolupracovať vo všetkých otázkach týkajúcich sa rozvoja integrovaného regiónu obchodovania s elektrinou a nemali by prijímať opatrenia, ktoré by ohrozili ďalšiu integráciu trhov s elektrinou alebo bezpečnosť dodávok členských štátov a zmluvných strán.

(71) V čase prijatia nariadenia (ES) č. 714/2009 existovalo na úrovni Únie len málo pravidiel vzťahujúcich sa na vnútorný trh s elektrinou. Odvtedy sa vnútorný trh Únie stal zložitejším, pretože trhy prechádzajú zásadnou zmenou, najmä pokiaľ ide o zavádzanie výroby elektriny z rôznych obnoviteľných zdrojov. Sieťové predpisy a usmernenia sa preto stali rozsiahlymi a komplexnými a zahŕňajú technické, ako aj všeobecné otázky.

(72) S cieľom zabezpečiť minimálny stupeň harmonizácie potrebný na účinné fungovanie trhu by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o **nepodstatné prvky určitých osobitných** oblastí, ktoré majú zásadný význam pre integráciu trhu. Uvedené akty by mali zahŕňať **prijatie a zmenu určitých sieťových predpisov a usmernení v prípadoch, keď sa nimi dopĺňa nariadenie**, regionálnu spoluprácu prevádzkovateľov prenosových sústav a regulačných orgánov, **finančné kompenzácie** medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav, ■ ako aj uplatňovanie ustanovení o výnimkách pre nové spojovacie vedenia. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016¹⁹ o lepšej tvorbe práva. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

¹⁹ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (73) *S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali v súlade s článkom 291 ZFEÚ na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²⁰. Pri prijímaní týchto vykonávacích aktov by sa mal uplatňovať postup preskúmania.*
- (74) Keďže cieľ tohto nariadenia, ktorým je stanovenie harmonizovaného rámca pre cezhraničné výmeny elektriny, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

(75) Z dôvodov súdržnosti a právnej istoty by sa žiadnym ustanovením tohto nariadenia nemalo brániť v uplatňovaní výnimiek vyplývajúcich z článku 66 smernice (EÚ) 2019/...⁺,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS 10/10 (2016/0380(COD)).

Kapitola I

Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Cieľom tohto nariadenia je:

- a) stanoviť základ pre efektívne dosahovanie cieľov energetickej únie, a najmä rámca politík v oblasti klímy a energetiky do roku 2030, umožnením vysielania trhových signálov v záujme zvýšenia *efektívnosti, podielu obnoviteľných zdrojov energie, bezpečnosti dodávok*, flexibility, *udržateľnosti*, dekarbonizácie a inovácie;

- b) stanoviť základné zásady dobre fungujúcich integrovaných trhov s elektrinou, ktoré umožnia všetkým poskytovateľom zdrojov a odberateľom elektriny nediskriminačný prístup na trh, posilnia postavenie spotrebiteľov, zabezpečia **konkurencieschopnosť na globálnom trhu, ako aj** riadenie odberu, **uskladňovanie energie** a energetickú efektívnosť a uľahčia agregáciu distribuovaného dopytu a ponuky, ■ **a** umožnia integráciu trhu **a odvetvia** a tržové odmeňovanie za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov;
- c) stanoviť spravodlivé pravidlá pre cezhraničnú výmenu elektriny a tým podporiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu s elektrinou, berúc do úvahy špecifiká vnútroštátnych a regionálnych trhov, vrátane zriadenia kompenzačného mechanizmu pre cezhraničné toky elektriny a určenia harmonizovaných zásad pre poplatky za cezhraničný prenos a pridelovania dostupných kapacít spojovacích vedení medzi národnými prenosovými sústavami;

- d) uľahčiť vznik dobre fungujúceho a transparentného veľkoobchodného trhu **prispievajúceho** k vysokej úrovni bezpečnosti dodávok elektriny a stanovujúceho mechanizmy na harmonizáciu pravidiel pre cezhraničné výmeny elektriny.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Uplatňuje sa toto vymedzenie pojmov:

1. „spojovacie vedenie“ je prenosové vedenie, ktoré prechádza cez hranicu medzi členskými štátmi alebo ju preklenuje a ktoré spája národné prenosové sústavy členských štátov;
2. „regulačný orgán“ je regulačný orgán určený každým členským štátom podľa článku 57 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
3. „cezhraničný tok“ je fyzický tok elektriny cez prenosovú sústavu členského štátu, ktorý vyplýva z vplyvu činností výrobcov a/alebo odberateľov mimo tohto členského štátu na jeho prenosovú sústavu;
4. „preťaženie“ je situácia, pri ktorej nie je možné prijať všetky požiadavky účastníkov trhu na obchodovanie medzi **siet'ovými oblasťami**, pretože by významným spôsobom ovplyvnili fyzické toky na prvkoch siete, ktoré tieto toky nedokážu prijať;
5. „nové spojovacie vedenie“ je spojovacie vedenie, ktoré k 4. augustu 2003 ešte nebolo dokončené;
6. „štrukturálne preťaženie“ je preťaženie v prenosovej sústave, ktoré **je možné jednoznačne vymedziť**, je predvídateľné, v priebehu času geograficky stabilné a ktoré sa často opakovanne vyskytuje v bežných podmienkach elektrizačnej sústavy;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS 10/10 (2016/0380(COD)).

7. „organizátor trhu“ je subjekt poskytujúci službu, v rámci ktorej sa ponuky na predaj elektriny spárujú s ponukami na nákup elektriny;
8. „nominovaný organizátor trhu s elektrinou“ je organizátor trhu, ktorého príslušný orgán určil, aby vykonával úlohy týkajúce sa jedného prepojenia denných trhov alebo jedného prepojenia vnútrodných trhov;
9. „hodnota nedodanej elektriny“ je odhad maximálnej ceny elektriny, ktorú sú odberatelia ochotní zaplatiť, aby sa vyhli odstávke, vyjadrený v EUR/MWh;
10. „zabezpečovanie rovnováhy“ sú všetky činnosti a procesy vo všetkých časových rámcoch, prostredníctvom ktorých prevádzkovatelia prenosových sústav priebežne zabezpečujú udržiavanie frekvencie v sústave vo vopred určenom rozsahu stability a v súlade s výškou rezerv potrebných na dodržiavanie požadovanej kvality;
11. „regulačná energia“ je elektrina využívaná prevádzkovateľmi prenosových sústav na zabezpečovanie rovnováhy;

12. „poskytovateľ regulačných služieb“ je účastník trhu poskytujúci prevádzkovateľom prenosových sústav buď regulačnú energiu, alebo disponibilitu, alebo regulačnú energiu aj disponibilitu;
13. „disponibilita“ je objem rezervnej kapacity, s ktorého dodržaním súhlasil poskytovateľ regulačných služieb a vzhľadom na ktorý poskytovateľ regulačných služieb súhlasil s tým, že prevádzkovateľovi prenosovej sústavy počas trvania zmluvy predloží ponuky na zodpovedajúci objem regulačnej energie;
14. „samostatný subjekt zúčtovania“ je účastník trhu alebo jeho vybraný zástupca zodpovedný za odchýlky na trhu s elektrinou, ktoré účastník trhu spôsobil;
15. „interval zúčtovania odchýlok“ je časová jednotka, za ktorú sa samostatným subjektom zúčtovania vypočítava odchýlka;
16. „cena odchýlky“ je cena, či už kladná, nulová alebo záporná, za odchýlku v každom smere v jednotlivých intervaloch zúčtovania odchýlok;
17. „oblasť ceny odchýlky“ je oblasť, v ktorej sa vypočítava cena odchýlky;

18. „postup predbežného schválenia“ je postup na overenie toho, či poskytovateľ disponibility vyhovuje požiadavkám stanoveným prevádzkovateľmi prenosových sústav;
19. „rezervná kapacita“ je výška rezerv na zachovanie frekvencie, rezerv na obnovenie frekvencie alebo nahradzujúcich rezerv, ktoré musia byť k dispozícii prevádzkovateľovi prenosovej sústavy;
20. „prednostný dispečing“ je so zreteľom na **model decentralizovaného dispečingu** nasadzovanie elektrární na základe kritérií, ktoré sú odlišné od ekonomického poradia ponúk a so zreteľom na **model centralizovaného dispečingu** nasadzovanie elektrární na základe kritérií odlišných **od** ekonomického poradia a od obmedzení siete a ktoré uprednostňujú nasadzovanie určitých technológií výroby;
21. „región výpočtu kapacity“ je geografická oblasť, v ktorej sa uplatňuje koordinovaný výpočet kapacity;
22. „kapacitný mechanizmus“ je **dočasné** opatrenie s cieľom zabezpečiť dosiahnutie **potrebnej** úrovne **primeranosti zdrojov** prostredníctvom odmeňovania zdrojov za ich dostupnosť, s výnimkou opatrení týkajúcich sa podporných služieb **alebo riadenia preťaženia**;

23. „vysoko účinná kogenerácia“ je kogenerácia, ktorá spĺňa kritériá stanovené v prílohe II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ²¹;
24. „demonštračný projekt“ je projekt, na ktorom sa demonštruje technológia ako prvá svojho druhu v Únii, ktorá predstavuje významnú inováciu výrazne prekračujúcu rámec aktuálneho stavu technologického vývoja;
25. **„účastník trhu“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá kupuje, predáva alebo vyrába elektrinu, sprostredkováva agregáciu alebo je prevádzkovateľom riadenia odberu alebo služieb uskladňovania energie aj prostredníctvom zadávania pokynov na obchodovanie na jednom alebo viacerých trhoch s elektrinou vrátane trhov s regulačnou energiou;**
26. **„redispečing“ je opatrenie vrátane obmedzenia distribúcie, ktoré aktivuje jeden alebo viacerí prevádzkovatelia prenosových sústav alebo prevádzkovatelia distribučných sústav prostredníctvom zmeny modelu výroby a/alebo zaťaženia s cieľom zmeniť fyzické toky v elektrizačnej sústave a zmierniť fyzické preťaženie alebo inak zabezpečiť bezpečnosť sústavy;**

21 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

27. *„protiobchod“ je medzioblastná výmena, ktorú iniciovali prevádzkovatelia sústav medzi dvoma ponukovými oblasťami s cieľom zmierniť fyzické pret’azenie;*
28. *„zariadenie na výrobu elektriny“ je zariadenie, ktoré premieňa primárnu energiu na energiu elektrickú a ktoré sa skladá z jedného alebo viacerých zariadení na výrobu elektriny pripojených do sústavy;*
29. *„model centralizovaného dispečingu“ je model plánovania prevádzky a dispečingu, v rámci ktorého plány výroby a spotreby, ako aj dispečing zariadení na výrobu elektriny a odberných zariadení, pokiaľ ide o nasaditeľné zariadenia, určuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy v rámci integrovaného postupu plánovania prevádzky;*
30. *"model decentralizovaného dispečingu" je model plánovania prevádzky a dispečingu, v rámci ktorého plány výroby a spotreby, ako aj dispečing zariadení na výrobu elektriny a odberných zariadení, určuje agent plánovania týchto zariadení;*
31. *„štandardný produkt regulácie“ je harmonizovaný produkt regulácie, ktorý je určený všetkými prevádzkovateľmi prenosových sústav na výmenu regulačných služieb;*
32. *„osobitný produkt regulácie“ je produkt regulácie, ktorý sa líši od štandardného produktu regulácie;*

33. *„delegovaný prevádzkovateľ“ je subjekt, na ktorý prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo nominovaný organizátor trhu s elektrinou preniesol konkrétne úlohy alebo povinnosti, ktorými bol tento prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo nominovaný organizátor trhu s elektrinou podľa tohto nariadenia alebo iného právneho aktu Únie poverený alebo ktoré mu určil členský štát alebo regulačný orgán;*
34. „odberateľ“ je odberateľ ako je uvedené v článku 2 bode 1 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
35. „koncový odberateľ“ je koncový odberateľ ako je uvedené v článku 2 bode 3 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
36. „veľkoobchodný odberateľ“ je veľkoobchodný odberateľ ako je uvedené v článku 2 bode 2 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
37. „odberateľ v domácnosti“ je odberateľ v domácnosti ako je uvedené v článku 2 bode 4 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
38. „malý podnik“ je malý podnik ako je uvedené v článku 2 bode 7 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
39. „aktívny odberateľ“ je aktívny odberateľ ako je uvedené v článku 2 bode 8 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
40. „trh s elektrinou“ je trh s elektrinou ako je uvedené v článku 2 bode 9 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
41. „dodávka“ je dodávka ako je uvedené v článku 2 bode 12 smernice (EÚ) 2019/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum, názov uvedenej smernice a odkaz na jej uverejnenie v úradnom vestníku.

42. „zmluva o dodávke elektriny“ je zmluva o dodávke elektriny ako je uvedené v článku 2 bode 13 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
43. „agregácia“ je agregácia ako je uvedené v článku 2 bode 18 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
44. „riadenie odberu“ je riadenie odberu ako je uvedené v článku 2 bode 20 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
45. „systém inteligentného merania“ je systém inteligentného merania ako je uvedené v článku 2 bode 23 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
46. „interoperabilita“ je interoperabilita ako je uvedené v článku 2 bode 24d smernice (EÚ) 2019/...⁺;
47. „distribúcia“ je distribúcia ako je uvedené v článku 2 bode 28 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
48. „prevádzkovateľ distribučnej sústavy“ je prevádzkovateľ distribučnej sústavy ako je uvedené v článku 2 bode 29 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
49. „energetická účinnosť“ je energetická účinnosť ako je uvedené v článku 2 bode 30 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
50. „energia z obnoviteľných zdrojov“ je energia z obnoviteľných zdrojov ako je uvedené v článku 2 bode 31 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
51. „distribuovaná výroba“ je distribuovaná výroba ako je uvedené v článku 2 bode 32 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
52. „prenos“ je prenos ako je uvedené v článku 2 bode 34 smernice (EÚ) 2019/...⁺;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum, názov uvedenej smernice a odkaz na jej uverejnenie v úradnom vestníku.

53. „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“ je prevádzkovateľ prenosovej sústavy ako je uvedené v článku 2 bode 35 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
54. „užívateľ sústavy“ je užívateľ sústavy ako je uvedené v článku 2 bode 36 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
55. „výroba“ je výroba ako je uvedené v článku 2 bode 37 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
56. „výrobca“ výrobca ako je uvedené v článku 2 bode 38 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
57. „prepojená sústava“ je prepojená sústava ako je uvedené v článku 2 bode 40 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
58. „malá izolovaná sústava“ je malá izolovaná sústava ako je uvedené v článku 2 bode 42 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
59. „malá prepojená sústava“ je malá prepojená sústava ako je uvedené v článku 2 bode 43 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
60. „podporná služba“ je podporná služba ako je uvedené v článku 2 bode 48 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
61. „nefrekvenčná podporná služba“ je nefrekvenčná podporná služba ako je uvedené v článku 2 bode 49 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
62. „uskladňovanie energie“ je uskladňovanie energie ako je uvedené v článku 2 bode 59 smernice (EÚ) 2019/...⁺;
63. "regionálne koordinačné centrum" je regionálne koordinačné centrum zriadené podľa článku 35 tohto nariadenia;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum, názov uvedenej smernice a odkaz na jej uverejnenie v úradnom vestníku.

64. „veľkoobchodný trh s energiou“ je veľkoobchodný trh s energiou ako je uvedené v článku 2 bode 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011²²;
65. „ponuková oblasť“ je najväčšie zemepisné územie, v rámci ktorého si účastníci trhu môžu vymieňať elektrickú energiu bez pridelovania kapacity;
66. „pridelenie kapacity“ je poskytnutie medzioblastnej kapacity;
67. „regulačná oblasť“ je súvislá časť prepojenej sústavy prevádzkovaná jediným prevádzkovateľom sústavy a zahŕňa aj prípadné fyzické zaťaženie a/alebo výrobné bloky;
68. „koordinovaná čistá prenosová kapacita“ je metóda výpočtu kapacity založená na zásade vyhodnotenia a určenia maximálnej výmeny energie *ex ante* medzi príslušnými ponukovými oblasťami;
69. „kritický prvok siete“ je prvok siete buď v rámci ponukovej oblasti alebo medzi ponukovými oblasťami zohľadnený vo výpočte kapacity, ktorý obmedzuje množstvo energie, s ktorou sa môže obchodovať;
70. „medioblastná kapacita“ je schopnosť prepojeného systému zaistiť prenos energie medzi ponukovými oblasťami;
71. „výrobný blok“ je jeden generátor elektrickej energie, ktorý je súčasťou výrobnéj jednotky.

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 1).

Kapitola II

Všeobecné pravidlá pre trh s elektrinou

Článok 3

Zásady týkajúce sa fungovania trhov s elektrinou

1. Členské štáty, regulačné orgány, prevádzkovatelia prenosových sústav, prevádzkovatelia distribučných sústav, ■ organizátori trhu *a delegovaní prevádzkovatelia* zabezpečia, aby trhy s elektrinou fungovali v súlade s týmito zásadami:
 - a) ceny sa musia tvoriť na základe dopytu a ponuky;

- b) *trhové pravidlá musia podporovať voľnú tvorbu cien a musia predchádzať* opatreniam, ktoré bránia tvorbe cien na základe dopytu a ponuky ;
- c) *trhové pravidlá musia podporovať rozvoj pružnejšej výroby, udržateľnej nízkouhlíkovej výroby a pružnejšieho dopytu;*
- d) odberatelia musia mať možnosť ťažiť z trhových príležitostí a zvýšenej hospodárskej súťaže na maloobchodných trhoch *a musia mať právo vystupovať ako účastníci trhu s energiou a energetickej transformácie;*
- e) v súlade s právom Únie v oblasti hospodárskej súťaže sa musí umožniť účasť koncových odberateľov a malých podnikov na trhu agregáciou výroby z viacerých zariadení na výrobu elektriny alebo odberu z viacerých zariadení odberu energie, aby mohli poskytovať spoločné ponuky na trhu s elektrinou a aby mohli byť spoločne prevádzkované v elektrizačnej sústave;
- f) trhové pravidlá musia *umožniť* dekarbonizáciu *elektrizačnej sústavy, a teda* aj hospodárstva vrátane umožnenia integrácie elektriny z obnoviteľných zdrojov a poskytnutia stimulov na zvyšovanie energetickej efektívnosti;

- g) trhové pravidlá musia poskytovať vhodné investičné stimuly pre výrobu – **najmä pre dlhodobé investície do dekarbonizovanej a udržateľnej elektrizačnej sústavy** – uskladňovanie **energie**, energetickú efektívnosť **a** riadenie odberu s cieľom napĺňať potreby trhu **a musia ul'ahčovať spravodlivú hospodársku súťaž**, čím zaručia bezpečnosť dodávok;
- h) musia sa postupne odstrániť prekážky pre cezhraničné toky elektriny **medzi ponukovými oblasťami alebo členskými štátmi** a cezhraničné transakcie na trhoch s elektrinou a trhoch so súvisiacimi službami;
- i) trhové pravidlá musia zabezpečiť regionálnu spoluprácu, kde je efektívna;
- j) na **bezpečnú a udržateľnú** výrobu, uskladňovanie energie a riadenie odberu ■ sa na trhu musia uplatňovať rovnaké podmienky **podľa požiadaviek ustanovených v práve Únie**;
- k) všetci výrobcovia musia byť priamo alebo nepriamo zodpovední za predaj elektriny, ktorú vyrobia;

- l) trhové pravidlá musia umožniť **rozvoj demonštračných projektov v oblasti udržateľných, bezpečných a nízkouhlíkových zdrojov energie, technológií alebo systémov**, ktorých realizácia a využitie bude prospešné pre spoločnosť;
- m) trhové pravidlá musia umožniť efektívny dispečing výrobných kapacít, **uskladňovanie energie** a riadenie odberu;
- n) trhové pravidlá musia umožniť vstup a odchod podnikov vyrábajúcich elektrinu, **podnikov uskladňujúcich energiu** a podnikov dodávajúcich elektrinu na základe ich posúdenia hospodárskej a finančnej životaschopnosti ich pôsobenia;
- o) **s cieľom** umožniť účastníkom trhu, **aby boli chránení** pred rizikami kolísania cien na trhovom základe, a **zmierniť** neistotu budúcej návratnosti investícií sa na burzách musí dať obchodovať s **dlhodobými zaist'ovacími produktmi** transparentným spôsobom **a o zmluvách o dlhodobých dodávkach elektriny sa musí dať vyjednávať mimo burzu**, a to pod podmienkou dodržania pravidiel práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže.
- p) **trhové pravidlá musia uľahčovať obchodovanie s výrobkami v celej Únii a regulačné zmeny musia zohľadňovať vplyvy na krátkodobé aj dlhodobé trhy a produkty s forwardmi a futuritami;**

- q) *účastníci trhu majú právo na prístup do prenosových a distribučných sústav na základe objektívnych, transparentných a nediskriminačných podmienok.*

Článok 4

Spravodlivá transformácia

Komisia podporuje členské štáty, ktoré zavádzajú národnú stratégiu postupného znižovania existujúcej kapacity na výrobu elektriny z uhlia a iných tuhých fosílnych palív a na ťažbu uhlia a iných tuhých fosílnych palív všetkými dostupnými prostriedkami, aby sa umožnila tzv. spravodlivá transformácia v regiónoch zasiahnutých štrukturálnou zmenou. Komisia pomáha členským štátom riešiť sociálne a hospodárske dôsledky prechodu na čistú energiu. Komisia úzko spolupracuje so zainteresovanými stranami v uhoľných regiónoch a regiónoch s vysokými emisiami uhlíka, uľahčuje prístup k dostupným finančným prostriedkom a programom a ich využívanie a podporuje výmenu osvedčených postupov vrátane diskusií o priemyselných plánoch a potrebách rekvalifikácie.

Článok 5

Zodpovednosť za vyrovnávanie odchýlky

1. Všetci účastníci trhu ■ musia byť ■ zodpovední za odchýlky, ktoré v sústave spôsobia (ďalej len „zodpovednosť za vyrovnávanie odchýlky“). ***Na tento účel musia byť účastníci trhu*** buď samostatnými subjektmi zúčtovania, alebo svoju zodpovednosť musia ***zmluvne*** preniesť na samostatný subjekt zúčtovania podľa vlastného výberu. ***Každý subjekt zúčtovania musí byť finančne zodpovedný za svoje odchýlky a musí sa usilovať o rovnováhu alebo prispievať k rovnováhe elektrizačnej sústavy.***

2. Členské štáty môžu stanoviť ***výnimky zo zodpovednosti za vyrovnávanie odchýlok iba pre:***
 - a) ***demonštračné projekty pre inovačné technológie, ktoré podliehajú schváleniu zo strany regulačného orgánu za predpokladu, že uvedené výnimky sa obmedzujú na čas a rozsah potrebný na demonštračné účely;***

 - b) ***zariadenia na výrobu elektriny*** využívajúce obnoviteľné zdroje energie ■ s inštalovaným elektrickým výkonom menším než ***400 kW***;

- c) zariadenia využívajúce podporu schválenú Komisiou na základe pravidiel Únie o štátnej pomoci podľa článkov 107, 108 a 109 ZFEÚ a uvedené do prevádzky pred ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Členské štáty môžu *bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 ZFEÚ, motivovať* účastníkov trhu, ktorí sú úplne alebo čiastočne oslobodení od zodpovednosti za vyrovnávanie odchýlok, aby takú zodpovednosť prevzali v plnom rozsahu **■** .

3. *Ak členský štát poskytne výnimku podľa článku 5 ods. 2, zabezpečí, aby finančnú zodpovednosť za odchýlky prevzal iný účastník trhu.*
4. *V prípade zariadení na výrobu elektriny uvedených do prevádzky od 1. januára 2026 sa odsek 2 písm. b) uplatňuje len na zariadenia na výrobu elektriny využívajúce obnoviteľné zdroje energie **■** s inštalovaným elektrickým výkonom menším než 200 kW.*

Článok 6
Vyrovňavací trh

1. Vyrovňavacie trhy *vrátane postupov predbežného schválenia* sa organizujú takým spôsobom, aby sa:
- a) zaistila účinná nediskriminácia účastníkov trhu a aby sa zároveň brali do úvahy rozličné technické *potreby elektrizačnej sústavy a rozdielne technické možnosti výrobných zdrojov, uskladňovania energie a riadenia odberu;*
 - b) *zabezpečilo, aby boli služby vymedzené transparentným a technologicky neutrálnym spôsobom a obstarané transparentným, trhovo orientovaným spôsobom;*
 - c) *zabezpečil nediskriminačný prístup ku všetkým účastníkom trhu, či už individuálne, alebo prostredníctvom agregácie, vrátane elektrickej energie vyrobenej z variabilných obnoviteľných zdrojov energie, riadenia odberu a uskladňovania energie;*
 - d) *rešpektovala potreba umiestniť rastúce podiely variabilnej výroby, zohľadňovala zvýšená schopnosť riadenia odberu a nástup nových technológií.*

2. ***Cena*** regulačnej energie ***sa nestanovuje vopred v zmluve*** na disponibilitu. Postupy obstarávania musia byť transparentné ***v súlade s článkom 40 ods. 4 smernice (EÚ) 2019/...⁺, pri súčasnej ochrane dôvernosti citlivých obchodných informácií.***
3. Vyrovňavacie trhy musia zaručiť prevádzkovú bezpečnosť a pritom umožniť maximálne využívanie a efektívne pridelovanie medzioblastnej kapacity v rôznych časových rámcoch v súlade s článkom 17.
4. ■ Zúčtovanie regulačnej energie musí byť ***v prípade štandardných produktov regulácie a osobitných produktov regulácie založené na cene na základe marginálnych nákladov, tzv. pay-as-cleared, okrem prípadu, ak všetky regulačné orgány schvália alternatívnu metódu oceňovania na základe spoločného návrhu prevádzkovateľov prenosových sústav podloženého analýzou, ktorá preukáže, že uvedená alternatívna metóda oceňovania je efektívnejšia.***

Účastníkom trhu sa umožní predkladať ponuky čo najbližšie k reálnemu času a čas ***uzávierky pre regulačnú energiu nesmie byť pred*** časom uzávierky vnútrodeného medzioblastného trhu ■ .

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy uplatňujúci model centralizovaného dispečingu môže stanoviť ďalšie pravidlá v súlade s usmerneniami o zabezpečení rovnováhy v elektrizačnej sústave prijatými na základe článku 6 ods. 11 nariadenia (ES) č. 714/2009.

5. Odchýlky sa účtujú za cenu, ktorá zodpovedá hodnote elektriny v reálnom čase.
6. *Oblasť ceny odchýlky sa musí rovnať ponukovej oblasti okrem prípadu modelu centralizovaného dispečingu, keď oblasť ceny odchýlky môže predstavovať časť ponukovej oblasti.*
7. *Dimenzovanie rezervnej kapacity uskutočňujú prevádzkovatelia prenosových sústav a musí byť podporované na regionálnej úrovni.*
8. Obstarávanie disponibility *uskutočňuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy a môže byť podporované na regionálnej úrovni. Rezervácia cezhraničnej kapacity na tento účel môže byť obmedzená.* Obstarávanie *disponibility* musí byť *trhové* a zorganizované tak, aby bolo k účastníkom trhu v rámci postupu predbežného schválenia nediskriminačné *v súlade s článkom 40 ods. 4 smernice (EÚ) 2019/...⁺, bez ohľadu na to, či sa ho účastníci trhu zúčastňujú jednotlivito alebo prostredníctvom agregácie.*

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

Obstarávanie disponibility musí byť založené na primárnom trhu okrem prípadu, keď regulačný orgán stanovil výnimku, aby umožnil používanie iných foriem trhov orientovaného obstarávania z dôvodu nedostatočnej hospodárskej súťaže na trhu s regulačnými službami. Výnimky z povinnosti založiť obstarávanie disponibility na využívaní primárnych trhov sa preskúmajú každé tri roky.

9. Obstarávanie kladnej disponibility a zápornej disponibility sa vykonáva oddelene, *pokiaľ regulačný orgán neschváli výnimku z tejto zásady na základe toho, že hodnotením vykonaným prevádzkovateľom prenosovej sústavy sa preukáže, že by to viedlo k vyššej hospodárskej efektívnosti. Zmluvy na disponibilitu sa nesmú uzatvárať viac než jeden deň pred poskytnutím disponibility a zmluvné obdobie nesmie byť dlhšie než jeden deň, okrem prípadu, keď regulačný orgán schváli skoršie uzatváranie zmlúv alebo dlhšie zmluvné obdobia na zaistenie bezpečnosti dodávok alebo zlepšenie hospodárskej efektívnosti.*

Ak sa udelí výnimka, pre aspoň pre 40 % štandardných produktov regulácie a minimálne 30 % všetkých produktov používaných pre disponibilitu sa zmluvy na disponibilitu nesmú uzatvárať viac než jeden deň pred poskytnutím disponibility a zmluvné obdobie nesmie byť dlhšie než jeden deň. Zmluvy týkajúce sa zostávajúcej časti disponibility sa uzatvárajú najviac jeden mesiac pred poskytnutím disponibility na zmluvné obdobie maximálne jeden mesiac.

10. *Na žiadosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy môže regulačný orgán rozhodnúť o predĺžení zmluvného obdobia zostávajúcej časti disponibility uvedenej v odseku 9 na maximálne obdobie dvanástich mesiacov za predpokladu, že takéto rozhodnutie je časovo obmedzené a že pozitívne účinky z hľadiska znižovania nákladov pre konečných odberateľov prevážia negatívne dôsledky pre trh. Žiadosť musí obsahovať:*

a) konkrétne obdobie, počas ktorého by výnimka platila;

- b) konkrétny objem disponibilít, pre ktorý by výnimka platila;*
 - c) analýzu vplyvu výnimky na účasť vyrovnávacích zdrojov; a*
 - d) odôvodnenie výnimky preukazujúce, že takouto výnimkou by sa dosiahli nižšie náklady pre koncových odberateľov.*
- 11. Bez ohľadu na odsek 10, nesmú byť od 1. januára 2026 zmluvné obdobia dlhšie ako šesť mesiacov.*
- 12. Do 1. januára 2028 regulačné orgány oznámia Komisii a ACER podiel celkovej disponibilít zahrnutej v zmluvách s trvaním alebo obdobím obstarávania viac než jeden deň.*
13. Prevádzkovatelia prenosových sústav *alebo ich delegovaní prevádzkovatelia* zverejnia *čo najskôr k reálnemu času, nie však viac než s 30 minútovým oneskorením* po dodávke regulačnej energie informáciu o aktuálnej *rovnováhe sústavy* vo svojich *plánovacích* oblastiach, *odhadované ceny odchýlok a odhadované ceny* regulačnej energie.

14. *V prípade, že štandardné produkty regulácie nie sú dostatočné na zaistenie prevádzkovej bezpečnosti alebo v prípade, ak sa niektoré vyrovnávacie zdroje nemôžu zúčastňovať vyrovnávacieho trhu prostredníctvom štandardných produktov regulácie, môžu prevádzkovatelia prenosových sústav navrhnúť, a regulačné orgány môžu schváliť, výnimky z odsekov 2 a 4 pre osobitné produkty regulácie, ktoré sa aktivujú na miestnej úrovni bez toho, aby si ich vymieňali s inými prevádzkovateľmi prenosových sústav.*

Návrhy na výnimky musia obsahovať opis opatrení navrhnutých na minimalizáciu používania osobitných produktov v závislosti od hospodárskej efektívnosti, pričom sa musí preukázať, že osobitné produkty nespôsobujú významnú neefektívnosť a nenarušujú vyrovnávací trh ani vo vnútri plánovacej oblasti ani mimo nej, a v prípade potreby aj pravidlá a informácie týkajúce sa procesu konverzie ponúk regulačnej energie z osobitných produktov regulácie na ponuky regulačnej energie zo štandardných produktov regulácie.

Článok 7

Denné a vnútrodné trhy

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav a nominovaní organizátori trhu s elektrinou spoločne organizujú riadenie integrovaných denných a vnútrodných trhov v súlade s nariadením (EÚ) 2015/1222. Prevádzkovatelia prenosových sústav a nominovaní organizátori trhu s elektrinou spolupracujú na úrovni Únie, alebo ak je to vhodnejšie, na regionálnej úrovni s cieľom maximalizovať efektívnosť a účinnosť obchodovania na dennom a vnútrodnom trhu s elektrinou v Únii. Povinnosť spolupracovať platí bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže. Vo svojich funkciách týkajúcich sa obchodovania s elektrinou podliehajú prevádzkovatelia prenosových sústav a nominovaní organizátori trhu *s elektrinou* regulačnému dohľadu regulačných orgánov a ACER podľa článku 59 smernice (EÚ) 2019/...⁺ a ACER podľa článkov 4 a 8 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺⁺.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

⁺⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0378(COD)).

2. Denné a vnútrodenne trhy

- a) musia byť organizované tak, aby boli nediskriminačné;
- b) musia maximalizovať schopnosť **všetkých** účastníkov trhu **riešiť** svoje odchýlky;
- c) musia maximalizovať príležitosti pre **všetkých** účastníkov trhu zúčastňovať sa na **medioblastnom** obchode čo najbližšie k reálnemu času vo všetkých ponukových oblastiach;
- d) musia zabezpečiť, aby ceny odrážali základné danosti trhu **vrátane hodnoty elektriny v reálnom čase, na ktoré** sa účastníci trhu môžu spoľahnúť pri dohodách o dlhodobějších zaist'ovacích produktoch;
- e) musia zabezpečiť prevádzkovú bezpečnosť a zároveň umožniť maximálne využitie prenosovej kapacity;
- f) musia byť transparentné a zároveň chrániť dôvernosť citlivých obchodných informácií **a musí sa zabezpečiť, aby sa na nich obchodovalo anonymným spôsobom**;

- g) nesmú robiť rozdiely medzi obchodmi realizovanými v rámci ponukovej oblasti a medzi ponukovými oblasťami; *a*
- h) musia byť organizované tak, aby sa zabezpečilo, že všetci účastníci trhu budú mať prístup na trh individuálne alebo prostredníctvom agregácie.*

Článok 8

Obchodovanie na denných a vnútrodných trhoch

1. *Nominovaní organizátori trhu s elektrinou* umožnia účastníkom trhu obchodovať s elektrinou čo najbližšie k reálnemu času a prinajmenšom až do času uzávierky vnútrodného medzioblastného trhu.
2. *Nominovaní organizátori trhu s elektrinou* poskytnú účastníkom trhu príležitosť obchodovať s elektrinou v časových intervaloch, ktoré sú aspoň také krátke, ako je interval zúčtovania odchýlok na denných a vnútrodných trhoch.

3. ***Nominovaní organizátoři trhu s elektrinou*** musia na obchodovanie na denných a vnútrodenných trhoch poskytovať produkty, ktoré sú dostatočne malé, pričom minimálna veľkosť ponuky je ***najviac 500 kW***, aby sa umožnila efektívna účasť na riadení odberu, uskladňovaní energie a výrobe z drobných obnoviteľných zdrojov, ***a to aj priamou účasťou zo strany odberateľov.***
4. Do 1. januára **2021** musí interval zúčtovania odchýlok predstavovať 15 minút vo všetkých ***plánovacích*** oblastiach, ***ak regulačné orgány neudelia výnimku. Výnimky sa môžu udeliť iba do 31. decembra 2024.***

Od 1. januára 2025 obdobie zúčtovania odchýlok nesmie prekročiť 30 minút, ak bude udelená výnimka všetkými regulačnými orgánmi synchronnej oblasti.

Článok 9

Forwardové trhy

1. V súlade s nariadením (EÚ) 2016/1719 musia prevádzkovatelia prenosových sústav vydávať dlhodobé prenosové práva alebo mať zavedené rovnocenné opatrenia s cieľom umožniť účastníkom trhu *vrátane* vlastníkov zariadení na výrobu elektriny využívajúcich obnoviteľné zdroje energie zaistiť sa proti cenovým rizikám naprieč hranicami ponukových oblastí, ***pokiaľ sa posúdením forwardového trhu na hraniciach ponukovej oblasti, ktoré vykonajú príslušné regulačné orgány, nepreukáže, že existujú dostatočné možnosti zaistenia v dotknutých ponukových oblastiach.***
2. Dlhodobé prenosové práva sa pridelujú transparentným, trhovo orientovaným a nediskriminačným spôsobom prostredníctvom jednotnej pridelovacej platformy. ■
3. Pod podmienkou dodržiavania práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže musia mať organizátori trhu možnosť vyvíjať forwardové zaistovacie produkty, a to aj dlhodobé forwardové zaistovacie produkty, aby mohli účastníkom trhu *vrátane* vlastníkov zariadení na výrobu elektriny využívajúcich obnoviteľné zdroje energie poskytnúť vhodné možnosti zaistiť sa proti finančným rizikám z dôvodu kolísania cien. Členské štáty nesmú vyžadovať, aby takéto zaistovacie činnosti boli obmedzené na obchody v členskom štáte alebo ponukovej oblasti.

Článok 10

Technické ponukové limity

1. Nesmie existovať ani maximálny **ani** minimálny limit veľkoobchodnej ceny elektriny **■** . Toto ustanovenie sa uplatňuje okrem iného na ponuky a zúčtovania vo všetkých časových rámcoch a vzťahuje sa aj na ceny regulačnej energie a ceny odchýlok **bez toho, aby boli dotknuté technické cenové limity, ktoré sa môžu uplatňovať v časovom rámci vyrovnávania a v dennom a vnútrodennom časovom rámci, v súlade s odsekom 2.**
2. *Nominovaní organizátori trhu s elektrinou* môžu uplatňovať **harmonizované** limity týkajúce sa maximálnych **a minimálnych** zúčtovacích cien pre denné a vnútrodenné časové rámce **■** . **Uvedené limity musia byť dostatočne vysoké, aby zbytočne neobmedzovali obchod, musia byť harmonizované pre oblasť vnútorného trhu a musia zohľadňovať maximálnu hodnotu nedodanej elektriny. Nominovaní organizátori trhu s elektrinou uplatňujú transparentný mechanizmus na včasné automatické nastavovanie technických ponukových limitov, ak sa očakáva dosiahnutie stanovených limitov. Limity nastavené na vyššiu úroveň zostanú uplatniteľné dovtedy, kým budú potrebné ďalšie zvýšenia podľa uvedeného mechanizmu.**

3. Prevádzkovatelia prenosových sústav nesmú prijať žiadne opatrenia na účely zmeny veľkoobchodných cien. ■
4. **Regulačné orgány alebo v prípade, ak členský štát určí iný príslušný orgán na uvedený účel, takéto určené orgány** identifikujú politiky a opatrenia uplatňované na svojom území, ktoré by mohli prispievať k nepriamemu obmedzeniu tvorby **veľkoobchodných** cien vrátane obmedzení ponúk týkajúcich sa aktivácie regulačnej energie, kapacitných mechanizmov, opatrení prevádzkovateľov prenosových sústav, opatrení určených na spochybnenie fungovania trhu alebo zamedzenie zneužívania dominantného postavenia alebo neefektívneho vymedzenia ponukových oblastí.
5. Ak **regulačný orgán alebo iný určený príslušný orgán** identifikuje politiku alebo opatrenie, ktoré by mohlo obmedzovať tvorbu veľkoobchodných cien, prijme všetky primerané opatrenia s cieľom odstrániť uvedenú politiku alebo opatrenie, alebo ak to nie je možné, zmierniť vplyv uvedenej politiky alebo opatrenia na ponukové správanie. Členské štáty predložia Komisii do ... [šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti] správu, v ktorej podrobne uvedú opatrenia, ktoré prijali alebo sa chystajú prijať.

Článok 11

Hodnota nedodanej elektriny

1. Do ... [jeden rok odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] – **v prípade potreby na účel stanovenia štandardu spoľahlivosti v súlade s článkom 25 – regulačné orgány alebo v prípade, ak členský štát určil iný príslušný orgán na uvedený účel, takéto určené príslušné orgány**, stanovujú jednotný odhad hodnoty nedodanej elektriny pre svoje územie ■ . Uvedený odhad sa ■ sprístupní verejnosti. **Regulačné orgány alebo iné určené príslušné orgány** môžu pre jednotlivé ponukové oblasti stanoviť rôzne **odhady**, ak majú na svojom území viac než jednu ponukovú oblasť. **Ak sa ponuková oblasť skladá z územia viac ako jedného členského štátu, dotknuté regulačné orgány alebo iné určené príslušné orgány určujú pre túto ponukovú oblasť jednotný odhad hodnoty nedodanej elektriny**. Pri určení jednotného odhadu hodnoty nedodanej elektriny **regulačné orgány alebo iné určené príslušné orgány** uplatňujú metodiku uvedenú v článku 23 ods. 6.
2. Regulačné orgány a určené príslušné orgány aktualizujú svoje odhady hodnoty nedodanej elektriny najmenej raz za päť rokov **alebo skôr, ak zistia podstatnú zmenu**.

Článok 12

Dispečing výrobných kapacít a riadenie odberu

1. ***Ak nie je v článku 12 ods. 2 až 6 stanovené inak***, musia byť dispečing zariadení na výrobu elektriny a riadenie odberu nediskriminačné, ***transparentné*** a trhovo orientované ■ .
2. ***Bez toho, aby boli dotknuté články 107, 108 a 109 ZFEÚ, členské štáty zabezpečia, aby pri nasadzovaní zariadení vyrábajúcich elektrinu prevádzkovatelia sústav uprednostnili zariadenia na výrobu elektriny, ktoré vyrábajú elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie, v rozsahu umožňujúcom bezpečnú prevádzku vnútroštátnej elektrizačnej sústavy, na základe transparentných a nediskriminačných kritérií, a ak takéto zariadenia na výrobu elektriny sú buď***
 - a) ***zariadenie na výrobu elektriny, ktoré*** využíva obnoviteľné zdroje energie ■ a má inštalovaný elektrický výkon menší než ***400 kW***; alebo
 - b) ***demonštračné projekty pre inovačné technológie, ktoré podliehajú schváleniu zo strany regulačného orgánu, za predpokladu, že takáto prednosť je obmedzená na čas a rozsah, do akého je potrebná na dosiahnutie účelu demonštrácie.***

3. **Členský štát sa môže rozhodnúť neuplatňovať prednostný dispečing zariadení na výrobu elektriny uvedený v odseku 2 písm. a), so začiatkom prevádzky aspoň šesť mesiacov po prijatí uvedeného rozhodnutia alebo uplatniť nižšiu minimálnu kapacitu, ako je stanovená v odseku 2 písm. a), ak:**
- a) **má fungujúce vnútrodenné a iné veľkoobchodné a vyrovnávacie trhy a tieto trhy sú plne prístupné pre všetkých účastníkov trhu v súlade s týmto nariadením;**
 - b) **pravidlá redispečingu a riadenia preťaženia sú transparentné pre všetkých účastníkov trhu;**

- c) *príspevok členského štátu k celkovému záväznému cieľu Únie týkajúcemu sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov podľa článku 3 ods. 2 smernice (EÚ) 2018/2001 a článkom 4 písm. a) bodom 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999²³ sa prinajmenšom rovná zodpovedajúcemu výsledku vzorca uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1999 a podiel energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu nie je pod úrovňou referenčných hodnôt podľa článku 4 písm. a) bodu 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999, alebo prípadne podiel energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu na hrubej konečnej spotrebe elektriny je aspoň 50 %;*
- d) *členský štát oznámi Komisii plánovanú výnimku a podrobne uvedie, ako sú podmienky stanovené v písmenách a), b) a c) splnené; a*
- e) *členský štát uverejní plánovanú výnimku vrátane podrobného odôvodnenia pre udelenie tejto výnimky, pričom podľa potreby náležite zohľadní ochranu citlivých obchodných informácií.*

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

Pri každej výnimke je nutné vyhýbať sa retroaktívnym zmenám, ktoré majú vplyv na výrobné zariadenia, ktoré už využívajú prednostný dispečing, bez ohľadu na akékoľvek dohody uzatvorené na dobrovoľnom základe medzi členským štátom a výrobným zariadením.

Bez toho, aby boli dotknuté články 107, 108 a 109 ZFEÚ, členské štáty môžu poskytnúť stimuly pre zariadenia, ktoré sú oprávnené využívať prednostný dispečing, aby sa prednostného dispečingu dobrovoľne vzdali.

4. *Bez toho, aby boli dotknuté články 107, 108 a 109 ZFEÚ, členské štáty môžu stanoviť prednostný dispečing pre elektrinu vyrobenú v zariadeniach na výrobu elektriny, ktoré využívajú vysoko účinnú kogeneráciu, s inštalovaným elektrickým výkonom nižším než 400 kW.*

5. *V prípade zariadení na výrobu elektriny uvedených do prevádzky od 1. januára 2026 sa odsek 2 písm. a) uplatňuje len na zariadenia na výrobu elektriny využívajúce obnoviteľné zdroje energie a majú inštalovaný elektrický výkon menší než 200 kW.*

6. ***Bez toho, aby boli dotknuté zmluvy uzavreté pred ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia],*** zariadenia na výrobu ***elektriny*** využívajúce obnoviteľné zdroje energie alebo vysoko účinnú kogeneráciu a ktoré boli uvedené do prevádzky pred ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia], pri uvedení do prevádzky a podliehali prednostnému dispečingu podľa článku 15 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ alebo článku 16 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES²⁴, ***majú nad'alej výhody*** z prednostného dispečingu. Prednostný dispečing sa už neuplatňuje na takéto zariadenia na výrobu elektriny odo dňa, v ktorom sa na ***zariadení na výrobu elektriny*** uskutočnia významné úpravy, za ktoré sa považuje prinajmenšom, keď je potrebná nová zmluva o pripojení alebo keď sa zvýši výrobná kapacita zariadenia na výrobu elektriny.
7. Prednostný dispečing nesmie ohroziť bezpečnú prevádzku elektrizačnej sústavy, nesmie sa používať ako zdôvodnenie na obmedzenie medzioblastných kapacít nad rámec toho, čo sa stanovuje v článku 16, a musí byť založený na transparentných a nediskriminačných kritériách.

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

Článok 13
Redispečing

1. Redispečing výroby a redispečing riadenia odberu sa musí zakladať na objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritériách. ***Musí byť otvorený pre všetky technológie výroby, všetky uskladňovania energie a všetky riadenia odberu vrátane nachádzajúcich sa v iných členských štátoch, pokiaľ to nie je technicky nerealizovateľné.***
2. Zdroje na redispečing sa vyberajú spomedzi výrobných zariadení, ***uskladňovania*** energie alebo riadenia odberu na základe trhových mechanizmov a musia byť finančne kompenzované. ***V ponukách regulačnej energie na redispečing sa nesmie stanoviť cena regulačnej energie.***
3. Netrhový redispečing výroby, ***uskladňovanie energie a riadenia odberu energie sa môžu používať, iba pokiaľ:***
 - a) nie je k dispozícii žiadna trhová alternatíva;
 - b) boli použité všetky dostupné trhové zdroje;

- c) počet dostupných zariadení na výrobu elektriny, **uskladňovanie energie a riadenie** odberu **energie** je príliš nízky na zabezpečenie efektívnej hospodárskej súťaže v oblasti, kde sa nachádzajú vhodné zariadenia na poskytovanie tejto služby; **alebo**
- d) **aktuálny stav sústavy spôsobuje pravidelným a predvídateľným spôsobom preťaženie do takej miery, že trhový redispečing by mal za následok pravidelné strategické ponuky, v dôsledku ktorých by sa zvýšila úroveň vnútorného preťaženia, a dotknutý členský štát buď prijal akčný plán na riešenie tohto preťaženia alebo by zabezpečil, aby minimálna kapacita dostupná pre medzioblastný obchod bola v súlade s článkom 16 ods. 8.**

4. Príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav alebo prevádzkovatelia distribučných sústav podávajú aspoň raz ročne príslušnému regulačnému orgánu správu o:

- a) **úrovni rozvoja a efektívnosti trhových mechanizmov redispečingu pre zariadenia na výrobu elektriny, uskladňovanie energie a riadenie odberu energie;**
- b) **dôvodoch, objemoch v MWh a typoch výrobného zdroja, na ktorý sa vzťahuje redispečing;**

- c) opatreniach prijatých s cieľom znížiť potrebu zostupého redispečingu *výrobných zariadení využívajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov alebo vysoko účinnú kogeneráciu* v budúcnosti *vrátane investícií do digitalizácie infraštruktúry siete a do služieb, ktoré zvyšujú flexibilitu.*

Príslušný regulačný orgán predloží agentúre ACER správu a uverejní súhrn údajov uvedených v prvom pododseku, písm. a), b) a c) spolu s odporúčaniami na zlepšenie, ak je to potrebné.

5. Pod podmienkou splnenia požiadaviek súvisiacich so zachovaním spoľahlivosti a bezpečnosti elektrizačnej sústavy, ktoré sú založené na transparentných a nediskriminačných kritériách stanovených regulačnými orgánmi, musia prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav:
- a) zaručiť schopnosť prenosových sústav a distribučných sústav prenášať elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie alebo vysoko účinnou kogeneráciou pri čo najmenšom možnom ■ redispečingu, ktorý nebráni tomu, aby sa pri plánovaní siete zohľadnil limitovaný ■ redispečing v prípade, ***ak prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy je schopný transparentným spôsobom preukázať, že je to ekonomicky efektívnejšie a nepresiahne 5 % ročne vyrobenej elektriny v zariadeniach, ktoré využívajú obnoviteľné zdroje energie a sú priamo prepojené s príslušnou sústavou, pokiaľ členský štát, v ktorom elektrina zo zariadení na výrobu elektriny využívajúcich obnoviteľné zdroje energie alebo z vysoko účinnej kogenerácie predstavuje viac než 50 % ročnej hrubej konečnej spotreby elektriny, nestanovuje inak;***
 - b) prijať vhodné sieťové a trhové prevádzkové opatrenia s cieľom minimalizovať zostupný ■ redispečing elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie alebo z vysoko účinnej kogenerácie;

c) *zabezpečiť, aby ich siete boli flexibilné do tej miery, aby ich boli schopní riadiť.*

6. Ak sa používa netrhový zostupný redispečing ■ , uplatňujú sa tieto zásady:

- a) zostupný redispečing sa na **zariadenia na výrobu elektriny** využívajúce obnoviteľné zdroje energie uplatní len vtedy, ■ ak neexistuje žiadna iná alternatíva alebo ak by iné riešenia mali za následok **významne** neprimerané náklady alebo **závažné** riziká pre bezpečnosť siete;
- b) zostupný redispečing sa na **elektrinu vyrobenú prostredníctvom procesu** vysoko účinnej kogenerácie uplatní len vtedy, ■ ak okrem ■ zostupného redispečingu **zariadení na výrobu elektriny** využívajúcich obnoviteľné zdroje energie neexistuje žiadna iná alternatíva alebo ak by iné riešenia mali za následok neprimerané náklady alebo **závažné** riziká pre bezpečnosť siete;
- c) ak sa problémy s bezpečnosťou siete dajú riešiť iným spôsobom, nesmie elektrina vyrobená vlastnou výrobou vo výrobných zariadeniach využívajúcich obnoviteľné zdroje energie alebo vysoko účinnú kogeneráciu, ktorá sa neprivádza do prenosovej alebo distribučnej sústavy, podliehať zostupnému redispečingu;

d) zostupný redispečing ■ podľa *písmen* a) až c) musí byť riadne a transparentne odôvodnený. Odôvodnenie sa uvedie v správe podľa odseku 3.

7. Ak sa používa netrhový redispečing, musí byť podmienený finančnou kompenzáciou zo strany prevádzkovateľa sústavy, ktorý redispečing požaduje, *prevádzkovateľovi* zariadenia na výrobu, *uskladňovanie alebo riadenie odberu energie*, v ktorého prípade sa použil redispečing, *s výnimkou prípadu výrobcov, ktorí akceptujú zmluvu o pripojení, v ktorej nie je zaručené záväzné zásobovanie elektrinou*. Takáto finančná kompenzácia sa musí prinajmenšom rovnať tomu z nasledujúcich prvkov, ktorý má vyššiu hodnotu, *alebo ich kombinácii, ak by uplatnenie iba prvku s vyššou hodnotou malo za následok neopodstatnene nízku alebo neopodstatnene vysokú kompenzáciu*:

a) dodatočné prevádzkové náklady spôsobené ■ redispečingom, ako sú dodatočné náklady na palivo v prípade vzostupného redispečingu alebo zabezpečenie záložného tepla v prípade zostupného redispečingu *zariadení na výrobu elektriny* využívajúcich vysoko účinnú kogeneráciu;

- b) ■ čisté príjmy z predaja elektrickej energie na dennom trhu, ktorú by zariadenie na výrobu elektriny, *uskladňovanie energie alebo riadenie odberu energie* vyrobilo, ak by nebol požadovaný ■ redispečing; ak sa zariadeniam na výrobu energie, *uskladňovanie energie a riadenie odberu energie* poskytuje finančná podpora na základe objemu vyrobenej alebo spotrebovanej elektrickej energie, finančná podpora, ktorá by sa prijala bez požadovaného redispečingu sa považuje za súčasť čistých príjmov.

Kapitola III

Prístup do sústavy a riadenie preťaženia

Oddiel 1

Pridel'ovanie kapacity

Článok 14

Preskúmanie ponukových oblastí

1. **Členské štáty prijímú vhodné opatrenia na riešenie preťaženia.** Hranice ponukových oblastí musia byť založené na dlhodobých štrukturálnych preťaženiach v prenosovej sústave **■**. **Ponukové oblasti nesmú vykazovať takéto štrukturálne preťaženia, okrem prípadu, keď nemajú vplyv na susedné ponukové oblasti, alebo v prípade dočasnej výnimky, keď je ich vplyv zmiernovaný využitím nápravných opatrení a tieto štrukturálne preťaženia nevedú k zníženiu medzioblastnej obchodnej kapacity v súlade s požiadavkami článku 16.** Konfigurácia ponukových oblastí v Únii musí byť koncipovaná tak, aby sa maximalizovala hospodárska efektívnosť a **aby sa maximalizovali medzioblastné obchodné príležitosti v súlade s článkom 16**, a to pri zachovaní bezpečnosti dodávky.

2. *ENTSO pre elektrinu podáva každé tri roky správu o štrukturálnych preťaženíach a iných významných fyzických preťaženíach medzi ponukovými oblasťami a v rámci nich vrátane miesta a frekvencie takéhoto preťaženia v súlade s usmerneniami pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatými na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009. Uvedená správa obsahuje posúdenie toho, či sa v rámci medzioblastnej obchodnej kapacity dosiahla lineárna trajektória podľa článku 15 alebo minimálna kapacita podľa článku 16 tohto nariadenia.*

3. Aby sa zabezpečila optimálna **konfigurácia** ponukových oblastí, musí sa vykonať ich preskúmanie. Týmto preskúmaním sa **zistia všetky štrukturálne preťaženia** a preskúmanie zahŕňa analýzu **rôznych konfigurácií** ponukových oblastí koordinovaným spôsobom so zapojením dotknutých zainteresovaných strán zo všetkých **príslušných** členských štátov v súlade s **usmernením pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatým na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009**. **Existujúce ponukové oblasti sa posúdia na základe ich schopnosti vytvoriť spoľahlivé trhové prostredie, zabezpečiť flexibilitnú kapacitu výroby a odberu, ktorá je rozhodujúca nato, aby sa predišlo sieťovým úzkym miestam, vyrovnal dopyt elektriny s jej ponukou a zabezpečila dlhodobá bezpečnosť investícií do sieťovej infraštruktúry.**

4. *Na účely tohto článku a v článku 15 príslušnými členskými štátmi, prevádzkovateľmi prenosových sústav alebo regulačnými orgánmi sú členské štáty, prevádzkovatelia prenosových sústav a regulačné orgány, ktoré sa zúčastňujú na preskúmaní konfigurácie ponukových oblastí a ktoré patria do toho istého regiónu výpočtu kapacity podľa usmernenia pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.*

5. *Do ... [3 mesiace odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] všetci príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav predložia príslušným regulačným orgánom na schválenie návrh metodiky a predpoklady, ktoré sa majú použiť v procese preskúmania ponukových oblastí a zväžiť alternatívne konfigurácie ponukových oblastí, ktoré sa posudzujú. Príslušné regulačné orgány prijímú k návrhu jednomyseľné rozhodnutie v lehote 3 mesiacov od predloženia návrhu. V prípade, ak regulačné orgány v uvedenej lehote nedokážu dosiahnuť jednomyseľné rozhodnutie o návrhu, rozhodne ACER v rámci dodatočnej lehoty troch mesiacov o metodike a predpokladoch a o zvažovaných alternatívnych konfiguráciách. Metodika by mala vychádzať zo štrukturálnych preťažení, v súvislosti s ktorými sa neočakáva, že budú v nasledujúcich troch rokoch prekonané, ak sa náležite zohľadní hmatateľný pokrok dosiahnutý v súvislosti s projektmi v oblasti rozvoja infraštruktúry, ktoré sa majú realizovať v priebehu nasledujúcich troch rokov.*

6. *Na základe metodiky a predpokladov schválených podľa odseku 5 prevádzkovatelia prenosových sústav, ktorí sa zúčastňujú na preskúmaní ponukových oblastí, predložia spoločný návrh príslušným členským štátom alebo ich určeným príslušným orgánom, či majú zmeniť alebo zachovať konfiguráciu ponukových oblastí, a to najneskôr 12 mesiacov po schválení metodiky a predpokladov podľa odseku 5. Iné členské štáty, zmluvné strany Energetického spoločenstva alebo iné tretie krajiny, ktoré sú v tej istej synchrónnej oblasti s niektorým príslušným členským štátom, môžu predložiť pripomienky. ■*
7. *Ak bolo zistené štrukturálne preťaženie na základe správy podľa odseku 2 tohto článku alebo na základe preskúmania ponukových oblastí podľa tohto článku alebo zo strany jedného alebo viacerých prevádzkovateľov prenosových sústav v ich regulačných oblastiach v správe schválenej príslušným regulačným orgánom, členský štát so zisteným štrukturálnym preťažením v spolupráci so svojimi prevádzkovateľmi prenosových sústav rozhodne v lehote 6 mesiacov od doručenia správy buď o vymedzení národných alebo nadnárodných akčných plánov podľa článku 15 alebo o preskúmaní alebo zmene konfigurácie ich ponukových oblastí. Tieto rozhodnutia sa bezodkladne oznámia Komisii a ACER.*

8. *Členské štáty, ktoré sa rozhodli pre zmenu konfigurácie ponukových oblastí podľa odseku 7, dospejú k jednomyselnému rozhodnutiu v lehote šiestich mesiacov od oznámenia podľa odseku 7. Ostatné členské štáty môžu predložiť pripomienky príslušným členským štátom, ktoré by mali tieto pripomienky pri svojom rozhodovaní zohľadniť. Rozhodnutie sa odôvodní a oznámi Komisii a ACER. V prípade, ak sa príslušným členským štátom nepodarí v uvedenej lehote šiestich mesiacov dosiahnuť jednomyselné rozhodnutie, bezodkladne to oznámi Komisii. Komisia po konzultácii s ACER do šiestich mesiacov po prijatí takého oznámenia prijme – ako krajné opatrenie – rozhodnutie, či treba zmeniť alebo zachovať konfiguráciu ponukových oblastí v týchto členských štátoch, ako aj medzi nimi.*
9. *Členské štáty a Komisia musia pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia podľa tohto článku ■ viesť konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami.*

- 10.** V *každom* rozhodnutí *prijatom podľa tohto článku* sa uvedie dátum vykonania akýchkoľvek zmien. Uvedený dátum vykonania musí zohľadňovať potrebu účelnosti a praktické aspekty vrátane forwardového obchodu s elektrinou. V *rozhodnutí* sa môžu určiť vhodné prechodné opatrenia .
- 11.** Ak sa začne ďalšie preskúmanie ponukových oblastí podľa *usmernenia pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009, uplatní sa tento článok.*

Článok 15

Akčné plány

- 1.** *Na základe prijatia rozhodnutia podľa článku 14 ods. 7 členský štát so zisteným štrukturálnym preťažením vypracuje akčný plán v spolupráci so svojim regulačným orgánom. Uvedený akčný plán obsahuje konkrétny časový harmonogram prijatia opatrení na zníženie zistených štrukturálnych preťažení v lehote štyroch rokov od prijatia rozhodnutia podľa článku 14 ods. 7.*

2. *Bez ohľadu na konkrétny pokrok pri vykonávaní akčného plánu, členské štáty zabezpečia bez toho, aby boli dotknuté výnimky udelené podľa článku 16 ods. 10 alebo článku 16 ods. 3, že medzioblastné obchodné kapacity sa každoročne zvýšia, až pokiaľ sa nedosiahne minimálna úroveň kapacity v článku 16 ods. 8. Uvedená minimálna kapacita sa musí dosiahnuť do 31. decembra 2025.*

Uvedený každoročný nárast sa dosahuje prostredníctvom lineárnej trajektórie.

Východiskovým bodom tejto trajektórie je buď kapacita pridelená na hranici alebo na kritickom prvku siete v roku pred prijatím akčného plánu, alebo priemerná kapacita počas troch rokov pred prijatím akčného plánu, podľa toho, ktorá hodnota je vyššia.

Členské štáty zabezpečia, aby sa počas vykonávania ich akčných plánov, kapacita, ktorá bude daná k dispozícii na účely medzioblastného obchodu v súlade s článkom 16 ods. 8, aspoň rovnala hodnotám lineárnej trajektórie, a to aj uplatnením nápravných opatrení v regióne výpočtu kapacity.

3. *Náklady na nápravné opatrenia potrebné na dosiahnutie lineárnej trajektórie uvedenej v odseku 2 alebo na sprístupnenie medzioblastnej kapacity na hraniciach alebo kritických prvkoch siete dotknutých akčným plánom znáša členský štát alebo členské štáty, ktoré akčný plán vykonávajú.*

4. *Príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav každoročne počas vykonávania akčného plánu a v lehote šiestich mesiacov po jeho skončení posúdia, či dostupná cezhraničná kapacita dosiahla za predchádzajúcich 12 mesiacov úroveň lineárnej trajektórie alebo od 1. januára 2026 minimálne kapacity stanovené v článku 16 ods. 8. Predložia svoju hodnotiacu správu agentúre ACER a príslušným regulačným orgánom. Pred vypracovaním návrhu správy každý prevádzkovateľ prenosovej sústavy predloží svoj príspevok k správe vrátane všetkých relevantných údajov svojim regulačným orgánom na schválenie.*

5. *V prípade členských štátov, v súvislosti s ktorými posúdenie uvedené v odseku 4 preukáže, že prevádzkovateľ prenosovej sústavy nedodržel lineárnu trajektóriu, príslušné členské štáty v lehote šiestich mesiacov od doručenia hodnotiacej správy uvedenej v odseku 4 jednomyseľne rozhodnú o zmene alebo zachovaní konfigurácie ponukových oblastí v príslušných členských štátoch, ako aj medzi nimi. Pri tomto rozhodovaní by príslušné členské štáty mali zohľadniť všetky pripomienky predložené inými členskými štátmi. Rozhodnutie príslušných členských štátov musí byť odôvodnené a musí sa oznámiť Komisii a ACER.*

Ak príslušné členské štáty nedosiahnu jednomyseľné rozhodnutie v stanovenej lehote v súlade s prvým pododsekom, bezodkladne to oznámia Komisii. Komisia po konzultácii s ACER a príslušnými zainteresovanými stranami v lehote do šiestich mesiacov od doručenia takého oznámenia prijme – ako krajné opatrenie – rozhodnutie o zmene alebo zachovaní konfigurácie ponukových oblastí v príslušných členských štátoch, ako aj medzi nimi.

6. *Šesť mesiacov pred skončením akčného plánu členský štát so zisteným štrukturálnym preťažením rozhodne, či vyrieši zostávajúce preťaženie zmenou svojej ponukovej oblasti alebo využitím nápravných opatrení na riešenie zostávajúcich vnútorných preťažení, ktorých náklady pokryje.*
7. *Ak v lehote šiestich mesiacov od zistenia štrukturálneho preťaženia podľa článku 14 ods. 7 nie je vypracovaný žiadny akčný plán, príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav v lehote dvanástich mesiacov od zistenia štrukturálneho preťaženia posúdia, či dostupná cezhraničná kapacita dosiahla v období uplynulých 12 mesiacov minimálnu kapacitu stanovenú v článku 16 ods. 8, a predložia hodnotiacu správu príslušným regulačným orgánom a ACER.*

Pred vypracovaním správy každý prevádzkovateľ prenosovej sústavy zašle svoje príspevky k správe vrátane všetkých relevantných údajov svojmu regulačnému orgánu na schválenie. V prípade keď posúdenie preukáže, že prevádzkovateľ prenosovej sústavy nedosiahol minimálnu úroveň kapacity, uplatňuje sa rozhodovací proces uvedený v odseku 5 tohto článku.

Článok 16

Všeobecné zásady pridelovania kapacity a riadenia preťaženia

1. Problémy preťaženia sústavy sa riešia nediskriminačnými, trhovu orientovanými riešeniami, ktoré poskytujú účinné ekonomické signály dotknutým účastníkom trhu a prevádzkovateľom prenosových sústav. Problémy preťaženia sústavy sa riešia prostredníctvom metód, ktoré nie sú založené na transakciách, konkrétne metódami, ktoré nezahŕňajú výber medzi zmluvami jednotlivých účastníkov trhu. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy musí pri prijímaní prevádzkových opatrení na zabezpečenie toho, aby jeho prevádzková sústava zotrvala v normálnom stave, brať do úvahy účinkov týchto opatrení na susedné regulačné oblasti a koordinovať tieto opatrenia s inými dotknutými prevádzkovateľmi prenosových sústav, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2015/1222.

2. Postup obmedzenia transakcií sa používa len v núdzových situáciách, keď prevádzkovateľ prenosovej sústavy musí konať rýchlo a redispečing alebo protiobchod nie sú možné. Všetky takéto postupy sa uplatňujú nediskriminačným spôsobom. S výnimkou prípadov zásahu vyššej moci sú účastníci trhu, ktorým bola pridelená kapacita, za každé takéto obmedzenie kompenzovaní.

3. ***Regionálne koordinačné centrá vykonávajú koordinovaný výpočet kapacity v súlade s odsekmi 4 a 8 tohto článku, ako je stanovené v článku 37 ods. 1 písm. a) a v článku 42 ods. 1.***

Regionálne koordinačné centrá vypočítavajú medzioblastné kapacity pri dodržiavaní limitov prevádzkovej bezpečnosti s použitím údajov od prevádzkovateľov prenosových sústav vrátane údajov o technickej dostupnosti nápravných opatrení bez zahrnutia odľahčovania záťaže. Ak regionálne koordinačné centrá dospejú k záveru, že uvedené dostupné nápravné opatrenia v regióne výpočtu kapacity alebo medzi regiónmi výpočtu kapacity nie sú dostatočné na dosiahnutie lineárnej trajektórie podľa článku 15 ods. 2 alebo minimálnej kapacity stanovenej v odseku 8 tohto článku pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti, môžu v krajnom prípade prijať koordinované opatrenia na náležité zníženie medzioblastných kapacít. Prevádzkovatelia prenosových sústav sa odchýlia od koordinovaných opatrení, len pokiaľ ide o koordinovaný výpočet kapacity a koordinovanú bezpečnostnú analýzu v súlade s článkom 42 ods. 2.

Do troch mesiacov po uvedení do prevádzky regionálnych koordinačných centier podľa článku 35 ods. 2 a následne každé tri mesiace, regionálne koordinačné centrá predložia príslušným regulačným orgánom a ACER správu o všetkých zníženiach kapacity alebo odchýlkach od koordinovaných opatrení podľa druhého pododseku a posúdia ich výskyt a v prípade potreby odporučia, ako takýmto odchýlkam v budúcnosti zabrániť. Ak ACER dospeje k záveru, že podmienky pre odchýlku podľa tohto odseku nie sú splnené alebo že sú štrukturálnej povahy, predloží stanovisko príslušným regulačným orgánom a Komisii. Príslušné regulačné orgány prijímú primerané opatrenia voči prevádzkovateľom prenosových sústav alebo regionálnym koordinačným centráom podľa článkov 59 alebo 62 smernice (EÚ) 2019/...⁺, ak podmienky pre odchýlku podľa tohto odseku neboli splnené.

Odchýlky štrukturálnej povahy sa riešia v akčnom pláne uvedenom v článku 14 ods. 7 alebo v aktualizácii existujúceho akčného plánu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

4. Účastníkom trhu spĺňajúcim bezpečnostné normy spoľahlivej prevádzky sústavy sa sprístupní maximálna **úroveň** kapacity spojovacích vedení a prenosových sústav, **na ktoré vplýva kapacita** cezhraničných tokov. V záujme maximalizácie dostupných kapacít **na dosiahnutie minimálnych úrovní kapacity podľa odseku 8** sa použije protiobchod a redispečing, a to aj cezhraničný redispečing. **S cieľom umožniť takúto maximalizáciu sa uplatní koordinovaný a nediskriminačný proces cezhraničných nápravných opatrení, ktorý nadviaže na zavedenie metodiky zdieľania nákladov na redispečing a protiobchod.**
5. Kapacita sa prideluje prostredníctvom explicitných aukcií kapacity alebo implicitných aukcií týkajúcich sa kapacity aj elektriny. Na tom istom spojovacom vedení môžu súčasne existovať obidve metódy. Pre vnútrodné obchody sa použije priebežné obchodovanie, ktoré môže byť doplnené aukciami.

6. *V prípade preťaženia môžu byť úspešné len platné ponuky na kapacitu sústavy, ktoré majú najvyššiu hodnotou, sú predložené implicitne alebo explicitne, a ktorými sa ponúka najvyššia hodnota pre (nedostatočnú) prenosovú kapacitu v danom časovom rámci.*
Okrem prípadu nových spojovacích vedení, pre ktoré platí výnimka podľa článku 7 nariadenia (ES) č. 1228/2003, článku 17 nariadenia (ES) č. 714/2009 alebo článku 63 tohto nariadenia, stanovovanie vyvolávacích cien v metódach pridelenia kapacity je zakázané.
7. Kapacita musí byť na sekundárnej báze voľne obchodovateľná za predpokladu, že prevádzkovateľ prenosovej sústavy je informovaný v dostatočnom predstihu. Ak prevádzkovateľ prenosovej sústavy odmietne akýkoľvek sekundárny obchod (transakciu), musí to jasne a transparentne oznámiť a vysvetliť všetkým účastníkom trhu a musí o tom upovedomiť regulačný orgán.
8. Prevádzkovatelia prenosových sústav nesmú obmedziť objem kapacity spojovacích vedení, ktorý má byť prístupný účastníkom trhu, ako spôsob riešenia preťaženia vo svojej *ponukovej oblasti alebo ako prostriedok riadenia tokov, ktoré vyplývajú z transakcií v rámci ponukových oblastí.*

Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie výnimiek podľa odsekov 3 a 9 tohto článku a uplatňovanie článku 15 ods. 2, sa považujú ustanovenia tohto odseku za splnené, pokiaľ sa dosiahnu tieto minimálne úrovne dostupnej kapacity pre medzioblastný obchod:

- a) *v prípade hraníc, v súvislosti s ktorými sa využíva prístup založený na koordinovanej čistej prenosovej kapacite, predstavuje minimálnu kapacitu 70 % prenosovej kapacity pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti a zohľadnení nepredvídaných udalostí, ako je stanovené v súlade s usmerneniami pre pridelenie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009;*

b) v prípade hraníc, v súvislosti s ktorými sa využíva prístup na základe toku, predstavuje minimálnu prahovú hodnotu rozpätie stanovené výpočtom kapacity dostupnej pre toky vyvolané medzioblastnou výmenou. Rozpätie sa stanoví ako 70 % kapacity pri dodržaní limitov prevádzkovej bezpečnosti vnútorných a medzioblastných kritických prvkov siete a zohľadnení nepredvídaných udalostí stanoveným v súlade s usmerneniami pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.

Na bezpečnostné rezervy, kruhové toky a vnútorné toky na každom kritickom prvku siete sa môže použiť 30 %.

9. Na žiadosť **prevádzkovateľov** prenosových sústav v regióne výpočtu kapacity môžu príslušné regulačné **orgány** tam, kde je to potrebné na zachovanie prevádzkovej bezpečnosti, udeliť výnimku z **odseku 8 z predvídateľných dôvodov**. Takéto výnimky, ktoré sa nesmú vzťahovať na obmedzenie už pridelenej kapacity podľa odseku 2, sa udelia **na obdobie najviac jedného roka alebo pod podmienkou, že rozsah výnimky sa po prvom roku výrazne zníži, najviac na obdobie dvoch rokov**. Rozsah takýchto výnimiek je obmedzený výlučne na to, čo je nevyhnutné na udržanie operačnej bezpečnosti, a musia zamedziť diskriminácii medzi internými výmenami a medzioblastnými výmenami.

Pred udelením výnimky sa príslušný regulačný orgán poradí s regulačnými orgánmi ostatných členských štátov, ktoré tvoria časť dotknutého regiónu výpočtu kapacity. V prípade, že niektorý regulačný orgán nesúhlasí s navrhovanou výnimkou, či sa výnimka udelí, rozhodne ACER podľa článku 6 ods. 10 nariadenia (EÚ) č. 2019/...⁺. Odôvodnenie a dôvody výnimky sa uverejnia.

Ak sa výnimka udelí, príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav vypracujú a uverejnia metodiku a projekty, ktoré zabezpečia dlhodobé riešenie problému, ktorý sa má výnimkou riešiť. Platnosť výnimky sa skončí po uplynutí stanovenej lehoty výnimky alebo keď sa dosiahne riešenie, podľa toho, čo nastane skôr.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0378(COD)).

10. Účastníci trhu v primeranej lehote vopred pred príslušným prevádzkovým obdobím informujú dotknutých prevádzkovateľov prenosových sústav, či mienia využiť pridelenú kapacitu. Akákoľvek nevyužitá pridelená kapacita sa opätovne sprístupní na trh otvoreným, transparentným a nediskriminačným spôsobom.
11. Pokiaľ je to technicky možné, prevádzkovatelia prenosových sústav, započítavajú požiadavky na kapacitu všetkých tokov elektriny v opačnom smere na preťaženom spojovacom vedení tak, aby využili maximálnu kapacitu tohto vedenia. Po úplnom zohľadnení bezpečnosti sústavy sa nesmú transakcie, ktorými sa uvoľňuje preťaženie, zamietnuť.

12. Finančné dôsledky neplnenia záväzkov súvisiacich s pridelením kapacity ponesú prevádzkovatelia prenosovej sústavy alebo nominovaný organizátori trhu s elektrinou, ktorí sú za neplnenie zodpovední. Ak účastníci trhu nevyužijú kapacitu, ktorú sa zaviazali využiť, alebo ak v prípade explicitne draženej kapacity neuskutočnia obchod s kapacitou na sekundárnej báze alebo nevrátia kapacitu načas, uvedení účastníci trhu stratia na túto kapacitu práva a uhradia poplatok odrážajúci výšku nákladov. Akékoľvek poplatky odrážajúce výšku nákladov za nevyužívanie kapacity musia byť odôvodnené a primerané. Ak prevádzkovateľ prenosovej sústavy nesplní svoju povinnosť poskytnutia pevnej prenosovej kapacity, je povinný odškodniť účastníka trhu za stratu práv na kapacitu. Na tento účel sa nesmú brať do úvahy vedľajšie straty. Kľúčové pojmy a metódy na určenie zodpovednosti, ktorá vznikne pri neplnení záväzkov, musia byť vopred stanovené s ohľadom na finančné dôsledky a musia podliehať preskúmaniu príslušným regulačným orgánom.

13. Pri rozdeľovaní nákladov na nápravné opatrenia medzi prevádzkovateľov prenosových sústav regulačné orgány analyzujú, v akom rozsahu prispievajú toky vyplývajúce z transakcií v rámci ponukových oblastí k preťaženiu medzi dvoma ponukovými oblasťami, a rozdelia náklady na základe príspevku k preťaženiu medzi prevádzkovateľov prenosových sústav ponukových oblastí vytvárajúcich takéto toky, s výnimkou nákladov vyvolaných tokmi vyplývajúcimi z transakcií v rámci ponukových oblastí pod úrovňou, ktorú by bolo možné očakávať bez štrukturálneho preťaženia v ponukovej oblasti.

Uvedenú úroveň spoločne analyzujú a určia všetci prevádzkovatelia prenosových sústav v regióne výpočtu kapacity pre každú jednotlivú hranicu ponukovej oblasti a následne ju schvália všetky regulačné orgány v regióne výpočtu kapacity.

Článok 17

Pridelovanie medzioblastnej kapacity v rôznych časových rámcoch

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav prepočítajú dostupnú medzioblastnú kapacitu aspoň po čase uzávierky denného a uzávierky vnútrodennej medzioblastného trhu. Prevádzkovatelia prenosových sústav pridelia dostupnú medzioblastnú kapacitu plus zostávajúcu medzioblastnú kapacitu, ktorá predtým nebola pridelená, a medzioblastnú kapacitu uvoľnenú držiteľmi fyzických prenosových práv z predošlých pridelení v predchádzajúcom procese pridelovania medzioblastnej kapacity.
2. ***Prevádzkovatelia prenosových sústav navrhnú vhodnú štruktúru na pridelovanie medzioblastnej kapacity v rôznych časových rámcoch vrátane denných, vnútrodennej a vyrovnávacích. Uvedená štruktúra pridelovania podlieha preskúmaniu príslušných regulačných orgánov. Pri zostavovaní návrhov prevádzkovatelia prenosových sústav zohľadnia:***
 - a) *vlastnosti trhov;*
 - b) *prevádzkové podmienky elektrizačnej sústavy, ako napríklad dôsledky započítania stabilne deklarovanej harmonogramov;*

c) úroveň harmonizácie percentuálnych podielov pridelených rôznym časovým rámcom a časových rámcov prijatých pre rozličné mechanizmy pridelovania medzioblastnej kapacity, ktoré už existujú.

3. Ak je po čase uzávierky vnútrodenného medzioblastného trhu dostupná medzioblastná kapacita, prevádzkovatelia prenosových sústav ju použijú na výmenu regulačnej energie alebo na vykonanie vzájomného započítania odchýlok.
4. ***Ak je medzioblastná kapacita pridelená na účely výmeny disponibilít alebo spoločného využívania rezerv podľa článku 6 ods. 8, prevádzkovatelia prenosových sústav použijú metodiky vypracované v súlade s usmerneniami o zabezpečení rovnováhy v elektrizačnej sústave prijatými na základe článku 6 ods. 11 nariadenia (ES) č. 714/2009*** .
5. Prevádzkovatelia prenosových sústav nesmú z dôvodu výmeny disponibilít alebo spoločného využívania rezerv zvýšiť bezpečnostnú rezervu vypočítanú podľa nariadenia (EÚ) 2015/1222.

Oddiel 2

Sieťové poplatky a príjmy z preťaženia

Článok 18

Poplatky za prístup do sústav, *používanie sústav a ich posilnenie*

1. Poplatky účtované prevádzkovateľmi sústav za prístup do sústav vrátane poplatkov za pripojenie do sústavy, poplatkov za používanie sústav, prípadne poplatkov za súvisiace posilnenia sústav musia byť ***nákladovo orientované***, transparentné, zohľadňovať potrebu bezpečnosti a flexibility sústavy, odzrkadľovať skutočné vzniknuté náklady, pokiaľ tieto korešpondujú s nákladmi efektívneho a štrukturálne porovnateľného prevádzkovateľa sústavy, a byť uplatňované nediskriminačným spôsobom. ***Tieto poplatky nesmú zahŕňať nesúvisiace náklady na podporu nesúvisiacich politických cieľov.***

*Bez toho, aby bol dotknutý článok 15 ods. 1 a 6 smernice 2012/27/EÚ a kritériá uvedené v prílohe XI k uvedenej smernici, musí metóda používaná na určenie sieťových poplatkov neutrálne podporovať celkovú efektívnosť systému v dlhodobom horizonte prostredníctvom cenových signálov odberateľom a výrobcom a predovšetkým sa musí uplatňovať tak, aby nedochádzalo k diskriminácii, a to ani v pozitívnom, ani v negatívnom zmysle medzi výrobou pripojenou na úrovni distribúcie a výrobou pripojenou na úrovni prenosu. Sieťové poplatky nesmú ani **pozitívne ani negatívne** diskriminovať uskladňovanie energie **alebo agregáciu** a nesmú vytvárať negatívne stimuly pre **vlastnú výrobu, vlastnú spotrebu alebo** účasť na riadení odberu. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, tieto poplatky nesúvisia so vzdialenosťou.*

2. ***Metodiky stanovovania** taríf musia **zohľadňovať fixné náklady** prevádzkovateľov prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučnej sústavy **a musia poskytovať** vhodné stimuly, a to v krátkodobom aj dlhodobom horizonte, s cieľom zvyšovať efektívnosť vrátane energetickej efektívnosti, posilňovať integráciu trhu a **■** bezpečnosť dodávok, podporu **efektívnych** investícií, **podporu súvisiacich výskumných činností a uľahčovať inovácie v záujme odberateľov v oblastiach, ako je digitalizácia, flexibilné služby a prepojenie.***

3. Pokiaľ je to vhodné, výška taríf účtovaných výrobcom a/alebo koncovým odberateľom, poskytuje lokačné signály na úrovni Únie a zohľadňuje objem strát v sieťach a spôsobené preťaženie, ako aj investičné náklady na infraštruktúru.
4. Pri stanovovaní poplatkov za prístup do sústavy sa zohľadňujú:
 - a) platby a príjmy vyplývajúce z kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav;
 - b) skutočne realizované a prijaté platby, ako aj platby očakávané v budúcich obdobiach, odhadované na základe minulých období.
5. Stanovovaním poplatkov za prístup do sústavy podľa tohto článku nie sú dotknuté poplatky vyplývajúce z riadenia preťaženia uvedeného v článku 16.
6. Za individuálne transakcie *medzioblastného* obchodovania s elektrinou sa nesmú stanovovať žiadne špecifické sieťové poplatky.

7. Distribučné tarify musia **odrážať náklady a zohľadňovať** používanie distribučnej sústavy jej používateľmi vrátane aktívnych odberateľov. Distribučné tarify **môžu obsahovať zložky založené na kapacite pripojenia k sústave** a môžu byť diferencované na základe profilov spotreby alebo výroby používateľov sústavy. Ak členské štáty zaviedli inteligentné meracie systémy, **regulačné orgány pri stanovovaní alebo schvaľovaní prenosových taríf a distribučných taríf alebo metodík v súlade s článkom 59 smernice (EÚ) 2019/...⁺ zväžia a v prípade potreby zavedú časovo diferencované sieťové tarify** odrážajúce využitie siete, a to transparentným, **nákladovo efektívnym** a pre koncového odberateľa predvídateľným spôsobom.
8. **Metodiky určovania distribučných taríf** musia poskytovať prevádzkovateľom distribučných sústav stimuly **pre nákladovo najefektívnejšiu** prevádzku a rozvoj ich sietí, **a to aj prostredníctvom obstarávania služieb**. Na tento účel regulačné orgány uznajú **príslušné náklady** za oprávnené a zahrnú ich do distribučných taríf a **môžu** zaviesť výkonnostné ciele, aby podnietili prevádzkovateľov distribučných sústav k zvyšovaniu efektívnosti, a to aj **prostredníctvom** energetickej efektívnosti v ich sústavách, **flexibility a rozvoja inteligentných sietí a inteligentných meracích systémov**.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

9. Do ... [tri mesiace odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] ACER *s cieľom zmierniť riziko fragmentácie trhu* predloží *správu o najlepších postupoch* týkajúcich sa **metodík** určovania prenosových a distribučných taríf, *pri zohľadnení vnútroštátnych osobitostí*. V uvedenej *správe o najlepších postupoch* sa riešia aspoň tieto otázky:
- a) pomer taríf účtovaných výrobcom a taríf účtovaných koncovým odberateľom;
 - b) náklady, ktoré sa majú vrátiť prostredníctvom taríf;
 - c) časovo diferencované sieťové tarify;
 - d) lokačné signály;
 - e) vzťah medzi prenosovými tarifami a distribučnými tarifami;
 - f) metódy na zabezpečenie transparentnosti pri stanovovaní a štruktúre taríf;
 - g) skupiny používateľov siete, ktorým sa účtujú tarify, *a v prípade potreby aj charakteristiky týchto skupín, formy spotreby, ako aj akékoľvek* výnimky z uplatňovania taríf;

h) straty v sieťach s vysokým, stredným a nízkym napätím.

ACER aktualizuje svoju správu o najlepších postupoch aspoň raz za dva roky.

10. *Regulačné orgány náležite zohľadňujú správu o najlepších postupoch pri stanovovaní alebo schvaľovaní prenosových taríf a distribučných taríf alebo ich metodiky v súlade s článkom 59 smernice (EÚ) 2019/...⁺.*

█

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

Článok 19

Príjem z preťaženia

1. Postupy riadenia preťaženia spojené s vopred špecifikovaným časovým rámcom môžu generovať príjem iba v prípade preťaženia vzniknutého v tomto časovom rámci, okrem prípadu nových spojovacích vedení, pre ktoré platí výnimka podľa článku 63 tohto nariadenia, článku 17 nariadenia (ES) č. 714/2009 alebo článku 7 nariadenia (ES) č. 1228/2003. Postup rozdeľovania týchto príjmov podlieha preskúmaniu regulačnými orgánmi a tento postup nesmie skresľovať postup pridelovania v prospech ktorejkoľvek strany, ktorá žiada o kapacitu alebo elektrinu, ani odrádzať od znižovania preťaženia.
2. Nasledujúce ciele majú prioritu, pokiaľ ide o rozdelenie všetkých príjmov vyplývajúcich z pridelenia medzioblastnej kapacity:
 - a) **garantovanie skutočnej dostupnosti pridelenej kapacity vrátane kompenzácie za garantovateľnosť; alebo**

b) udržiavanie alebo zvyšovanie medzioblastných kapacít prostredníctvom *optimalizácie využívania existujúcich spojovacích vedení v prípade potreby koordinovanými nápravnými opatreniami; alebo pokrytie nákladov vyplývajúcich z investícií do sústav, ktoré sú relevantné pre znižovanie preťaženia spojovacích vedení.*

3. *Ak prioritné ciele stanovené v odseku 2 boli dostatočne splnené, príjmy sa môžu použiť ako zisk, ktorý zohľadnia regulačné orgány pri schvaľovaní metodiky výpočtu sieťových taríf a/alebo stanovenia sieťových taríf. Zvyšné príjmy sa uložia na osobitný interný účet, pokiaľ ho nebude možné použiť na účely uvedené v odseku 2.*

4. Na použitie príjmov v súlade s odsekom 2 písm. a) *alebo* b) sa vzťahuje metodika navrhnutá *prevádzkovateľmi prenosovej sústavy po konzultácii s regulačnými orgánmi a príslušnými zainteresovanými stranami a po schválení agentúrou ACER. Prevádzkovatelia prenosových sústav predložia navrhovanú metodiku agentúre ACER do ... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a ACER rozhodne o navrhovanej metodike v lehote šiestich mesiacov od jej doručenia.*

ACER môže *požiadať prevádzkovateľov prenosových sústav, aby zmenili alebo aktualizovali metodiku uvedenú v prvom pododseku. ACER rozhodne o zmenenej alebo aktualizovanej metodike najneskôr šesť mesiacov po jej predložení.*

■

V metodike sa musia stanoviť aspoň podmienky, za ktorých sa príjmy môžu použiť na účely uvedené v ■ odseku 2, podmienky, za ktorých sa môžu uvedené príjmy umiestniť na osobitný interný účet pre budúce použitie na tieto účely, a na ako dlho sa uvedené príjmy môžu umiestniť na takýto účet.

5. Prevádzkovatelia prenosových sústav vopred jasne stanovia spôsob, akým budú použité príjmy z preťaženia, a predložia správy regulačným orgánom o skutočnom použití tohto príjmu. Do **1. marca** každého roka regulačné orgány **informujú ACER a** zverejnia správu, v ktorej uvedú:
- a) výšku príjmov získaných za 12-mesačné obdobie končiace **31. decembra predchádzajúceho** roka;
 - b) spôsob, akým boli tieto príjmy použité **podľa odseku 2** vrátane konkrétnych projektov, na ktoré sa príjmy použili, a sumu umiestnenú na osobitnom účte;
 - c) **sumu, ktorá sa použila pri výpočte siet'ových taríf; a**
 - d) overenie, že táto suma uvedená v písmene c) je v súlade s týmto nariadením **a metodikou vypracovanou podľa odsekov 3 a 4.**

V prípade, že sa časť príjmov z preťaženia použije pri výpočte siet'ových taríf, v správe sa v prípade potreby uvedie, ako prevádzkovatelia prenosových sústav dosiahli prioritné ciele uvedené v článku 2.

Kapitola IV
Primeranosť zdrojov

Článok 20

Primeranosť zdrojov vnútorného trhu s elektrinou

1. Členské štáty monitorujú primeranosť zdrojov na svojom území na základe posudzovania primeranosti zdrojov na európskej úrovni uvedenej v článku 23. ***Na účel doplnenia posúdenia primeranosti zdrojov na európskej úrovni môžu členské štáty tiež vykonávať vnútroštátne posúdenia primeranosti zdrojov podľa článku 24.***
2. Ak sa pri posudzovaní primeranosti zdrojov na európskej úrovni uvedenej v článku 23 ***alebo*** posudzovaní primeranosti zdrojov na ***vnútroštátnej*** úrovni uvedených v článku 24 zistí problém primeranosti zdrojov, dotknutý členský štát musí identifikovať všetky regulačné deformácie ***alebo zlyhania trhu***, ktoré spôsobili vznik problému alebo k nemu prispeli.

3. Členský štát *so zistenými problémami, pokiaľ ide o posudzovanie primeranosti zdrojov*, vypracuje a uverejní *plán vykonávania* s harmonogramom prijímania opatrení na odstránenie zistených regulačných deformácií *alebo zlyhaní trhu v rámci procesu štátnej pomoci*. Pri riešení problémov primeranosti zdrojov členské štáty *zohľadňujú najmä zásady stanovené v článku 3 a zväžia:*
- a) odstránenie regulačných deformácií;
 - b) *odstránenie cenových stropov v súlade s článkom 10;*
 - c) *zavedenie funkcie tvorby ceny na základe nedostatku regulačnej energie podľa článku 44 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2017/2195;*
 - d) *zvýšenie kapacity prepojenia a vnútorných sietí s cieľom dosiahnuť aspoň ciele v oblasti prepojenia uvedené v článku 4 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2018/1999;*
 - e) *umožnenie vlastnej výroby energie*, uskladňovania energie, opatrení riadenia odberu a energetickej efektívnosti *prijatím opatrení na odstránenie zistených regulačných deformácií;*

- f) zabezpečenie nákladovo efektívneho a trhovo orientovaného obstarávania vyrovnávacích a doplnkových služieb;*
- g) odstránenie regulovaných cien, ak sa to vyžaduje v článku 5 smernice (EÚ) 2019/...⁺.*

- 4. Dotknuté členské štáty predložia ich plány vykonávania Komisii na preskúmanie.*
- 5. V lehote štyroch mesiacov od doručenia plánu vykonávania Komisia vydá stanovisko k tomu, či sú opatrenia dostatočné na odstránenie regulačných deformácií alebo zlyhaní trhu, ktoré boli identifikované podľa odseku 2 a môže členské štáty požiadať, aby zodpovedajúcim spôsobom svoje plány vykonávania pozmenili.*
- 6. Dotknuté členské štáty monitorujú uplatňovanie svojich plánov vykonávania a výsledky monitorovania zverejňujú vo výročnej správe a uvedenú správu predložia Komisii.*
- 7. Komisia vydá stanovisko k tomu, či boli plány vykonávania v dostatočnej miere vykonané a či sa problém primeranosti zdrojov vyriešil.*

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

8. *Členské štáty musia dodržiavať plán vykonávania aj po vyriešení problému primeranosti zdrojov.*

Článok 21

Všeobecné zásady kapacitných mechanizmov

1. *V záujme odstránenia zostávajúcich problémov primeranosti zdrojov môžu členské štáty v krajnom prípade pri vykonávaní opatrení uvedených v článku 20 ods. 3 v súlade s článkami 107, 108 a 109 ZFEÚ zaviesť kapacitné mechanizmy.*
2. *Pred zavedením kapacitných mechanizmov vykonajú dotknuté členské štáty komplexnú štúdiu o možných vplyvoch týchto mechanizmov na susedné členské štáty, a to aspoň prostredníctvom konzultovania so susednými členskými štátmi, s ktorými majú priame prepojenie sústav, a zainteresovanými stranami týchto členských štátov.*

3. *Členské štáty posúdia, či sa problémy primeranosti zdrojov môžu riešiť kapacitným mechanizmom vo forme strategickej rezervy. V opačnom prípade môžu členské štáty zaviesť iný typ kapacitného mechanizmu.*
4. *Členské štáty nezavedú kapacitné mechanizmy v prípade, že sa posúdením primeranosti zdrojov na európskej úrovni a posúdením primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni, alebo ak neexistuje vnútroštátne posúdenie primeranosti zdrojov, európskym posúdením primeranosti zdrojov nezistil problém primeranosti zdrojov.*
5. *Členské štáty nezavedú kapacitné mechanizmy skôr, ako Komisia vydá stanovisko uvedené v článku 20 ods. 5 k plánu vykonávania uvedenému v článku 20 ods. 3.*
6. *Ak členský štát uplatňuje kapacitný mechanizmus, tento kapacitný mechanizmus preskúma a zabezpečí, že sa v rámci tohto mechanizmu neuzatvoria žiadne nové zmluvy, ak sa posúdením primeranosti zdrojov na európskej, ako aj posúdením primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni, alebo ak neexistuje vnútroštátne posúdenie primeranosti zdrojov, európskym posúdením primeranosti zdrojov nezistí problém primeranosti zdrojov alebo ak Komisia nevydá stanovisko uvedené v článku 20 ods. 5 k plánu vykonávania uvedenému v článku 20 ods. 3.*

7. *Do návrhu kapacitných mechanizmov členské štáty zahrnú ustanovenie umožňujúce účinné postupné administratívne ukončenie kapacitného mechanizmu, ak sa podľa odseku 6 neuzatvoria žiadne nové zmluvy v priebehu troch za sebou nasledujúcich rokov.*
8. *Kapacitné mechanizmy sú dočasné. Schvaľuje Komisia, a to najviac na 10 rokov. Kapacitné mechanizmy sa postupne ukončujú alebo sa objem viazaných kapacít znižuje na základe plánov vykonávania uvedených v článku 20. Členské štáty pokračujú v uplatňovaní plánu vykonávania po zavedení kapacitného mechanizmu.*

Článok 22

Zásady koncipovania kapacitných mechanizmov

1. *Kapacitné mechanizmy:*
 - a) *musia byť dočasné;*
 - b) *nesmú zbytočne deformovať trh a obmedzovať medzioblastný obchod;*

- c) *nesmú ísť nad rámec toho, čo je potrebné na riešenie problému primeranosti uvedených v článku 20;*
- d) *musia vyberať poskytovateľov kapacity transparentným, nediskriminačným a súťažným spôsobom;*
- e) *musia poskytovať stimuly pre poskytovateľov kapacity, aby boli k dispozícii v čase očakávaného preťaženia sústavy;*
- f) *musia zabezpečovať, aby sa odmena stanovovala súťažným spôsobom;*
- g) *musia stanovovať technické podmienky účasti poskytovateľov kapacity pred procesom výberu;*
- h) *musia byť otvorené účasti všetkých zdrojov, ktoré sú schopné poskytnúť požadovaný technický výkon, vrátane uskladňovania a riadenia odberu;*
- i) *musia uplatňovať primerané sankcie voči poskytovateľom kapacity, ktoré nie sú k dispozícii v časoch preťaženia sústavy.*

2. Koncipovanie strategických rezerv musí spĺňať tieto požiadavky:

- a) ak bol kapacitný mechanizmus navrhnutý ako strategická rezerva, jej zdroje sa nasadzujú len v prípade, ak je pravdepodobné, že prevádzkovatelia prenosových sústav vyčerpajú svoje vyrovnávacie zdroje na vytvorenie rovnováhy medzi dopytom a ponukou;**
- b) počas obdobia zúčtovania odchýlok, keď boli nasadené zdroje strategickej rezervy, sa odchýlky na trhu zúčtujú minimálne v hodnote nedodanej elektriny alebo v hodnote vyššej, ako je vnútrodenný technický cenový limit uvedený v článku 10 ods. 1, podľa toho, ktorá hodnota je vyššia;**

- c) *výkon strategickej rezervy po nasadení sa priradí stranám zodpovedným za vyrovnávanie prostredníctvom mechanizmu zúčtovania odchýlok;*
- d) *zdroje, ktoré sú súčasťou strategickej rezervy, sa neodmeňujú z veľkoobchodných trhov s elektrinou alebo vyrovnávacích trhov;*
- e) *zdroje strategickej rezervy sa držia mimo trhu aspoň počas zmluvného obdobia.*

Požiadavkou uvedenou v písmene a) prvého pododseku nie je dotknutá aktivácia zdrojov pred ich nasadením, aby sa zohľadnilo obmedzenie rýchlosti nábehu a prevádzkové požiadavky. Výkon strategickej rezervy počas aktivácie sa nesmie priradiť skupinám zabezpečujúcim vyrovnávanie prostredníctvom veľkoobchodných trhov ani nesmie meniť ich odchýlky.

3. Okrem požiadaviek stanovených v odseku 1 iné kapacitné mechanizmy ako strategické rezervy:

- a) *musia byť koncipované tak, aby sa zabezpečilo, že cena zaplatená za dostupnosť sa automaticky približuje nule, keď sa očakáva, že úroveň dodávanej kapacity bude postačujúca na uspokojenie úrovne požadovanej kapacity;*
- b) *musia odmeňovať zúčastnené zdroje iba za ich dostupnosť a zabezpečovať, že odmena nebude ovplyvňovať rozhodnutia poskytovateľa kapacity, či má energiu vyrábať alebo nie;*

c) *musia zabezpečovať prenosnosť povinností týkajúcich sa kapacity medzi oprávnenými poskytovateľmi kapacity.*

4. *Kapacitné mechanizmy musia zapracovať tieto požiadavky týkajúce sa emisných limitov CO₂:*

a) *najneskôr od ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia], výrobná kapacita, ktorá začala komerčnú výrobu v daný deň, alebo po tomto dátume a ktorá vypúšťa emisie vyššie ako 550 g CO₂ z fosílnych palív na kWh elektriny, nesmie byť nasadená alebo nesmie prijímať platby alebo vytvárať záväzky pre budúce platby v rámci kapacitného mechanizmu;*

b) *najneskôr od 1. júla 2025, výrobná kapacita, ktorá začala komerčnú výrobu pred... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a ktorá vypúšťa emisie vyššie ako 550 g CO₂ z fosílnych palív na kWh elektriny a viac než 350 kg CO₂ z fosílnych palív v priemere za rok na nainštalovaný kW_e, ktorá začala komerčnú výrobu pred... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia], nesmie byť nasadená alebo prijímať platby alebo vytvárať záväzky pre budúce platby v rámci kapacitného mechanizmu;*

Výpočet emisného limitu 550 g CO₂ z fosílnych palív na kWh elektriny a limitu v priemere ročne 350 kg CO₂ z fosílnych palív v priemere za rok na nainštalovaný kW uvedený v prvom pododseku písm. a) a b) sa vykonáva na základe konštrukčnej účinnosti výrobných jednotky, teda z čistej účinnosti pri menovitej kapacite za príslušných noriem stanovených Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu.

Do ... [šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] ACER uverejní stanovisko poskytujúce technické usmernenia súvisiace s výpočtom hodnôt uvedených v prvom pododseku.

5. *Členské štáty, ktoré k ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] uplatňujú kapacitné mechanizmy, ich prispôbia tak, aby boli v súlade s kapitolou 4 bez toho, aby tým boli dotknuté záväzky alebo zmluvy uzatvorené do 31. decembra 2019.*

Článok 23

Posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni

1. Posudzovaním primeranosti zdrojov na európskej úrovni sa **určia problémy primeranosti zdrojov tak, že sa posúdi** celková primeranosť elektrizačnej sústavy z hľadiska schopnosti uspokojovať súčasný a projektovaný dopyt po elektrine na úrovni Únie, na úrovni členských štátov a podľa potreby na úrovni jednotlivých ponukových oblastí. Posúdenie primeranosti zdrojov na európskej úrovni sa každý rok vzťahuje na obdobie 10 rokov odo dňa posudzovania ■ .
2. **Posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni vykonáva ENTSO pre elektrinu.**
3. Návrh metodiky posudzovania primeranosti zdrojov na európskej úrovni na základe zásad stanovených v odseku 5 predloží ENTSO pre elektrinu **skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie zriadenej podľa článku 1 rozhodnutia Komisie z 15. novembra 2012²⁵ a ACER do ...** [šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

²⁵ **Rozhodnutie Komisie z 15. novembra 2012, ktorým sa zriaďuje skupina pre koordináciu v oblasti elektrickej energie (Ú. v. EÚ C 353, 17.11.2012, s. 2).**

4. Údaje, ktoré ENTSO pre elektrinu potrebuje na posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni, mu poskytnú prevádzkovatelia prenosových sústav.

ENTSO pre elektrinu vykonáva posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni každý rok. *Výrobcovia a ďalší účastníci trhu poskytujú prevádzkovateľom prenosových sústav údaje týkajúce sa očakávaného využitia výrobných zdrojov, a to pri zohľadnení dostupnosti primárnych zdrojov a vhodných scenárov predpokladaného dopytu a ponuky.*

5. Posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni sa musí zakladať na *transparentnej* metodike, ktorá musí *zabezpečiť*, aby:
- a) sa posudzovanie vykonávalo na úrovni *každej* ponukovej oblasti pokrývajúcej aspoň všetky členské štáty;

- b) sa posudzovanie zakladalo na vhodných **hlavných referenčných** scenároch predpokladaného dopytu a ponuky vrátane ekonomického posúdenia pravdepodobnosti vyradenia výrobných zariadení, **zakonzervovania prevádzky**, postavenia nových výrobných zariadení a opatrení na dosiahnutie cieľov energetickej efektívnosti **a prepojenia elektrických sietí** a zahŕňalo primeranú citlivostnú analýzu, ktorá zohľadňuje **extrémne poveternostné a hydrologické podmienky**, veľkoobchodné ceny a vývoj cien uhlíka;
- c) **posudzovanie obsahovalo samostatné scenáre odzrkadľujúce rôznu pravdepodobnosť výskytu problémov primeranosti výroby, ktoré majú rôzne druhy kapacitných mechanizmov riešiť**;
- d) posudzovanie náležite zohľadňovalo príspevok všetkých zdrojov vrátane možností existujúcej aj budúcej výroby, uskladňovania energie, **odvetvovej integrácie**, riadenia odberu, ako aj dovozných a vývozných možností a ich príspevok k flexibilnej prevádzke sústavy;
- e) posudzovanie predpokladalo pravdepodobný vplyv opatrení uvedených v článku 20 ods. 3;
- f) posudzovanie obsahovalo **varianty** bez existujúcich alebo plánovaných kapacitných mechanizmov **a v relevantnom prípade s takýmito mechanizmami**;

- g) sa posudzovanie zakladalo na trhovom modeli, ktorý v relevantných prípadoch používa prístup na základe toku;
- h) posudzovanie uplatňovalo pravdepodobnostné výpočty;
- i) sa v posudzovaní uplatňoval jednotný nástroj na tvorbu modelov;**
- j) posudzovanie zahŕňalo prinajmenšom tieto ukazovatele **uvedené v článku 25**:
 - „očakávaná nedodaná energia“, a
 - „očakávaný výpadok zaťaženia“;
- k) posudzovanie identifikovalo zdroje možných problémov primeranosti zdrojov, najmä to, či ide o obmedzenie sústavy, zdrojov, alebo oboje;
- l) posudzovanie zohľadňuje reálny rozvoj sústav;**
- m) sa posudzovaním zabezpečilo, že sa vnútroštátne charakteristiky týkajúce sa výroby, flexibility na strane spotreby a uskladňovania energie, dostupnosti primárnych zdrojov a úrovne prepojenia náležite zohľadnia.**

6. ENTSO pre elektrinu predloží ACER do ... [šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] návrh metodiky výpočtu:

- a) hodnoty nedodanej elektriny;
- b) „nákladov na nový vstup“ výroby alebo riadenia odberu; a
- c) štandardu spoľahlivosti *uvedeného v článku 25*.

Metodika je založená na transparentných, objektívnych a overiteľných kritériách.

7. Návrhy podľa odsekov 3 a 6 ***na účely návrhu metodiky, scenáre, citlivostné analýzy a predpoklady, na ktorých sú založené***, a výsledky posudzovania primeranosti zdrojov na európskej úrovni podľa odseku 4 musia byť predmetom predchádzajúcej konzultácie ***s členskými štátmi, so skupinou pre koordináciu v oblasti elektrickej energie a s príslušnými zainteresovanými stranami*** a podliehať schváleniu agentúrou ACER podľa postupu stanoveného v článku 27.

Článok 24

Posudzovanie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni

1. *Posudzovanie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni musí mať regionálny rozsah a musí vychádzať z metodiky uvedenej v článku 23 ods. 3, a to najmä článku 23 ods. 5 písm. b) až m).*

Posudzovanie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni musí obsahovať hlavné referenčné scenáre, ako sa uvádza v článku 23 ods. 5 písm. b).

Posudzovanie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni môže zohľadniť dodatočné citlivostné analýzy okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 23 ods. 5 písm. b). V takýchto prípadoch môže posudzovanie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni:

- a) *vychádzať z predpokladov s prihliadnutím na osobitosti dopytu po elektrine a jej ponuky na vnútroštátnej úrovni;*
- b) *používať doplňujúce nástroje a najnovšie údaje konzistentné s tými, ktoré používa ENTSO pre elektrinu pri posudzovaní primeranosti zdrojov na európskej úrovni.*

Okrem toho pri posudzovaní primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni, v prípade posudzovania príspevku poskytovateľov kapacity umiestnených v inom členskom štáte k bezpečnosti dodávok v ponukových oblastiach, ktoré pokrývajú, sa použije metodika stanovená v článku 26 ods. 11 písm. a).

- 2. Posudzovanie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni a v relevantných prípadoch posudzovanie primeranosti zdrojov na európskej úrovni, ako aj stanovisko ACER podľa odseku 3 sa zverejňujú.*
- 3. Ak sa posúdením primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni zistia problémy primeranosti, vo vzťahu k ponukovej oblasti, ktoré neboli identifikované v posúdení primeranosti zdrojov na európskej úrovni, posúdenie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni zahŕňa do správy dôvody rozdielu medzi dvoma posúdeniami primeranosti zdrojov vrátane podrobností využitej citlivostnej analýzy a súvisiace predpoklady. Členské štáty uvedené posúdenie uverejnia a predložia ho ACER.*

Do dvoch mesiacov odo dňa doručenia správy poskytne ACER stanovisko k tomu, či sú rozdiely medzi vnútroštátnym posúdením primeranosti zdrojov a európskym posúdením primeranosti zdrojov odôvodnené.

Orgán, ktorý je zodpovedný za posudzovanie primeranosti zdrojov na vnútroštátnej úrovni, náležite zohľadní stanovisko ACER a v prípade potreby zmení svoje posúdenie. Ak sa rozhodne nezohľadniť v plnej miere stanovisko ACER, zverejní správu s podrobným odôvodnením.

Článok 25

Štandard spoľahlivosti

1. Pri uplatňovaní kapacitných mechanizmov musia mať členské štáty zavedený štandard spoľahlivosti. *Štandard spoľahlivosti* transparentným spôsobom *uvádza nevyhnutnú úroveň bezpečnosti dodávok členského štátu. V prípade cezhraničných ponukových oblastí tieto štandardy spoľahlivosti zavedú príslušné orgány spoločne.*

2. Štandard spoľahlivosti stanovuje **členský štát alebo príslušný orgán určený členským štátom na základe návrhu regulačného orgánu**. Štandard spoľahlivosti sa zakladá na metodike stanovenej v článku 23 ods. 6.
3. Štandard spoľahlivosti sa vypočítava **aspoň** pomocou hodnoty nedodanej elektriny a nákladov na nový vstup v určitom časovom rámci **a má byť vyjadrený ako „očakávaná nedodaná energia“ a „očakávaný výpadok zaťaženia“**.
4. **Ak sa kapacitné mechanizmy uplatňujú**, parametre určujúce objem kapacity obstaranej v rámci kapacitných mechanizmov schvaľuje **členský štát alebo iný príslušný orgán určený členským štátom na základe návrhu regulačného orgánu**.

Článok 26

Cezhraničná účasť na kapacitných mechanizmoch

1. Kapacitné mechanizmy okrem strategických rezerv **a, ak je to technicky uskutočniteľné, strategické rezervy**, musia byť otvorené priamej **cezhraničnej** účasti poskytovateľov kapacity z iných členských štátov za podmienok stanovených v tomto **článku**.

2. Členské štáty zabezpečia, aby zahraničná kapacita schopná poskytovať rovnocenný technický výkon ako domáce kapacity mala možnosť zúčastniť sa na tom istom súťažnom konaní ako domáce kapacity. *V prípade kapacitných mechanizmov v prevádzke dňa ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] môžu členské štáty povoliť prevádzkovateľom spojovacích vedení zúčastniť sa priamo vo funkcii zahraničnej kapacity na tom istom súťažnom konaní na obdobie maximálne štyroch rokov od ... [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] alebo dvoch rokov odo dňa schválenia metodík uvedených v odseku 11, podľa toho, čo nastane skôr.*

Členské štáty môžu vyžadovať, aby sa zahraničná kapacita nachádzala v členskom štáte, ktorý má priame prepojenie sústav s členským štátom uplatňujúcim mechanizmus.

3. Členské štáty nesmú brániť účasť kapacity, ktorá sa nachádza na ich území, na kapacitných mechanizmoch iných členských štátov.
4. Cezhraničná účasť na kapacitných mechanizmoch nesmie meniť, upravovať ani inak ovplyvňovať medzioblastné harmonogramy alebo fyzické toky medzi členskými štátmi. Tieto harmonogramy a toky sa určujú výhradne na základe výsledkov pridelovania kapacity podľa článku 16.

5. Poskytovatelia kapacity musia mať možnosť zúčastňovať sa viac než jedného *kapacitného mechanizmu*.

Ak sa poskytovatelia kapacity zúčastňujú na viac než jednom kapacitnom mechanizme v rámci toho istého obdobia dodávok, môžu sa zúčastňovať maximálne do očakávanej dostupnosti spojovacích vedení a za pravdepodobného súbežného výskytu preťaženia sústavy medzi sústavou, kde sa uplatňuje mechanizmus, a sústavou, v ktorej sa nachádza zahraničná kapacita, v súlade s metodikou uvedenou v odseku 11.

6. *Poskytovatelia kapacity musia uhradiť platby za nedostupnosť, keď ich kapacity neboli dostupné.*

Ak sa poskytovatelia kapacity v rovnakom dodacom období zúčastňujú na viac ako jednom kapacitnom mechanizme, musia uhradiť viaceré platby za nedostupnosť, ak nie sú schopní splniť viaceré záväzky.

7. ***Na účely poskytnutia odporúčania pre prevádzkovateľov prenosovej sústavy, regionálne koordinačné centrá zriadené podľa článku 35 vypočítajú každoročne maximálnu vstupnú kapacitu dostupnú pre účasť zahraničnej kapacity. Uvedený výpočet zohľadní očakávanú dostupnosť spojovacích vedení a pravdepodobný súbežný výskyt preťaženia sústavy v sústave, kde sa uplatňuje mechanizmus, a sústave, v ktorej sa nachádza zahraničná kapacita. Takýto výpočet sa musí požadovať pre každú hranicu ponukovej oblasti.***

Prevádzkovatelia prenosovej sústavy každoročne stanovujú maximálnu vstupnú kapacitu dostupnú pre účasť zahraničnej kapacity na základe odporúčania regionálneho koordinačného centra.

8. Členské štáty zabezpečia, aby bola vstupná kapacita uvedená v odseku 7 transparentným, nediskriminačným a trhovým spôsobom pridelená oprávneným poskytovateľom kapacity.

9. *Ak kapacitné mechanizmy umožňujú cezhraničnú účasť v dvoch susedných členských štátoch, akékoľvek príjmy* vyplývajúce z pridelovania uvedeného v odseku 8 prináležia príslušným prevádzkovateľom prenosových sústav, ktorí si ich rozdelia v súlade s metodikou uvedenou v odseku 11 písm. b) **alebo v súlade so spoločnou metodikou schválenou oboma príslušnými regulačnými orgánmi. Ak susedný členský štát neuplatňuje kapacitný mechanizmus alebo uplatňuje kapacitný mechanizmus, ktorý nie je otvorený cezhraničnej účasti, rozdelenie príjmov schváli príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom sa kapacitný mechanizmus uplatňuje, po vyžiadaní stanoviska regulačných orgánov susediacich členských štátov.** Tieto príjmy použijú prevádzkovatelia prenosových sústav na účely stanovené v článku 19 ods. 2.

10. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy, kde sa nachádza zahraničná kapacita:
- a) zistí, či poskytovateľ kapacity, ktorý má záujem, dokáže poskytnúť technický výkon podľa požiadaviek kapacitného mechanizmu, na ktorom sa chce zúčastniť, a zaregistruje daného poskytovateľa kapacity ako oprávneného poskytovateľa kapacity v registri, ktorý sa na tento účel zriadil;
 - b) vykonáva kontroly dostupnosti ■ ;
 - c) ***oznámi prevádzkovateľovi prenosovej sústavy v členskom štáte uplatňujúcom kapacitný mechanizmus informácie, ktoré získa podľa písmena a) a b) a druhého pododseku;***

Príslušný poskytovateľ kapacity bezodkladne informuje prevádzkovateľa prenosovej sústavy o jeho účasti na zahraničnom kapacitnom mechanizme.
11. ENTSO pre elektrinu predloží ACER do ... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]:
- a) metodiku výpočtu maximálnej vstupnej kapacity pre cezhraničnú účasť podľa odseku 7;

- b) metodiku rozdelenia príjmov uvedených v odseku 9;
- c) spoločné pravidlá na vykonávanie kontrol dostupnosti uvedených v odseku 10 písm. b);
- d) spoločné pravidlá na určovanie prípadov, v ktorých je splatná platba za nedostupnosť;
- e) podmienky prevádzky registra uvedeného v odseku 10 písm. a);
- f) spoločné pravidlá na určenie kapacity oprávnenej na účasť na kapacitnom mechanizme uvedenej v odseku 10 písm. a).

Tento návrh musí byť predmetom predchádzajúcej konzultácie a schválenia agentúrou ACER v súlade s článkom 27.

- 12. **Príslušné regulačné orgány** overia, či kapacity boli vypočítané v súlade s metodikou uvedenou v odseku 11 písm. a).
- 13. Regulačné orgány zabezpečia, aby cezhraničná účasť na kapacitných mechanizmoch bola organizovaná efektívne a nediskriminačne. Predovšetkým musia zabezpečiť primerané administratívne opatrenia na vynucovanie platieb za nedostupnosť v zahraničí.

14. Kapacity pridelené v súlade s odsekom 8 sú medzi oprávnenými poskytovateľmi kapacity prenosné. Oprávnení poskytovatelia kapacity oznámia registru akýkoľvek takýto prenos, ako je uvedené v odseku 10 písm. a).
15. ENTSO pre elektrinu najneskôr do ... [dva roky odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] zriadi a uvedie do prevádzky register uvedený v odseku 10 písm. a). Register musí byť otvorený pre všetkých oprávnených poskytovateľov kapacity, sústavy uplatňujúce mechanizmy a prevádzkovateľov týchto prenosových sústav.

Článok 27

Postup schvaľovania

1. Ak sa odkazuje na tento článok, uplatňuje sa na schválenie návrhu predloženého sieťou ENTSO pre elektrinu postup stanovený v odsekoch 2, 3 a 4.
2. Pred predložením návrhu ENTSO pre elektrinu vykoná konzultácie, do ktorých zapojí všetky relevantné zainteresované strany, vrátane regulačných orgánov a iných vnútroštátnych orgánov. ***Výsledky uvedených konzultácií náležite zohľadní vo svojom návrhu.***

3. Do troch mesiacov odo dňa doručenia návrhu uvedeného v odseku 1 ACER uvedený návrh buď schváli alebo zmení. Ak ho zmení, pred schválením zmeneného návrhu sa poradí s ENTSO pre elektrinu. ACER uverejní prijatý návrh sa uverejní na svojej webovej stránke v lehote troch mesiacov od dátumu doručenia navrhovaných dokumentov.
4. ACER môže kedykoľvek požiadať o zmenu schváleného návrhu. Návrh s navrhovanými zmenami predloží ENTSO pre elektrinu agentúre ACER v lehote šiestich mesiacov odo dňa doručenia takejto žiadosti. ACER zmeny pozmení alebo schváli a tieto zmeny uverejní na svojej webovej stránke v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia návrhu.

█

Kapitola V

Prevádzkovanie prenosovej sústavy

Článok 28

Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav spolupracujú na úrovni Únie prostredníctvom ENTSO pre elektrinu s cieľom podporovať dobudovanie a fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a *medzioblastný* obchod a zabezpečiť optimálne riadenie, koordinovanú prevádzku a vhodný technický vývoj európskej elektrizačnej prenosovej sústavy.

2. ENTSO pre elektrinu pri vykonávaní svojich funkcií podľa práva Únie ***na účely vytvorenia fungujúceho a integrovaného vnútorného trhu s elektrinou*** prispieva k efektívnemu a udržateľnému dosahovaniu cieľov stanovených v rámci politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030, a to najmä prispievaním k účinnej integrácii elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a k zvyšovaniu energetickej efektívnosti, ***a to pri zachovaní bezpečnosti sústavy. ENTSO pre elektrinu musí byť vybavené primeranými ľudskými a finančnými zdrojmi na vykonávanie svojich úloh.***

Článok 29

ENTSO pre elektrinu

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav pre elektrinu predložia Komisii a ACER všetky návrhy zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku ENTSO pre elektrinu.

2. ACER poskytne Komisii stanovisko k návrhu zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku do dvoch mesiacov od doručenia návrhu zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku po porade s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, najmä užívateľov sústavy vrátane odberateľov.
3. Komisia vydá stanovisko k návrhu zmien stanov, zoznamu členov alebo rokovacieho poriadku po zohľadnení stanoviska ACER stanoveného v odseku 2, a to do troch mesiacov od doručenia stanoviska ACER.
4. Prevádzkovatelia prenosových sústav do troch mesiacov od doručenia priaznivého stanoviska Komisie, prijímú a uverejnia zmenené stanovy alebo rokovací poriadok.
5. V prípade zmien alebo na základe odôvodnenej žiadosti Komisie alebo ACER sa dokumenty uvedené v odseku 1 predložia Komisii a ACER. Komisia a ACER vydajú stanovisko v súlade s odsekmi 2, 3 a 4.

Článok 30
Úlohy ENTSO pre elektrinu

1. ENTSO pre elektrinu:

- a) vypracúva sieťové predpisy pre oblasti uvedené v článku 59 ods. 1 a 2 v záujme splnenia cieľov stanovených v článku 28;
- b) prijíma a uverejňuje každé dva roky nezáväzný 10-ročný plán rozvoja sústavy pre celú Úniu (ďalej len „plán rozvoja sústavy pre celú Úniu“);
- c) vypracúva a prijíma návrhy týkajúce sa posúdenia primeranosti zdrojov na európskej úrovni podľa článku 23 a návrhy technických špecifikácií cezhraničnej účasti na kapacitných mechanizmoch podľa článku 26 ods. 11;
- d) prijíma odporúčania o koordinácii technickej spolupráce medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav Únie a prevádzkovateľmi prenosových sústav tretích krajín;
- e) prijíma rámec pre spoluprácu a koordináciu medzi **regionálnymi koordinačnými centrami**;

- f) prijíma návrh vymedzujúci región prevádzky sústavy *v súlade s článkom 36*;
- g) *spolupracuje s prevádzkovateľmi distribučných sústav a so subjektom PDS EÚ*;
- h) *podporuje digitalizáciu prenosových sústav vrátane zavádzania inteligentných sietí, efektívneho získavania údajov v reálnom čase a inteligentných meracích systémov*;
- i) prijíma spoločné nástroje na prevádzku sústavy na zabezpečenie koordinácie prevádzky sústavy za normálnych a núdzových podmienok vrátane spoločnej stupnice na klasifikáciu poruchových udalostí a výskumné plány vrátane realizácie týchto plánov prostredníctvom efektívneho výskumného programu. Tieto nástroje konkretizujú okrem iného:
 - i) informácie vrátane vhodných denných a vnútrodenných informácií, ako aj informácií v reálnom čase, ktoré sú užitočné na zlepšenie prevádzkovej koordinácie, ako aj optimálnu frekvenciu zberu a zverejňovania týchto informácií;

- ii) technologickú platformu na výmenu informácií v reálnom čase a podľa potreby technologické platformy na zber, spracovanie a prenos ďalších informácií uvedených v bode i), ako aj na uplatňovanie postupov, ktoré dokážu posilniť prevádzkovú koordináciu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav s cieľom dospieť k takej koordinácii v celej Únii;
 - iii) ako prevádzkovatelia prenosových sústav poskytujú prevádzkové informácie ďalším prevádzkovateľom prenosových sústav alebo akémukoľvek subjektu, ktorý je riadne poverený ich podporou pri dosahovaní prevádzkovej koordinácie, ako aj ACER; a
 - iv) že prevádzkovatelia prenosových sústav navrhnú miesto kontaktu zodpovedné za riešenie žiadostí iných prevádzkovateľov prenosových sústav alebo subjektu, ktorý je riadne poverený, ako sa uvádza v bode iii), alebo ACER v súvislosti s týmito informáciami;
- j) prijíma ročný pracovný program;

k) prispieva k vytvoreniu požiadaviek na interoperabilitu a nediskriminačných a transparentných postupov prístupu k údajom, ako sa stanovuje v článku 24 smernice 2019/...⁺;

l) prijíma výročnú správu;

m) vykonáva a prijíma sezónne posudzovania primeranosti podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺⁺;

n) podporuje kybernetickú bezpečnosť a ochranu údajov v spolupráci s príslušnými orgánmi a regulovanými subjektmi;

o) pri plnení svojich úloh zohľadňuje vývoj riadenia odberu.

2. ENTSO pre elektrinu predloží ACER správu o zistených nedostatkoch týkajúcich sa zriadenia a fungovania **regionálnych koordinačných centier**.

3. ENTSO pre elektrinu uverejňuje zázpisnice zo zasadnutí svojho valného zhromaždenia, zasadnutia správnej rady a zasadnutí výborov a pravidelne poskytuje verejnosti informácie o svojom rozhodovaní a svojich činnostiach.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

⁺⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0377(COD)).

4. Ročný pracovný program uvedený v odseku 1 písm. j) obsahuje zoznam a opis sieťových predpisov, ktoré sa majú vypracovať, plán koordinácie prevádzky sústavy a výskumno-vývojové činnosti, ktoré sa majú vykonať v danom roku, ako aj orientačný harmonogram.
5. ENTSO pre elektrinu poskytne ACER informácie, ktoré ACER požaduje na účely plnenia jej úloh podľa článku 32 ods. 1. S cieľom umožniť ENTSO pre elektrinu splniť uvedenú požiadavku, prevádzkovatelia prenosových sústav poskytujú ENTSO pre elektrinu požadované informácie.
6. Na žiadosť Komisie poskytuje ENTSO pre elektrinu Komisii stanoviská k prijímaniu usmernení uvedených v článku 61.

Článok 31
Konzultácie

1. ENTSO pre elektrinu pri vypracúvaní návrhov v súlade s úlohami uvedenými v článku 30 ods. 1 uskutoční rozsiahly konzultačný proces. Konzultačný proces musí byť **štruktúrovaný tak, aby sa umožnilo vyhovieť pripomienkam zainteresovaných strán pred konečným prijatím návrhu a** otvoreným a transparentným spôsobom, so zapojením všetkých relevantných zainteresovaných subjektov, a najmä s organizáciami zastupujúcimi takéto zainteresované subjekty, a to v súlade s rokovacím poriadkom uvedeným v článku 29. Týchto konzultácií sa zúčastňujú aj regulačné orgány a ostatné vnútroštátne orgány, dodávateľské a výrobné podniky, užívatelia sústavy vrátane odberateľov, prevádzkovatelia distribučných sústav vrátane relevantných odvetvových združení, technických orgánov a platforiem zainteresovaných subjektov. Cieľom konzultácií je zistiť stanoviská a návrhy všetkých relevantných účastníkov počas rozhodovacieho procesu.
2. Všetky dokumenty a zápisnice zo zasadnutí týkajúce sa konzultácií uvedených v odseku 1 sa zverejnia.

3. ENTSO pre elektrinu pred prijatím návrhov uvedených v článku 30 ods. 1 uvedie spôsob, akým boli zohľadnené pripomienky, ktoré dostala v priebehu konzultácií. Ak pripomienky neboli zohľadnené, uvedie dôvody.

Článok 32

Monitorovanie agentúrou ACER

1. ACER monitoruje plnenie úloh ENTSO pre elektrinu uvedených v článku 30 ods. 1, 2 a 3 a informuje o svojich zisteniach Komisiu.

ACER monitoruje, ako ENTSO pre elektrinu vykonáva sieťové predpisy vypracované podľa článku 59. V prípade, že ENTSO pre elektrinu nevykonala ktorýkoľvek z uvedených sieťových predpisov, ACER požiada ENTSO pre elektrinu, aby poskytla riadne vysvetlenie dôvodov, pre ktoré takéto predpisy nevykonala. ACER informuje Komisiu o tomto vysvetlení a poskytne k nemu stanovisko.

ACER monitoruje a analyzuje vykonávanie sieťových predpisov a usmernení prijatých Komisiou podľa článku 58 ods. 1 a ich účinok na harmonizáciu uplatniteľných pravidiel zameraných na uľahčovanie integrácie trhu, ako aj ich účinok na nediskrimináciu, skutočnú hospodársku súťaž a efektívne fungovanie trhu a podáva o tom správy Komisii.

2. ENTSO pre elektrinu predloží agentúre návrh plánu rozvoja sústavy pre celú Úniu, návrh ročného pracovného programu vrátane informácií týkajúcich sa konzultačného postupu a ďalšie dokumenty uvedené v článku 30 ods. 1, aby k nim ACER zaujala stanovisko.

Ak ACER usúdi, že návrh ročného pracovného programu alebo návrh plánu rozvoja sústavy pre celú Úniu predložený ENTSO pre elektrinu neprispieva k nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a efektívnemu fungovaniu trhu, ani k dostatočnej úrovni cezhraničných spojovacích vedení otvorených pre prístup tretích strán, do dvoch mesiacov odo dňa doručenia návrhov poskytne pre ENTSO pre elektrinu a Komisiu riadne odôvodnené stanovisko, ako aj odporúčania.

Článok 33

Náklady

Náklady spojené s činnosťami ENTSO pre elektrinu uvedenými v článkoch 28 až 32 a 58 až 61 tohto nariadenia a v článku 11 nariadenia (EÚ) č. 347/2013 hradia prevádzkovatelia prenosových sústav a zohľadňujú sa pri výpočte taríf. Regulačné orgány tieto náklady schvália, iba ak sú rozumné a vhodné.

Článok 34

Regionálna spolupráca prevádzkovateľov prenosových sústav

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav nadviažu regionálnu spoluprácu v rámci ENTSO pre elektrinu s cieľom podieľať sa na činnostiach uvedených v článku 30 ods. 1, 2 a 3. Konkrétne, každé dva roky uverejnia regionálny investičný plán a môžu prijímať investičné rozhodnutia, ktoré sú na ňom založené. ENTSO pre elektrinu podporuje spoluprácu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav na regionálnej úrovni a zabezpečuje interoperabilitu, komunikáciu a monitorovanie regionálnych výsledkov v oblastiach, ktoré ešte neboli harmonizované na úrovni Únie.

2. Prevádzkovatelia prenosových sústav podporujú prevádzkové opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť optimálne riadenie sústavy, ako aj rozvoj výmen energie, koordinované pridelovanie cezhraničnej kapacity prostredníctvom nediskriminačných trhovo orientovaných riešení, v ktorých sa venuje náležitá pozornosť špecifickým výhodám implicitných aukcií pri krátkodobom pridelovaní, a integráciu vyrovnávajúcich a rezervných energetických mechanizmov.
3. V záujme dosiahnutia cieľov uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku môže Komisia ustanoviť geografickú oblasť, na ktorú sa vzťahujú jednotlivé štruktúry regionálnej spolupráce, pričom zohľadní existujúce štruktúry regionálnej spolupráce. Každý členský štát môže podporovať spoluprácu vo viacerých geografických oblastiach.

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 68, ktorým sa dopĺňa toto nariadenie, ktorým sa ustanovujú geografické oblasti spadajúce do pôsobnosti jednotlivých štruktúr regionálnej spolupráce. Na tento účel Komisia konzultuje *s regulačnými orgánmi*, ACER a ENTSO pre elektrinu.

Delegovanými aktami, ktoré sa uvádzajú v tomto odseku, nie je dotknutý článok 36.

Článok 35

Zriadenie a poslanie *regionálnych koordinačných centier*

1. Všetci prevádzkovatelia prenosových sústav *regiónu prevádzky sústavy* do ... [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] **predložia návrh na zriadenie regionálnych koordinačných centier k dotknutým regulačným orgánom v súlade s kritériami uvedenými v tejto kapitole.**

Regulačné orgány v regióne prevádzky sústavy preskúmajú a schvália návrh.

Návrh musí obsahovať aspoň tieto prvky:

- a) ***členský štát prípadného sídla regionálnych koordinačných centier a zúčastnených prevádzkovateľov prenosovej sústavy);***
- b) ***organizačné, finančné a prevádzkové podmienky nevyhnutné na zabezpečenie efektívnej, bezpečnej a spoľahlivej prevádzky prepojenej prenosovej sústavy;***

- c) plán realizácie začatia prevádzky regionálnych koordinačných centier;*
- d) stanovy a rokovací poriadok regionálnych koordinačných centier;*
- e) opis postupov spolupráce v súlade s článkom 38;*
- f) opis opatrení týkajúcich sa zodpovednosti regionálnych koordinačných centier v súlade s článkom 47;*
- g) ak pôsobia dve regionálne koordinačné centrá na princípe rotácie v súlade s článkom 36 ods. 2, opis opatrení na vymedzenie jasných zodpovedností týchto regionálnych koordinačných centier a postupov pri plnení ich úloh.*

2. Po schválení návrhu podľa odseku 1 regulačnými orgánmi regionálne koordinačné centrá nahradia regionálnych koordinátorov bezpečnosti zriadených podľa usmernenia pre prevádzkovanie sústavy prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009 a svoju činnosť začnú do 1. júla 2022.

3. **Regionálne koordinačné centrá** musia mať právnu formu uvedenú v **Prílohe II** k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132²⁶.
4. **Regionálne koordinačné centrá pri plnení svojich úloh podľa práva Únie konajú nezávisle od jednotlivých vnútroštátnych záujmov a záujmov prevádzkovateľov prenosových sústav.**
5. **Regionálne koordinačné centrá** dopĺňajú úlohu prevádzkovateľov prenosových sústav tým, že vykonávajú **úlohy** regionálneho významu, **ktoré im boli zverené v súlade s článkom 37. Prevádzkovatelia prenosových sústav zodpovedajú za riadenie tokov elektriny a zaistenie bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej elektrizačnej sústavy v súlade s článkom 40 ods. 1 písm. d) smernice (EÚ) 2009/...⁺.**

²⁶ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností (Ú. v. EÚ L 169, 30.6.2017, s. 46).**

⁺ **Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).**

Článok 36

Geografická pôsobnosť *regionálnych koordinačných centier*

1. ENTSO pre elektrinu do ... [šesť mesiacov odo dňa účinnosti tohto nariadenia] predloží ACER návrh, *v ktorom sa stanoví, na ktorých prevádzkovateľov prenosových sústav, ponukové oblasti, hranice ponukových oblastí, regióny výpočtu kapacity a regióny koordinácie výpadkov sa vzťahujú jednotlivé regióny prevádzky sústavy. V návrhu sa zohľadní topológia siete vrátane stupňa prepojenia a vzájomnej závislosti elektrizačnej sústavy z hľadiska tokov a veľkosti regiónu, ktorá musí pokrývať aspoň jeden región výpočtu kapacity.*

2. *Prevádzkovatelia prenosovej sústavy v regióne prevádzky sústavy sa zapoja do regionálneho koordinačného centra zriadeného v tomto regióne. Vo výnimočných prípadoch, ak je regulačná oblasť prevádzkovateľa prenosovej sústavy súčasťou rôznych synchronných oblastí, prevádzkovateľ prenosovej sústavy sa môže zapojiť do dvoch regionálnych koordinačných centier. V návrhu uvedenom v odseku 1 sa v súvislosti s hranicami ponukovej oblasti susediacej s regiónmi prevádzky sústavy stanoví, akým spôsobom sa má uskutočňovať koordinácia medzi regionálnymi koordinačnými centrami, pokiaľ ide o tieto hranice. Pre synchronnú oblasť Kontinentálna Európa, kde sa činnosti dvoch regionálnych koordinačných centier môžu prekrývať v rámci jedného regiónu prevádzky sústavy, prevádzkovatelia prenosovej sústavy tohto regiónu prevádzky sústavy rozhodnú, či určia jediné regionálne koordinačné centrum v danom regióne, alebo či budú dve regionálne koordinačné centrá vykonávať niektoré alebo všetky úlohy regionálneho významu v celom regióne prevádzky sústavy na princípe rotácie a iné úlohy bude vykonávať jedno určené regionálne koordinačné centrum.*

3. ACER do troch mesiacov od doručenia *návrhu uvedeného v odseku 1* tento návrh vymedzujúci regióny prevádzky sústavy schváli alebo navrhne jeho zmeny. Ak ACER navrhne zmeny návrhu, poradí sa pred ich prijatím s ENTSO pre elektrinu. Prijatý návrh sa uverejní na webovom sídle ACER.

4. *Príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav môžu ACER predložiť návrh na zmenu regiónov prevádzky sústavy vymedzených podľa odseku 1. Uplatní sa postup stanovený v odseku 3.*

Článok 37

Úlohy *regionálnych koordinačných centier*

1. Každé *regionálne koordinačné centrum* vykonáva *minimálne* všetky tieto *úlohy regionálneho významu v celom* regióne prevádzky sústavy, kde je zriadené:
 - a) vykonávanie koordinovaného výpočtu kapacity *v súlade s metodikami vypracovanými podľa usmernenia pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009;*
 - b) vykonávanie koordinovanej analýzy bezpečnosti *v súlade s metodikami vypracovanými podľa usmernenia pre prevádzku sústavy prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009;*
 - c) vytváranie spoločných modelov *sústavy v súlade s metodikami a postupmi vypracovanými podľa usmernenia pre prevádzku sústavy prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009;*

- d) *podpora* posudzovania súladu plánov obrany a plánov obnovy prevádzkovateľov prenosových sústav *v súlade s postupom stanoveným v sieťovom predpise o stavoch núdze a obnovy prijatom na základe článku 6 ods. 11 nariadenia (ES) č. 714/2009;*
- e) *vykonávanie týždenných až denných regionálnych predpovedí primeranosti sústavy a prípravy opatrení na zníženie rizika v súlade s metodikou stanovenou v článku 8 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺ a v súlade s postupmi stanovenými v usmernení pre prevádzku sústavy prijatom na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009;*
- f) *vykonávanie regionálnej koordinácie plánovania s ohľadom na výpadky v súlade s postupmi a metodikami stanovenými v usmernení pre prevádzku sústavy prijatom na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009;*
- g) *odborná príprava personálu pracujúceho pre regionálne koordinačné centrá a udeľovanie osvedčení tomuto personálu;*
- h) *podpora* koordinácie a optimalizácie regionálnej obnovy *podľa požiadaviek prevádzkovateľov prenosových sústav;*

⁺ *Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0377(COD)).*

- i) vykonávanie poprevádzkovej a poporuchovej analýzy a podávania správ;
- j) stanovenie veľkosti rezervnej kapacity na regionálnej úrovni;
- k) podpora obstarávania disponibility na regionálnej úrovni;

█

█

- l) *podpora prevádzkovateľov prenosovej sústavy na ich žiadosť pri optimalizácii zúčtovania medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav;*

█

- m) vykonávanie *úloh týkajúcich sa* identifikácie regionálnych scenárov krízy dodávok elektriny, *ak sú nimi regionálne koordinačné centrá poverené podľa* článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺, a v rozsahu, v akom sú nimi poverené;

█

█

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0377(COD)).

- n) vykonávanie úloh týkajúcich sa sezónnych posudzovaní primeranosti, ak sú nimi regionálne **koordináčn**é centrá poverené podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺;
- o) výpočet **hodnoty** maximálnej vstupnej kapacity dostupnej pre účasť zahraničnej kapacity na kapacitných mechanizmoch **na účely vydania odporúčania** v súlade s článkom 26 ods. 7.
- p) **vykonávanie úloh súvisiacich s podporou prevádzkovateľom prenosových sústav pri určovaní potrieb, pokiaľ ide o novú prenosovú kapacitu, modernizáciu existujúcej prenosovej kapacity alebo ich alternatívy, ktoré sa majú predložiť regionálnym skupinám zriadeným podľa nariadenia (EÚ) č. 347/2013 a zahrnúť do desaťročného plánu rozvoja siete uvedeného v článku 51 smernice (EÚ) 2019/...⁺⁺.**

Úlohy uvedené v prvom pododseku sú podrobne uvedené v prílohe I.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0377(COD)).

⁺⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

2. *Na základe návrhu Komisie alebo členského štátu výbor zriadený článkom 68 smernice 2019/...⁺ vydá stanovisko k prideleniu nových poradných úloh regionálnym koordinačným centrá. V prípade, že výbor vydá priaznivé stanovisko k prideleniu nových poradných úloh, regionálne koordinačné centrá vykonávajú tieto úlohy na základe návrhu, ktorý vypracuje ENTSO pre elektrinu a schváli ACER v súlade s postupom stanoveným v článku 27.*
3. Informácie potrebné na plnenie úloh regionálnych koordinačných centier poskytujú svojim *regionálnym koordinačným centrá* prevádzkovatelia prenosových sústav.
4. *Regionálne koordinačné centrá* poskytujú prevádzkovateľom prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy všetky informácie potrebné na vykonávanie *koordinovaných opatrení* a odporúčaní vydanými *regionálnymi koordinačnými centrami*.

⁺ *Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).*

5. ***Pokiaľ ide o úlohy uvedené v tomto článku a na ktoré sa ešte nevzťahujú príslušné sieťové predpisy alebo usmernenia, ENTSO pre elektrinu vypracuje návrh v súlade s postupom stanoveným v článku 27. Regionálne koordinačné centrá vykonávajú tieto úlohy na základe návrhu po jeho schválení ACER.***

Článok 38

Spolupráca v rámci regionálnych operačných centier ***a medzi regionálnymi koordinačnými centrami***

Každodenná ***koordinácia v rámci regionálnych koordinačných centier a medzi nimi*** sa riadi prostredníctvom ***kooperatívnych procesov medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav v regióne vrátane opatrení na koordináciu medzi regionálnymi koordinačnými centrami tam, kde je to potrebné.*** Kooperatívny proces sa zakladá na:

- a) pracovných postupoch na riešenie aspektov plánovania a prevádzky ***relevantných z hľadiska úloh uvedených v článku 37;***

- b) postupoch *výmeny analýz a konzultácií o návrhoch regionálnych koordinačných centier* s prevádzkovateľmi prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy *a s relevantnými zainteresovanými stranami a inými regionálnymi koordinačnými centrami efektívnym a inkluzívnym spôsobom* pri výkone prevádzkových funkcií a úloh v súlade s článkom 40;
- c) postupe prijímania *koordinovaných opatrení* a odporúčaní v súlade s článkom 42.

█

Článok 39

Pracovné postupy

1. **Regionálne koordinačné centrá** vypracujú pracovné postupy, *ktoré sú efektívne, inkluzívne, transparentné a uľahčujú konsenzus*, na riešenie aspektov plánovania a prevádzky súvisiacich s **úlohami**, ktoré treba vykonať, pričom berú do úvahy najmä špecifiká a požiadavky týchto **úloh** uvedené v prílohe I. **Regionálne koordinačné centrá** vyvinú tiež spôsob revízie týchto pracovných postupov.
2. **Regionálne koordinačné centrá** zabezpečia, aby pracovné postupy uvedené v odseku 1 obsahovali pravidlá na informovanie dotknutých strán.

Článok 40

Poradný postup

- 1. *Regionálne koordinačné centrá*** vypracujú postup na organizáciu primeraných a pravidelných konzultácií s prevádzkovateľmi prenosových sústav ***v regióne prevádzky sústavy, inými regionálnymi koordinačnými centrami*** a príslušnými zainteresovanými subjektmi pri výkone svojich každodenných prevádzkových povinností a úloh. S cieľom zabezpečiť, aby sa dali riešiť regulačné otázky, musia byť v prípade potreby zapojené regulačné orgány.
- 2. *Regionálne koordinačné centrá musia v prípade potreby konzultovať s členskými štátmi v regióne prevádzky sústavy a v prípade existencie regionálneho fóra s regionálnymi fórami o záležitostiach politického významu s výnimkou každodenných činností regionálnych koordinačných centier a vykonávania ich úloh. Regionálne koordinačné centrá náležite zohľadnia odporúčania členských štátov a prípadne ich regionálnych fór.***

Článok 41
Transparentnosť

- 1. Regionálne koordinačné centrá vypracujú proces zapojenia zainteresovaných strán a organizujú pravidelné stretnutia s nimi s cieľom diskutovať o otázkach súvisiacich s efektívnou, bezpečnou a spoľahlivou prevádzkou prepojenej sústavy a identifikovať nedostatky a navrhovať zlepšenia.**

- 2. ENTSO pre elektrinu a regionálne koordinačné centrá pôsobia v plnej miere transparentne voči zainteresovaným stranám a verejnosti. Uverejňujú akúkoľvek príslušnú dokumentáciu na svojom webovom sídle.**

Článok 42

Prijímanie *a preskúmanie koordinovaných opatrení* a odporúčaní

1. ***Prevádzkovatelia prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy*** vytvorí postup na prijímanie *a preskúmanie koordinovaných opatrení* a odporúčaní ***vydaných regionálnymi koordinačnými centrami v súlade s kritériami stanovenými v odsekoch 2, 3 a 4.***
2. ***Regionálne koordinačné centrá vydajú koordinované opatrenia*** prevádzkovateľom prenosových sústav v súvislosti s ***úlohami*** uvedenými v článku 37 ods. 1 písm. a) a b) **■**. Prevádzkovatelia prenosových sústav vykonávajú ***koordinované opatrenia, okrem tých, ktorých vykonávanie by viedlo k porušeniu limitov prevádzkovej bezpečnosti vymedzených jednotlivými prevádzkovateľmi prenosových sústav v súlade s usmernením pre prevádzku sústavy prijatým na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.***

Ak sa prevádzkovateľ prenosovej sústavy rozhodne nevykonávať koordinované opatrenie z dôvodov uvedených v tomto odseku, bez zbytočného odkladu oznámi transparentným spôsobom podrobné dôvody regionálnemu koordinačnému centru a prevádzkovateľom prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy. V takýchto prípadoch regionálne koordinačné centrum posúdi vplyv uvedeného rozhodnutia na iných prevádzkovateľov prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy a môže na základe postupu stanoveného v odseku 1 navrhnúť iný súbor koordinovaných opatrení.

3. **Regionálne koordinačné centrá vydajú** odporúčania prevádzkovateľom prenosových sústav v súvislosti **s úlohami uvedenými** v článku 37 ods. 1 písm. c) až p), alebo pridelenými v súlade s článkom 37 ods. 2.

Ak sa prevádzkovateľ prenosovej sústavy rozhodne odchyliť od odporúčania ako sa uvádza v odseku 1, predloží regionálnemu koordinačnému centru a ostatným prevádzkovateľom prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy odôvodnenie svojho rozhodnutia bez zbytočného odkladu.

4. ***Preskúmanie koordinovaných opatrení alebo odporúčania sa spustí na žiadosť jedného alebo viacerých prevádzkovateľov prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy. Po preskúmaní koordinovaných opatrení alebo odporúčaní regionálni koordinátori bezpečnosti dané opatrenie potvrdia alebo upravia.***

5. Ak koordinované opatrenie je predmetom preskúmania v súlade s odsekom 4, žiadosť o preskúmanie nesmie mať za následok pozastavenie vykonávania ***koordinovaného opatrenia*** okrem prípadov, ***ak by vykonávanie koordinovaných opatrení viedlo k porušeniu limitov prevádzkovej bezpečnosti vymedzených každým jednotlivým prevádzkovateľom prenosovej sústavy v súlade s usmernením pre prevádzku sústavy prijatým na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.***

6. *Na návrh členského štátu alebo Komisie a po konzultácii s výborom zriadeným článkom 68 smernice 2019/...⁺ môžu členské štáty regiónu prevádzky sústavy spoločne rozhodnúť o udelení právomoci na stanovovanie koordinovaných opatrení svojmu regionálnemu koordinačnému centru v súvislosti s jednou alebo viacerými úlohami určenými v článku 37 ods. 1 písm. c) až p).*

Článok 43

Správna rada *regionálnych koordinačných centier*

1. *Regionálne koordinačné centrá* zriadia správnu radu s cieľom prijímať opatrenia v súvislosti s ich riadením a na monitorovanie ich fungovania.
2. Správna rada sa skladá z členov zastupujúcich *všetkých* prevádzkovateľov prenosových sústav, *ktorí sa zúčastňujú činnosti príslušných regionálnych koordinačných centier*.

⁺ *Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).*

3. Správna rada je zodpovedná za:
- a) navrhovanie a schvaľovanie stanov a rokovacieho poriadku *regionálnych koordinačných centier*;
 - b) rozhodovanie o zavedení organizačnej štruktúry;
 - c) prípravu a schvaľovanie ročného rozpočtu;
 - d) vypracúvanie a schvaľovanie ■ postupov spolupráce v súlade s článkom 38.
4. Medzi právomoci správnej rady nepatria tie, ktoré sa týkajú každodenných činností *regionálnych koordinačných centier* a plnenia ich *úloh*.

Článok 44

Organizačná štruktúra

1. **Prevádzkovatelia prenosovej sústavy v regióne prevádzky sústavy** zriadia **organizačnú štruktúru regionálnych koordinačných centier**, ktorá podporí **bezpečnosť ich úloh**. V ich organizačnej štruktúre sa musia špecifikovať:
 - a) právomoci, povinnosti a zodpovednosť ■ pracovníkov;
 - b) vzťahy a hierarchické vzťahy medzi jednotlivými časťami a postupmi organizácie.

2. **Regionálne koordinačné centrá** môžu zriadiť regionálne kancelárie na riešenie **subregionálnych** špecifik alebo zriadiť záložné **regionálne koordinačné centrá** na efektívne a spoľahlivé plnenie svojich **úloh, keď je dokázané, že je to nevyhnutne potrebné**.

Článok 45

Vybavenie a personál

Regionálne koordinačné centrá musia byť vybavené všetkými ľudskými, technickými, materiálnymi a finančnými zdrojmi potrebnými na plnenie svojich povinností podľa tohto nariadenia a na **nezávislé a nestranné vykonávanie svojich úloh**.

Článok 46

Monitorovanie a podávanie správ

1. **Regionálne koordinačné centrá** zavedú postup na priebežné monitorovanie aspoň:
 - a) svojej prevádzkovej výkonnosti;
 - b) **koordinovaných opatrení** a vydaných odporúčaní, **rozsahu, v ktorom sa koordinované opatrenia a odporúčania majú vykonávať prevádzkovateľmi prenosových sústav**, a dosiahnutých výsledkov;

- c) efektívnosti a účinnosti všetkých **úloh**, za ktoré sú zodpovední, **a prípadne rotácie týchto úloh**.

■

2. **Regionálne koordinačné centrá** transparentným spôsobom účtujú svoje náklady a podávajú o nich správy ACER a regulačným orgánom regiónu prevádzky sústavy.
3. **Regionálne koordinačné centrá** predkladajú ENTSO pre elektrinu, ACER, regulačným orgánom regiónu prevádzky sústavy a skupine pre koordináciu v oblasti elektrickej energie výročnú správu o výsledku **monitorovania stanoveného v odseku 1 a informácie o svojej činnosti**.

4. ***Regionálne koordinačné centrá*** podávajú správy o všetkých nedostatkoch, ktoré zistili pri monitorovaní podľa odseku 1 ENTSO pre elektrinu, regulačným orgánom regiónu prevádzky sústavy, ACER a iným príslušným orgánom členských štátov zodpovedným za prevenciu a riadenie krízových situácií. ***Na základe uvedenej správy môžu príslušné regulačné orgány regiónu prevádzky sústavy navrhnúť regionálnym koordinačným centráм opatrenia na vyriešenie týchto nedostatkov.***

5. ***Bez toho, aby bola dotknutá nutnosť chrániť bezpečnosť a dôvernosc citlivých obchodných informácií, regionálne koordinačné centrá zverejnia správy uvedené v odsekoch 4 a 5.***

Článok 47

Zodpovednosť

Do návrhov na zriadenie regionálnych koordinačných centier v súlade s článkom 35 prevádzkovatelia prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy zahrnú potrebné kroky na poistenie zodpovednosti v súvislosti s výkonom úloh regionálnych koordinačných centier **■** . Metóda, ktorá sa použije na zabezpečenie krytia, musí zohľadňovať právne postavenie ***regionálnych koordinačných centier*** a úroveň dostupného komerčného poistného krytia.

Článok 48

Desaťročný plán rozvoja sústavy

1. Plán rozvoja sústavy pre celú Úniu uvedený v článku 30 ods. 1 písmene b) musí obsahovať modelovanie integrovanej sústavy, vypracúvanie scenárov a hodnotenie odolnosti sústavy.

Plán rozvoja sústavy pre celú Úniu najmä:

- a) vychádza z národných investičných plánov, zohľadňujúc regionálne investičné plány uvedené v článku 34 ods. 1 tohto nariadenia a podľa potreby aspekty Únie týkajúce sa plánovania siete, ako sa stanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013²⁷; vypracuje sa analýza nákladov a prínosov s využitím metodiky stanovenej v článku 11 uvedeného nariadenia;
- b) vychádza, pokiaľ ide o cezhraničné prepojenia, aj z primeraných potrieb jednotlivých užívateľov sústavy a integruje dlhodobé záväzky investorov uvedené v článkoch 44 a 51 smernice (EÚ) 2019/...⁺; a
- c) identifikuje investičné medzery, najmä pokiaľ ide o cezhraničné kapacity.

So zreteľom na písmeno c) prvého pododseku k plánu rozvoja sústavy pre celú Úniu môže byť priložený prehľad prekážok zvyšovania cezhraničnej kapacity sústavy vyplývajúcich z rozličných postupov schvaľovania alebo rozličnej praxe.

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 39).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

2. ACER vypracuje stanovisko k národným desaťročným plánom rozvoja sústavy s cieľom posúdiť ich súlad s plánom rozvoja sústavy pre celú Úniu. Ak ACER zistí nesúlad medzi národným desaťročným plánom rozvoja sústavy a plánom rozvoja sústavy pre celú Úniu, navrhne vhodným spôsobom zmeniť národný plán rozvoja sústavy alebo plán rozvoja sústavy pre celú Úniu. Ak je takýto národný plán rozvoja sústavy vypracovaný v súlade s článkom 51 smernice 2019/...⁺, ACER odporučí regulačnému orgánu zmeniť národný desaťročný plán rozvoja sústavy v súlade s článkom 51 ods. 7 uvedenej smernice a informuje o tom Komisii.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

Článok 49

Kompenzačný mechanizmus medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav dostávajú kompenzáciu za náklady, ktoré im vzniknú v dôsledku prenosu cezhraničných tokov elektriny cez ich sústavy.
2. Kompenzáciu uvedenú v odseku 1 platia prevádzkovatelia národných prenosových sústav, z ktorých cezhraničné toky pochádzajú, a sústav, v ktorých tieto toky končia.
3. Kompenzačné platby sa uskutočňujú pravidelne a za dané časové obdobie v minulosti. Ak je to potrebné, vykonajú sa dodatočné úpravy zaplatených kompenzácií, aby zodpovedali skutočne vzniknutým nákladom.

Prvé obdobie, za ktoré sa majú uskutočniť kompenzačné platby, sa určí v usmerneniach uvedených v článku 61.

4. Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 68 dopĺňajúce toto nariadenie, stanovujúce výšky splatných kompenzačných platieb.

5. Objem prenášaných cezhraničných tokov a objem cezhraničných tokov, ktoré sa označia ako toky, ktoré pochádzajú alebo končia v národných prenosových sústavách, sa určia na základe fyzických tokov elektriny skutočne nameraných v danom období.
6. Náklady, ktoré vznikli v dôsledku prenosu cezhraničných tokov, sa stanovujú na základe projektovaných dlhodobých priemerných prírastkových nákladov, pričom sa zohľadnia straty, investície do novej infraštruktúry a primeraný podiel nákladov na existujúcu infraštruktúru, pokiaľ sa táto infraštruktúra využíva na prenos cezhraničných tokov, obzvlášť pri zvážení potreby garantovať bezpečnosť dodávky. Pri stanovovaní vzniknutých nákladov sa použijú uznávané, štandardné metodiky stanovovania nákladov. Prijímaná kompenzácia sa znižuje zohľadnením výhod, ktoré sústave vzniknú v dôsledku prenosu cezhraničných tokov.

7. Pokiaľ sú prenosové sústavy dvoch alebo viacerých členských štátov úplne alebo čiastočne súčasťou jedného riadiaceho bloku, iba na účely kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav sa riadiaci blok ako celok považuje za časť prenosovej sústavy jedného z dotknutých členských štátov, aby sa zabránilo tomu, aby sa toky v rámci riadiaceho bloku považovali za cezhraničné toky podľa článku 2 ods. 2 písm. b), čo by viedlo k vzniku kompenzačných platieb podľa odseku 1 tohto článku. Regulačné orgány dotknutých členských štátov môžu rozhodnúť o tom, za súčasť ktorého členského štátu sa bude považovať riadiaci blok ako celok.

Článok 50

Poskytovanie informácií

1. Prevádzkovatelia prenosových sústav vytvoria mechanizmy na koordináciu a výmenu informácií s cieľom zabezpečiť bezpečnosť sústav v kontexte riadenia preťaženia.

2. Bezpečnostné, prevádzkové a plánovacie normy používané prevádzkovateľmi prenosových sústav sa zverejnia. Uverejnené informácie musia zahŕňať všeobecný model pre výpočet celkovej prenosovej kapacity a bezpečnostnú rezervu prenosu založené na elektrických a fyzikálnych vlastnostiach sústavy. Tieto modely podliehajú schváleniu regulačnými orgánmi.
3. Prevádzkovatelia prenosových sústav zverejňujú odhady dostupnej prenosovej kapacity pre každý deň, pričom uvádzajú všetku už rezervovanú prenosovú kapacitu. Takéto zverejňovanie sa vykonáva v určených časových úsekoch pred dňom prenosu a v každom prípade zahŕňa odhady na týždeň a mesiac vopred, ako aj kvantitatívne určenie očakávanej spoľahlivosti dostupnej kapacity.
4. Prevádzkovatelia prenosových sústav uverejňujú príslušné údaje o súhrnnom predpoklade a skutočnom dopyte, o dostupnosti a skutočnom využívaní výrobných aktív a aktív na strane odberu, o dostupnosti a využití sústav a spojovacích vedení a o regulačnej energii, rezervnej kapacite **a dostupnosti flexibility**. Pokiaľ ide o dostupnosť a skutočné využívanie malých výrobných blokov a aktív na strane odberu, možno použiť súhrnné odhady.

5. Dotknutí účastníci trhu poskytnú prevádzkovateľom prenosových sústav relevantné údaje.
6. Výrobné podniky, ktoré vlastnia alebo prevádzkujú výrobné aktíva, z ktorých aspoň jedno má inštalovaný výkon minimálne 250 MW, alebo ktoré majú portfólio zahŕňajúce výrobné aktíva s výkonom aspoň 400 MW, uchovávajú pre regulačný orgán, národný orgán pre hospodársku súťaž a Komisiu po dobu piatich rokov všetky hodinové údaje za jednotlivé elektrárne, ktoré sú potrebné na overovanie všetkých prevádzkových dispečerských rozhodnutí a ponukového správania na burzách s elektrinou, aukciách kapacity spojovacích vedení, rezervných trhoch a mimoburzových trhoch. Medzi informácie za jednotlivé elektrárne a za každú hodinu, ktoré sa majú uchovávať, patria okrem iného údaje o dostupnej výrobnej kapacite a viazaných rezervách vrátane rozdelenia týchto viazaných rezerv medzi jednotlivé elektrárne v čase uvedenia ponuky a v čase výroby.

7. Prevádzkovatelia prenosových sústav si musia pravidelne vymieňať súbor dostatočne presných údajov o sústave a výkonových tokoch, aby bolo možné uskutočniť výpočty výkonových tokov pre každého prevádzkovateľa prenosovej sústavy v jeho príslušnej oblasti. Rovnaký súbor údajov sa na požiadanie sprístupní regulačným orgánom, Komisii **a členským štátom**. Regulačné orgány, **členské štáty** a Komisia zaobchádzajú s údajmi v tomto súbore ako s dôvernými a zabezpečia, aby s nimi takto zaobchádzal aj akýkoľvek poradný subjekt, ktorý na ich žiadosť vykonáva analytické práce na základe týchto údajov.

Článok 51

Certifikácia prevádzkovateľov prenosových sústav

1. Komisia preskúma oznámenie o rozhodnutí o certifikácii prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa článku 52 ods. 6 smernice (EÚ) 2019/...⁺ hneď, ako jej ho doručia. Komisia do dvoch mesiacov od doručenia takéhoto oznámenia doručí príslušnému regulačnému orgánu svoje stanovisko o dodržaní ustanovení článku 43 a buď článku 52 ods. 2 alebo článku 53 smernice (EÚ) 2019/...⁺.

Pri príprave stanoviska uvedeného v prvom pododseku si môže Komisia vyžiadať od ACER stanovisko k rozhodnutiu regulačného orgánu. V takomto prípade sa dvojmesačná lehota uvedená v prvom pododseku predlžuje o ďalšie dva mesiace.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

Ak Komisia v lehote uvedenej v prvom a druhom pododseku nevydá stanovisko, považuje sa to za nevznesenie námietky voči rozhodnutiu regulačného orgánu.

2. Regulačný orgán prijme do dvoch mesiacov od doručenia stanoviska Komisie konečné rozhodnutie ohľadom certifikácie prevádzkovateľa prenosovej sústavy, pričom v najväčšej možnej miere zohľadní stanovisko Komisie. Rozhodnutie regulačného orgánu a stanovisko Komisie sa uverejňujú spoločne.
3. Regulačné orgány alebo Komisia môžu kedykoľvek počas tohto postupu od prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo podniku, ktorý vykonáva výrobnú alebo dodávateľskú činnosť, žiadať akékoľvek informácie dôležité pre plnenie svojich úloh podľa tohto článku.
4. Regulačné orgány a Komisia zachovávajú dôvernosť citlivých obchodných informácií.

5. Ak je Komisii doručené oznámenie o certifikácii prevádzkovateľa prenosovej sústavy podľa článku 43 ods. 9 smernice (EÚ) 2019/...⁺, Komisia prijme rozhodnutie o certifikácii. Regulačný orgán rozhodnutiu Komisie vyhovie.

Kapitola VI

Prevádzkovanie distribučnej sústavy

Článok 52

Európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sústav

1. Prevádzkovatelia distribučných sústav ■ spolupracujú na úrovni Únie prostredníctvom subjektu PDS EÚ s cieľom podporovať dobudovanie a fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a optimálne riadenie a koordinovanú prevádzku distribučných a prenosových sústav. Prevádzkovatelia distribučných sústav, ktorí sa chcú podieľať na subjekte PDS EÚ, **sú oprávnení** stať sa registrovanými členmi subjektu.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

Registrovaní členovia sa môžu zúčastňovať na činnosti subjektu PDS EÚ priamo alebo prostredníctvom zastúpenia vnútroštátnym združením, ktoré určí členský štát, alebo prostredníctvom združenia na úrovni Únie.

- 2. Subjekt PDS EÚ vykonáva svoje úlohy a postupy v súlade s článkom 55. Ako odborný subjekt pracujúci v prospech spoločného záujmu Únie, subjekt PDS EÚ nezastupuje osobitné záujmy ani sa nesnaží ovplyvňovať rozhodovací proces s cieľom podporovať osobitné záujmy.*
- 3. Členovia subjektu PDS EÚ sú povinní zaregistrovať sa a platiť spravodlivý a primeraný členský poplatok, ktorý zohľadňuje počet odberateľov pripojených k dotknutému prevádzkovateľovi distribučnej sústavy.*

Článok 53

Zriadenie subjektu PDS EÚ

- 1. Subjekt PDS EÚ pozostáva najmenej z valného zhromaždenia, správnej rady, skupiny strategických poradcov, expertných skupín a generálneho tajomníka.**
2. Prevádzkovatelia distribučných sústav **do ...** [12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predložia Komisii a ACER návrh stanov **v súlade s článkom 54 vrátane kódexu správania**, zoznam registrovaných členov a návrh rokovacieho poriadku vrátane rokovacieho poriadku pre konzultácie s ENTSO pre elektrinu a ostatnými zainteresovanými subjektmi a pravidlá financovania subjektu PDS EÚ, ktorý sa má zriadiť.

Návrh rokovacieho poriadku subjektu PDS EÚ zabezpečuje vyvážené zastúpenie všetkých zúčastnených prevádzkovateľov distribučných sústav.

3. ACER poskytne Komisii stanovisko k návrhu stanov, zoznamu členov a návrhu rokovacieho poriadku do dvoch mesiacov od ich doručenia a po porade s organizáciami zastupujúcimi všetky zainteresované subjekty, najmä používateľov distribučnej sústavy.
4. Komisia vydá stanovisko k návrhu stanov, zoznamu členov a návrhu rokovacieho poriadku po zohľadnení stanoviska ACER stanoveného v odseku 3, a to do troch mesiacov od doručenia stanoviska ACER.
5. Prevádzkovatelia distribučných sústav do troch mesiacov od doručenia priaznivého stanoviska Komisie zriadia subjekt PDS EÚ, prijmú jeho stanovy a rokovací poriadok a uverejnia ich.

6. V prípade zmien alebo na základe odôvodnenej žiadosti Komisie alebo ACER sa dokumenty uvedené v odseku 2 predložia Komisii a agentúre. Komisia a ACER vydajú stanovisko v súlade s postupom uvedeným v odsekoch 2, 3 a 4.
7. Náklady spojené s činnosťami subjektu PDS EÚ hradia prevádzkovatelia distribučných sústav, ktorí sú registrovanými členmi, a zohľadňujú sa pri výpočte taríf. Regulačné orgány tieto náklady schvália, iba ak sú rozumné a primerané.

Článok 54

Základné pravidlá a postupy pre subjekt PDS EÚ

1. ***Stanovy subjektu PDS EÚ prijaté v súlade s článkom 53 zachovávajú tieto zásady:***
 - a) ***účasť na činnosti subjektu PDS EÚ je obmedzená na registrovaných členov s možnosťou delegovania v rámci členstva;***

- b) strategické rozhodnutia týkajúce sa činností subjektu PDS EÚ, ako aj politické usmernenia pre správnu radu prijíma valné zhromaždenie;*
- c) rozhodnutia valného zhromaždenia sa prijímajú v súlade s týmito pravidlami:
 - i) každý člen má počet hlasov primerane k príslušnému počtu odberateľov tohto člena;*
 - ii) bolo odovzdaných 65 % hlasov pridelených členom; a*
 - iii) rozhodnutie sa prijíma väčšinou 55 % členov;**
- d) rozhodnutia valného zhromaždenia sa zamietnu v súlade s týmito pravidlami:
 - i) každý člen disponuje počtom hlasov primerane k príslušnému počtu odberateľov tohto člena;*
 - ii) bolo odovzdaných 35% hlasov pridelených členom; a**

- iii) rozhodnutie je zamietnuté najmenej 25 % členov;*
- e) správnu radu volí valné zhromaždenie na funkčné obdobie najviac štyroch rokov;*
- f) správna rada vymenúva spomedzi svojich členov predsedu a troch podpredsedov;*
- g) spoluprácu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav a prevádzkovateľmi distribučných sústav podľa článkov 56 a 57 vedie správna rada;*
- h) rozhodnutia správnej rady sa prijímajú absolútnou väčšinou;*
- i) generálneho tajomníka vymenúva na základe návrhu správnej rady valné zhromaždenie spomedzi svojich členov na funkčné obdobie štyroch rokov, ktoré je jedenkrát obnoviteľné;*

j) valné zhromaždenie vymenúva na základe návrhu správnej rady expertné skupiny, ktoré môžu mať najviac 30 členov s možnosťou tretiny členov, ktorí nie sú členmi subjektu PDS EÚ. Okrem toho sa zriadi expertná skupina „jedna krajina“ pozostávajúca z jedného zástupcu prevádzkovateľov distribučných sústav z každého členského štátu.

2. *Postupmi, ktoré prijme subjekt PDS EÚ, sa chráni spravodlivé a primerané zaobchádzanie s jeho členmi a zohľadňuje sa nimi rôzna geografická a hospodárska štruktúra jeho členstva. V postupoch sa najmä stanovuje, že:*

a) správna rada je zložená z predsedu rady a 27 zástupcov členov, z toho:

- i) deväti sú zástupcovia členov s viac ako 1 miliónom používateľov siete;*
- ii) deväti sú zástupcovia členov s viac ako 100 000 a menej ako 1 miliónom používateľov siete; a*
- iii) deväti sú zástupcovia členov s menej ako 100 000 používateľmi siete;*

- b) zástupcom existujúcich združení PDS je na zasadnutiach správnej rady povolené zúčastňovať sa ako pozorovatelia;*
- c) správnu radu nesmú tvoriť viac ako traja zástupcovia členov pôsobiacich v tom istom členskom štáte alebo v tej istej priemyselnej skupine;*
- d) každý podpredseda správnej rady musí byť nominovaný spomedzi zástupcov členov v každej kategórii opísanej v písmene a);*
- e) zástupcovia členov so sídlom v jednom členskom štáte alebo pôsobiaci v tej istej priemyselnej skupine nesmú tvoriť väčšinu účastníkov expertnej skupiny;*
- f) správna rada zriadi skupinu strategických poradcov, ktorá poskytuje stanovisko správnej rade a expertným skupinám a pozostáva zo zástupcov európskych združení PDS a zástupcov tých členských štátov, ktoré nie sú zastúpené v správnej rade.*

Článok 55
Úlohy subjektu PDS EÚ

1. Subjekt PDS EÚ má tieto úlohy:
 - a) **podpora** prevádzkovania a plánovania distribučných sústav v koordinácii s prevádzkovaním a plánovaním **prenosových sústav**;
 - b) **uľahčenie** integrácie obnoviteľných zdrojov energie, decentralizovanej výroby a iných zdrojov zapojených do distribučnej siete, ako je napríklad uskladňovanie energie;
 - c) **uľahčovanie flexibility a riadenia odberu, ako aj prístupu používateľov distribučných sústav na trhy**;
 - d) **prispievanie k** digitalizácii distribučných **sústav** vrátane zavádzania inteligentných sietí a inteligentných meracích systémov;
 - e) **podpora rozvoja** spravovania údajov, kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov **v spolupráci s príslušnými orgánmi a regulovanými subjektmi**;

- f) *účasť* na vypracúvaní sieťových predpisov, *ktoré sú relevantné pre prevádzku a plánovanie distribučných sústav a koordinovanú prevádzku prenosových sústav a distribučných sústav*, podľa článku 59.

2. Okrem toho subjekt PDS EÚ:

- a) spolupracuje s ENTSO pre elektrinu pri monitorovaní vykonávania sieťových predpisov a usmernení prijatých podľa tohto nariadenia, ktoré sú relevantné pre prevádzku a plánovanie distribučných sústav a koordinovanú prevádzku prenosových sústav a distribučných sústav;
- b) spolupracuje s ENTSO pre elektrinu a prijíma osvedčené postupy v oblasti koordinovanej prevádzky a plánovania prenosových a distribučných sústav vrátane otázok, ako je výmena údajov medzi prevádzkovateľmi a koordinácia distribuovaných zdrojov energie;

- c) pracuje na identifikácii osvedčených postupov v oblastiach určených v odseku 1 a s cieľom zaviesť zlepšenia energetickej efektívnosti v distribučnej sústave;
- d) prijíma ročný pracovný program a výročnú správu;
- e) pôsobí v súlade s právom v oblasti hospodárskej súťaže **a zabezpečuje neutralitu**.

Článok 56

Konzultácie v rámci procesu tvorby sieťových predpisov

1. Subjekt PDS EÚ **pri účasti na vypracúvaní nových** sieťových predpisov podľa článku 59 dôkladne, včas, otvorene a transparentne konzultuje so všetkými relevantnými zainteresovanými subjektmi, a najmä s organizáciami zastupujúcimi takéto zainteresované subjekty, a to v súlade s rokovacím poriadkom konzultácií uvedeným v článku 53. Týchto konzultácií sa zúčastňujú aj regulačné orgány a ostatné vnútroštátne orgány, dodávateľské a výrobné podniky, používatelia sústavy vrátane odberateľov, ■ technické orgány a platformy zainteresovaných subjektov. Cieľom konzultácií je zistiť stanoviská a návrhy všetkých relevantných strán počas rozhodovacieho procesu.

2. Všetky dokumenty a zápisnice zo zasadnutí týkajúce sa konzultácií uvedených v odseku 1 sa zverejnia.
3. Názory predložené počas konzultácií berie subjekt PDS EÚ do úvahy. Subjekt PDS EÚ pred prijatím návrhov sieťových predpisov uvedených v článku 59 uvedie spôsob, akým boli zohľadnené pripomienky, ktoré dostal v priebehu konzultácií. Ak pripomienky neboli zohľadnené, uvedie dôvody.

Článok 57

Spolupráca medzi prevádzkovateľmi distribučných sústav a prevádzkovateľmi prenosových sústav

1. **Prevádzkovatelia prenosových sústav** a prevádzkovatelia distribučných sústav **navzájom** spolupracujú pri plánovaní a prevádzke svojich sústav. Prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav si predovšetkým vymieňajú všetky potrebné informácie a údaje týkajúce sa fungovania výrobných aktív a riadenia odberu, každodennej prevádzky svojich sústav a dlhodobého plánovania investícií do sústav s cieľom zabezpečiť nákladovo efektívny, bezpečný a spoľahlivý rozvoj a prevádzku svojich sústav.
2. Prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav **navzájom** spolupracujú s cieľom dosiahnuť koordinovaný prístup k zdrojom, ako sú decentralizovaná výroba, uskladňovanie energie alebo riadenie odberu, ktoré môžu uspokojovať osobitné potreby tak prevádzkovateľov prenosovej sústavy, ako aj prevádzkovateľov distribučnej sústavy.

Kapitola VII
Sieťové predpisy a usmernenia

Článok 58

Prijímanie sieťových predpisov a usmernení

1. Komisia môže na základe poverení uvedených v článkoch 59, 60 a 61 prijímať **vykonávacie alebo delegované** akty. Takéto **akty** môže prijať ako sieťové predpisy na základe návrhov znení, ktoré vypracuje ENTSO pre elektrinu, alebo ak sa tak stanovuje v zozname priorít podľa článku 59 ods. 3, subjekt PDS EÚ **v prípade potreby v spolupráci so sieťou ENTSO pre elektrinu** a ACER v súlade s postupom uvedeným v článku 59, alebo sa môžu prijímať ako usmernenia v súlade s postupom uvedeným v článku 61.

2. Sieťové predpisy a usmernenia:

- a) stanovujú minimálny stupeň harmonizácie potrebný na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia;
- b) podľa potreby zohľadňujú regionálne špecifiká;
- c) nesmú prekračovať rámec toho, čo je potrebné na účely písmena a); a
- d) nesmie nimi byť dotknuté právo členských štátov stanoviť národné sieťové predpisy, ktoré neovplyvňujú *medzioblastný* obchod.

Článok 59

Vypracúvanie sieťových predpisov

1. Komisia je splnomocnená prijímať **vykonávacie akty s cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia vypracúvaním** sieťových predpisov v týchto oblastiach:
 - a) pravidlá týkajúce sa bezpečnosti a spoľahlivosti siete vrátane pravidiel pre technickú prenosovú rezervnú kapacitu pre prevádzkovú bezpečnosť siete, **ako aj pravidlá interoperability, ktorými sa vykonávajú články 34 až 47 a článok 57 tohto nariadenia a článok 40 smernice (EÚ) 2019/...⁺, vrátane pravidiel stavov sústavy, nápravných opatrení a limitov prevádzkovej bezpečnosti, regulácie napätia a riadenia jalového výkonu, riadenia skratového prúdu, riadenia tokov výkonu, analýzy a riešenia neplánovaných udalostí, ochranných prostriedkov a systémov, výmeny údajov, súladu, odbornej prípravy, operačného plánovania a analýzy bezpečnosti, regionálnej koordinácie prevádzkovej bezpečnosti, koordinácie v prípade výpadkov, plánov dostupnosti relevantných zariadení, analýzy primeranosti, podporných služieb, plánovania a dátových prostredí pre plánovanie prevádzky;**

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

-
- b) pravidlá pridelovania kapacity a riadenia preťaženia, *ktorými sa vykonáva článok 6 smernice (EÚ) 2019/...⁺ a články 7 až 10, články 13 a 17 a články 35 až 37 tohto nariadenia, vrátane pravidiel metodík a postupov výpočtu dennej, vnútrodennej a dlhodobej kapacity, modelov sústav, konfigurácie ponukovej oblasti, redispečingu a protiobchodu, algoritmov obchodovania, jednotného prepojenia denných a vnútrodených trhov, garantovateľnosti pridelenej medzioblastnej kapacity, rozdelenia príjmu z preťaženia, zaistenia rizika pri medzioblastnom prenose, postupov určovania a náhrady nákladov na pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia;*

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

- c) pravidlá, *ktorými sa vykonávajú články 5, 6 a 17* vo vzťahu k obchodovaniu týkajúceho sa technickej a prevádzkovej stránky poskytovania služieb prístupu k sústave a vyrovnávania odchýlok v sústave, *vrátane pravidiel týkajúcich sa výkonovej rezervy pre potreby sústavy vrátane funkcií a zodpovedností, platforiem na výmenu regulačnej energie, uzávierok, požiadaviek na štandardné a osobitné produkty regulácie, obstarávania regulačných služieb, pridelovania medzioblastnej kapacity na výmenu regulačných služieb alebo spoločné využívanie rezerv, zúčtovania regulačnej energie, zúčtovania výmeny energie medzi prevádzkovateľmi sústav, zúčtovania odchýlok a zúčtovania disponibility, regulácie frekvencie, určujúcich a cieľových parametrov kvality frekvencie, rezerv na zachovanie frekvencie, rezerv na obnovenie frekvencie, nahradzujúcich rezerv, výmeny a zdieľania disponibility, postupov cezhraničnej aktivácie rezerv, postupov časovej kontroly a transparentnosti informácií;*

█

- d) pravidlá, *ktorými sa vykonávajú články 36, 40 a 54 smernice (EÚ) 2019/...*⁺ v súvislosti s nediskriminačným, transparentným poskytovaním nefrekvenčných podporných služieb, vrátane pravidiel regulácie napätia v ustálenom stave, zotrvačnosti, rýchleho prívodu prúdu, *zotrvačnosti pre stabilitu siete, skratového prúdu*, schopnosti štartu z tmy *a schopnosti ostrovnej prevádzky*;
- e) *pravidlá, ktorými sa vykonáva článok 57 tohto nariadenia a články 17, 31, 32, 36, 40 a 54 smernice (EÚ) 2019/...*⁺ v súvislosti s riadením odberu vrátane pravidiel agregácie, uskladňovania energie a obmedzenia odberu.

Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 67 ods. 2.

⁺ *Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).*

2. *Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 68, ktorými sa dopĺňa toto nariadenie, pokiaľ ide o vypracúvanie sieťových predpisov v týchto oblastiach:*

- a) *pravidlá pripojenia k sústave vrátane pravidiel pripojenia odberných zariadení pripojených do prenosovej sústavy, distribučných zariadení pripojených do prenosovej sústavy a distribučných sústav, pripojenia odberných jednotiek používaných na riadenie odberu, požiadaviek na pripojenie výrobcov elektriny do elektrizačnej sústavy, požiadaviek na pripojenie sietí jednosmerného prúdu vysokého napätia do elektrizačnej sústavy, požiadaviek na jednosmerne pripojené jednotky parku zdrojov do elektrizačnej sústavy a vzdialené meniarne jednosmerného prúdu vysokého napätia, ako aj postupov prevádzkových oznamov o pripojení do elektrizačnej sústavy;*

- b) pravidlá výmeny údajov, zúčtovania a transparentnosti, najmä vrátane pravidiel prenosových kapacít pre príslušné časové horizonty, odhady a skutočné hodnoty pridel'ovania a využívania prenosových kapacít, prognózy a skutočný dopyt po zariadeniach a ich agregácie vrátane nedostupnosti zariadení, prognóz a skutočnej výroby výrobných jednotiek a ich agregácie vrátane nedostupnosti jednotiek, dostupnosti a využívania sústav, opatrení na riadenie preťaženía a údajov o vyrovnávacom trhu. Pravidlá by mali zahŕňať spôsoby, akými sa informácie uverejňujú, načasovanie ich uverejnenia, subjekty zodpovedné za nakladanie s nimi;*
- c) pravidlá prístupu pre tretie strany;*
- d) prevádzkové havarijné postupy a postupy obnovy vrátane plánov obrany sústavy, plánov obnovy sústavy, trhovej interakcie, výmeny informácií a komunikácie, ako aj nástrojov a zariadení;*
- e) odvetvové pravidlá týkajúce sa aspektov kybernetickej bezpečnosti cezhraničných tokov elektriny, vrátane pravidiel spoločných minimálnych požiadaviek, plánovania, monitorovania, podávania správ a krízového riadenia.*

3. Komisia po porade s ACER, ENTSO pre elektrinu, **subjektom PDS EÚ** a ostatnými relevantnými zainteresovanými subjektmi každé tri roky vypracuje zoznam priorít, v ktorom sa určia oblasti uvedené v odsekoch 1 a 2, ktoré sa zohľadnia pri vypracúvaní sieťových predpisov.

Ak predmet sieťového predpisu priamo súvisí s prevádzkou distribučnej sústavy a **primárne** nesúvisí s prenosovou sústavou, Komisia môže požiadať subjekt PDS EÚ **v spolupráci s** ENTSO pre elektrinu o zvolanie prípravného výboru a predloženie návrhu sieťového predpisu ACER.

4. Komisia požiada ACER, aby jej v primeranej lehote nepresahujúcej šesť mesiacov od doručenia žiadosti Komisie predložila nezáväzná rámcová usmernenia s jasnými a objektívnymi zásadami pre vypracovanie sieťových predpisov, ktoré súvisia s oblasťami určenými v zozname priorít ďalej len rámcová usmernenia“). Žiadosť Komisie môže obsahovať podmienky, ktorými sa rámcová usmernenia majú zaoberať. Všetky rámcové usmernenia musia prispievať k integrácii trhu, nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a efektívnemu fungovaniu trhu. Komisia môže na základe odôvodnenej žiadosti ACER lehotu na predloženie usmernení predĺžiť.

5. ACER sa po dobu najmenej dvoch mesiacov otvorene a transparentne radí o rámcových usmerneniach s ENTSO pre elektrinu, so subjektom PDS EÚ a s ostatnými relevantnými zainteresovanými stranami.
6. Na žiadosť podľa odseku 4 predloží ACER Komisii nezáväznú rámcovú usmernenia.
7. Ak Komisia usúdi, že rámcové usmernenia neprispievajú k integrácii trhu, nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a efektívnemu fungovaniu trhu, môže ACER požiadať, aby rámcové usmernenia v primeranej lehote prepracovala a opätovne ich predložila Komisii.
8. Ak ACER nepredloží alebo opätovne nepredloží rámcové usmernenia v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 4 alebo 7, príslušné rámcové usmernenia vypracuje Komisia.

9. Komisia požiada ENTSO pre elektrinu, alebo v prípadoch, v ktorých tak bolo rozhodnuté v zozname priorít uvedených v odseku 3, subjekt PDS EÚ **v spolupráci s ENTSO** pre elektrinu, aby agentúre v primeranej lehote nepresahujúcej 12 mesiacov od doručenia žiadosti Komisie predložili návrh sieťového predpisu, ktorý je v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami.

10. ENTSO pre elektrinu, alebo v prípadoch, v ktorých tak bolo rozhodnuté v zozname priorít uvedených v odseku 3, subjekt PDS EÚ, zvolajú prípravný výbor, ktorý im má poskytovať podporu pri vypracúvaní sieťového predpisu. Prípravný výbor sa skladá zo zástupcov ACER, ENTSO pre elektrinu, **v prípade potreby** subjektu PDS EÚ, prípadne nominovaných organizátorov trhu s elektrinou a obmedzeného počtu hlavných dotknutých zainteresovaných subjektov. ENTSO pre elektrinu alebo v prípadoch, v ktorých tak bolo stanovené v zozname priorít podľa odseku 3, subjekt PDS EÚ **v spoluprácu s ENTSO pre elektrinu** vypracúva na žiadosť Komisie podľa odseku 9 návrhy sieťových predpisov pre oblasti uvedené v odseku 1 a 2.

11. ACER navrhnutý sieťový predpis prepracuje a zabezpečí, aby sieťový predpis, ktorý sa má prijať, bol v súlade s príslušnými rámcovými usmerneniami a prispieval k integrácii trhu, nediskriminácii, skutočnej hospodárskej súťaži a efektívnemu fungovaniu trhu, a do šiestich mesiacov od doručenia návrhu predloží prepracovaný sieťový predpis Komisii. V návrhu predložennom Komisii ACER zohľadní názory všetkých zúčastnených strán poskytnuté počas prípravy návrhu pod vedením ENTSO pre elektrinu alebo subjektu PDS EÚ a znenie, ktoré sa má predložiť Komisii, konzultuje s príslušnými zainteresovanými subjektmi.

12. Ak ENTSO pre elektrinu alebo subjekt PDS EÚ nevypracovali sieťový predpis v lehote stanovenej Komisiou podľa odseku 9, Komisia môže požiadať ACER, aby na základe príslušných rámcových usmernení vypracovala návrh sieťového predpisu. ACER môže počas vypracovávania návrhu sieťového predpisu na základe tohto odseku začať ďalšie konzultácie. ACER predloží Komisii návrh sieťového predpisu, ktorý vypracovala na základe tohto odseku, a môže odporučiť jeho prijatie.

13. Komisia môže z vlastného podnetu, ak ENTSO pre elektrinu alebo subjekt PDS EÚ nevypracovali sieťový predpis, alebo ak ACER nevypracovala návrh sieťového predpisu uvedený v odseku 12, alebo na návrh ACER podľa odseku 11 prijať jeden alebo viaceré sieťové predpisy v oblastiach uvedených v odseku 1 a 2.
14. Ak Komisia navrhuje prijatie sieťového predpisu z vlastného podnetu, najmenej počas obdobia dvoch mesiacov konzultuje návrh sieťového predpisu s ACER, ENTSO pre elektrinu a všetkými relevantnými zainteresovanými stranami.
15. Týmto článkom nie je dotknuté právo Komisie prijímať a meniť usmernenia uvedené v článku 61. Nie je ním dotknuté to, že ENTSO pre elektrinu môže vypracúvať nezáväzné usmernenia v oblastiach uvedených v odseku 1 a 2, ak sa takého usmernenia netýkajú oblastí uvedených ENTSO pre elektrinu v žiadosti Komisie. ENTSO pre elektrinu predloží všetky takéto usmernenia ACER, aby k nim zaujala stanovisko a uvedené stanovisko riadne zohľadní.

Článok 60

Zmeny sieťových predpisov

1. Komisia je splnomocnená **meniť** sieťové predpisy **v oblastiach uvedených v článku 59 ods. 1 a ods. 2 a** v súlade s **príslušným** postupom stanoveným v článku 59. Zmeny sieťových predpisov môže predložiť aj ACER v súlade s postupom stanoveným v odsekoch 2 až 3 tohto článku.
2. Osoby, u ktorých sa dá predpokladať záujem o akýkoľvek sieťový predpis prijatý podľa článku 59, vrátane ENTSO pre elektrinu, subjekt PDS EÚ, **regulačné orgány, prevádzkovatelia** prenosových sústav, prevádzkovatelia distribučných sústav, užívatelia sústav a odberatelia môžu ACER predkladať návrhy na zmeny sieťového predpisu. ACER môže predkladať zmeny aj z vlastného podnetu.

3. ACER môže predložiť odôvodnené návrhy zmien Komisii, pričom uvedie, ako sú tieto návrhy v súlade s cieľmi sieťových predpisov stanovenými v článku 59 ods. 3. Ak ACER považuje návrh na zmenu za prípustný a v prípade zmien z vlastného podnetu ACER konzultuje so všetkými zainteresovanými stranami v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) č. 2019/...⁺.

Článok 61

Usmernenia

1. Komisia **je splnomocnená** prijať záväzné usmernenia v oblastiach uvedených v tomto článku.
2. Komisia **je splnomocnená** prijímať usmernenia v oblastiach, kde by sa takéto akty mohli vypracovať aj na základe postupu prijímania sieťového predpisu podľa článku 59 ods. 1 **a** 2. Tieto usmernenia sa prijímú vo forme delegovaných alebo vykonávacích aktov v závislosti od príslušného splnomocnenia podľa tohto nariadenia.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0378(COD)).

3. ***Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 68, ktorým sa dopĺňa toto nariadenie stanovením*** usmernení týkajúcich sa mechanizmu kompenzácie medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav. Tieto usmernenia sa určia v súlade so zásadami stanovenými v článkoch 18 a 49 obsahujú:
- a) informácie o postupe na určenie prevádzkovateľov prenosových sústav, ktorí sú povinní zaplatiť kompenzáciu za cezhraničné toky, aj pokiaľ ide o rozdelenie medzi prevádzkovateľov národných prenosových sústav, z ktorých cezhraničné toky pochádzajú, a sústav, v ktorých tieto toky končia, v súlade s článkom 49 ods. 2;
 - b) informácie o platobnom postupe, ktorý sa má dodržiavať, vrátane určenia prvého obdobia, za ktoré sa má kompenzácia zaplatiť, v súlade s druhým pododsekom článku 49 ods. 3;

- c) informácie o metodikách na určovanie prenesených cezhraničných tokov, za ktoré sa má podľa článku 49 zaplatiť kompenzácia, pokiaľ ide o množstvo aj druh takýchto tokov, a stanovenie objemu tokov, ktoré pochádzajú z prenosových sústav jednotlivých členských štátov alebo v nich končia v súlade s článkom 49 ods. 5;
- d) informácie o metodike na určovanie nákladov a výnosov vzniknutých v dôsledku prenosu tranzitných cezhraničných tokov v súlade s článkom 49 ods. 6;
- e) informácie o postupe pre toky elektriny, ktoré pochádzajú z krajín mimo Európskeho hospodárskeho priestoru alebo v nich končia v súvislosti s kompenzačným mechanizmom uplatňovaným medzi prevádzkovateľmi; a
- f) dojednania týkajúce sa účasti národných sústav, ktoré sú prepojené vedeniami jednosmerného prúdu, v súlade s článkom 49.

4. Ak je to vhodné, môže Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa stanovia usmernenia stanovujúce minimálny stupeň harmonizácie potrebný na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia. Tieto usmernenia môžu obsahovať:

- a) podrobné pravidlá obchodovania s elektrickou energiou, **ktorými sa vykonáva článok 6 smernice (EÚ) 2019/...⁺ a články 5 až 10, 13 až 17, 35, 36 a 37 tohto nariadenia;**
- b) informácie o pravidlách stimulovania investícií pre kapacitu spojovacích vedení vrátane lokačných signálov, **ktorými sa vykonáva článok 19.**

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 67 ods. 2.

5. Komisia môže prijať vykonávacie akty, ktorými sa stanovia usmernenia o prevádzkovej koordinácii medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav na úrovni Únie. Tieto usmernenia musia byť v súlade so sieťovými predpismi uvedenými v článku 59, vychádzať z nich, ako aj z prijatých špecifikácií uvedených v článku 30 ods. 1 písm. i). Pri prijímaní týchto usmernení Komisia berie do úvahy líšiace sa regionálne a národné prevádzkové požiadavky.

⁺ ***Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).***

Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 67 ods. 2.

6. Pri prijímaní alebo zmene usmernení Komisia vedie konzultácie s ACER, ENTSO pre elektrinu, *subjektom PDS EÚ* a prípadne s ostatnými zainteresovanými subjektmi.

Článok 62

Právo členských štátov vydať podrobnejšie opatrenia

Týmto nariadením nie sú dotknuté práva členských štátov udržiavať alebo zavádzať opatrenia, ktoré obsahujú podrobnejšie ustanovenia ako tie, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, v usmerneniach uvedených v článku 61 alebo v sieťových predpisoch uvedených v článku 59, ak sú tieto opatrenia v *súlade* s právom Únie.

Kapitola VIII
Záverečné ustanovenia

Článok 63
Nové spojovacie vedenia

1. Novým spojovacím vedeniam jednosmerného prúdu možno na základe žiadosti udeliť na obmedzenú dobu výnimku z uplatňovania ustanovení článku 19 ods. 2 a 3 tohto nariadenia a článkov 6, 43, 59 ods. 7 a článku 60 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/...⁺, ak sú splnené tieto podmienky:
 - a) investícia zvyšuje hospodársku súťaž v oblasti dodávok elektriny;
 - b) úroveň rizika spojeného s investíciou je taká, že investícia by sa bez udelenia výnimky neuskutočnila;
 - c) spojovacie vedenie vlastní fyzická alebo právnická osoba, ktorá je, minimálne pokiaľ ide o jej právnu formu, oddelená od prevádzkovateľov sústav, v ktorých sa takéto spojovacie vedenie má vybudovať;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

- d) od užívateľov takéhoto spojovacieho vedenia sa vyberajú poplatky;
- e) od čiastočného otvorenia trhu uvedeného v článku 19 smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES²⁸ sa žiadna časť kapitálových alebo prevádzkových nákladov na spojovacie vedenie nezískala späť zo žiadnej zložky poplatkov za využívanie prenosových alebo distribučných sústav spojených daným spojovacím vedením; a
- f) výnimka by nebola v prospech hospodárskej súťaže, efektívneho fungovania vnútorného trhu s elektrinou, ani účinného fungovania regulovanej sústavy, na ktorú je spojovacie vedenie napojené.

2. Odsek 1 sa vo výnimočných prípadoch uplatňuje aj na spojovacie vedenia striedavého prúdu, pokiaľ sú náklady a riziko danej investície obzvlášť vysoké v porovnaní s nákladmi a rizikom, ktoré normálne vzniknú pri spájaní dvoch susediacich národných prenosových sústav spojovacím vedením striedavého prúdu.

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 27, 30.1.1997, s. 20).

3. Odsek 1 sa vzťahuje aj na prípady výrazného zvyšovania kapacity existujúcich spojovacích vedení.
4. Regulačné orgány dotknutých členských štátov prijímajú rozhodnutie o udelení výnimky uvedenej v odsekoch 1, 2 a 3 v každom jednotlivom prípade osobitne. Výnimka sa môže vzťahovať na celú kapacitu nového spojovacieho vedenia alebo existujúceho spojovacieho vedenia s výrazne zvýšenou kapacitou, alebo na časť ich kapacity.

Do dvoch mesiacov od doručenia žiadosti o výnimku poslednému z dotknutých regulačných orgánov môže ACER poskytnúť týmto regulačným orgánom stanovisko. Regulačné orgány môžu založiť svoje rozhodnutie na uvedenom stanovisku.

Pri rozhodovaní o udelení výnimky regulačné orgány zohľadnia v každom jednotlivom prípade potrebu stanoviť podmienky týkajúce sa doby trvania výnimky a nediskriminačného prístupu k spojovaciemu vedeniu. Pri rozhodovaní o uvedených podmienkach regulačné orgány vezmú do úvahy predovšetkým dodatočnú kapacitu, ktorá sa má vybudovať, alebo modifikáciu existujúcej kapacity, časový horizont projektu a okolnosti v danom štáte.

Regulačné orgány dotknutých členských štátov pred udelením výnimky rozhodnú o pravidlách a mechanizmoch riadenia a pridelovania kapacity. Tieto pravidlá riadenia preťaženia zahŕňajú povinnosť ponúknuť nevyužitú kapacitu na trhu a užívatelia zariadenia majú právo obchodovať so svojimi zmluvnými kapacitami na sekundárnom trhu. Pri posudzovaní kritérií uvedených v odseku 1 písm. a), b) a f) sa zohľadňujú výsledky postupu pridelovania kapacity.

Ak všetky dotknuté regulačné orgány dosiahli dohodu týkajúcu sa rozhodnutia o výnimke do šiestich mesiacov od doručenia žiadosti, informujú o tomto rozhodnutí ACER.

Rozhodnutie o udelení výnimky vrátane podmienok uvedených v treťom pododseku tohto odseku sa musí riadne odôvodniť a uverejniť.

5. Rozhodnutie uvedené v odseku 4 prijíma ACER:

- a) ak dotknuté regulačné orgány neboli schopné dosiahnuť dohodu do šiestich mesiacov od dátumu doručenia žiadosti o výnimku poslednému z uvedených regulačných orgánov, alebo

b) na základe spoločnej žiadosti dotknutých regulačných orgánov.

Pred prijatím takéhoto rozhodnutia uskutočňuje ACER konzultácie s dotknutými regulačnými orgánmi a žiadateľmi.

6. Bez ohľadu na odseky 4 a 5 môžu členské štáty ustanoviť, že regulačné orgány, prípadne ACER, musia na účely formálneho rozhodnutia predkladať príslušnému orgánu v členskom štáte svoje stanovisko k žiadosti o udelenie výnimky. Uvedené stanovisko sa uverejní spolu s rozhodnutím.

7. Regulačné orgány pošlú kópiu každej žiadosti o výnimku bezodkladne po jej doručení Komisii a ACER na informačné účely. Dotknuté regulačné orgány alebo ACER (ďalej len „oznamujúce orgány“) ihneď oznámia rozhodnutie Komisii spolu so všetkými relevantnými informáciami týkajúcimi sa daného rozhodnutia. Tieto informácie môžu byť Komisii zaslané v súhrnnej forme, čo umožní Komisii prijať dostatočne podložené rozhodnutie. Tieto informácie obsahujú najmä:
- a) podrobné zdôvodnenie, na základe ktorého sa výnimka udelila alebo zamietla, vrátane finančných informácií, ktoré odôvodňujú potrebu výnimky;
 - b) analýzu vplyvu udelenia výnimky na hospodársku súťaž a efektívne fungovanie vnútorného trhu s elektrinou;
 - c) zdôvodnenie časového obdobia a podielu na celkovej kapacite spojovacieho vedenia, pre ktoré sa udeľuje výnimka; a
 - d) výsledok konzultácie s dotknutými regulačnými orgánmi.

8. Do 50 pracovných dní odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia podľa odseku 7 môže Komisia vydať rozhodnutie, ktorým požiada oznamujúce orgány o zmenu alebo stiahnutie rozhodnutia o udelení výnimky. Táto lehota 50 pracovných dní sa môže predĺžiť o ďalších 50 pracovných dní, ak Komisia požaduje dodatočné informácie. Táto dodatočná lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po doručení úplných informácií. Pôvodná lehota sa môže predĺžiť aj na základe súhlasu Komisie a oznamujúcich orgánov.

Ak sa požadované informácie neposkytnú v lehote stanovenej v žiadosti Komisie, oznámenie sa považuje za stiahnuté, pokiaľ sa pred uplynutím danej lehoty táto lehota so súhlasom Komisie a oznamujúcich orgánov nepredĺži, alebo pokiaľ oznamujúce orgány v riadne odôvodnenom vyhlásení neinformujú Komisiu o tom, že oznámenie považujú za úplné.

Oznamujúce orgány vyhovejú rozhodnutiu Komisie zmeniť alebo stiahnuť rozhodnutie o výnimke v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia Komisie a informujú o tom Komisiu.

Komisia chráni dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Schválenie rozhodnutia o udelení výnimky Komisiou stráca účinnosť dva roky po jeho prijatí, ak sa výstavba spojovacieho vedenia dovedy nezačala, a po piatich rokoch od jeho prijatia, ak sa spojovacie vedenie dovedy nesprevádzkovalo, pokiaľ Komisia na základe odôvodnenej žiadosti oznamujúcich orgánov nerozhodne, že omeškanie je spôsobené závažnými prekážkami mimo kontroly osoby, ktorej bola výnimka udelená.

9. Ak regulačné orgány dotknutých členských štátov rozhodnú o zmene rozhodnutia o udelení, oznámia svoje rozhodnutie bezodkladne Komisii spolu so všetkými relevantnými informáciami týkajúcimi sa daného rozhodnutia. Na rozhodnutie o udelení výnimky sa uplatňujú odseky 1 až 8, pričom sa berú do úvahy osobitosti existujúcej výnimky.

10. Komisia môže na žiadosť alebo na vlastný podnet obnoviť konanie týkajúce sa žiadosti o výnimku ak:
- a) po riadnom zohľadnení legitímnych očakávaní strán a ekonomickej rovnováhy dosiahnutej v pôvodnom rozhodnutí o výnimke usúdi, že nastala podstatná zmena niektorej zo skutočností, na ktorých bolo rozhodnutie založené;
 - b) dotknuté podniky konajú v rozpore so svojimi záväzkami; alebo
 - c) bolo rozhodnutie založené na neúplných, nesprávnych alebo zavádzajúcich informáciách poskytnutých stranami.
11. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 68, ktorými sa doplnení toho nariadenia a ktorými sa stanovujú usmernenia o uplatňovaní podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku a na stanovenie postupu, ktorý sa má dodržiavať pri uplatňovaní odsekov 4 a 7 až 10 tohto článku.

Článok 64

Výnimky

1. *Členské štáty môžu požiadať o výnimky z príslušných ustanovení článkov 3 a 6, článku 7 ods. 1, článku 8 ods. 1 a 4, článkov 9, 10 a 11, článkov 14 až 17, článkov 19 až 27, článkov 35 až 47 a článku 51, a to v týchto prípadoch:*

- a) *členský štát môže preukázať, že existujú závažné problémy pri prevádzke jeho malých izolovaných sústav a malých prepojených sústav;*
- b) *najvzdialenejšie regióny v zmysle článku 349 ZFEÚ nemôžu byť prepojené s trhom s energiou v Únii zo zjavných fyzických dôvodov.*

V prípade uvedenom v písmene a) prvého pododseku, je výnimka časovo obmedzená a podlieha podmienkam, ktorých cieľom je zvýšiť hospodársku súťaž a integráciu s vnútorným trhom s elektrinou.

V prípade uvedenom v písmene b) prvého pododseku, výnimka nie je časovo obmedzená.

Komisia pred prijatím rozhodnutia informuje o týchto žiadostiach členské štáty, pričom chráni dôvernosť citlivých obchodných informácií.

Cieľom výnimky udelenej podľa tohto článku je zabezpečiť, aby nevytvárala prekážky prechodu na energiu z obnoviteľných zdrojov, zvýšeniu flexibility, uskladňovaniu energie, elektromobilite a riadeniu odberu.

Komisia vo svojom rozhodnutí udeliť výnimku stanoví, do akej miery má výnimka zohľadniť uplatňovanie sieťových predpisov a usmernení.

2. *Články 3, 5 a 6, článok 7 ods. 1, článok 7 ods. 2 písm. c) a g), články 8 až 17, článok 18 ods. 5 a 6, články 19 a 20, článok 21 ods. 1, 2 a 4 až 8, článok 22 ods. 1 písm. c), článok 22 ods. 2 písm. b) a c), článok 22 ods. 2 posledný pododsek, články 23 až 27, článok 34 ods. 1, 2 a 3, články 35 až 47, článok 48 ods. 2 a články 49 a 51 sa nevzťahujú na Cyprus, kým sa jeho prenosová sústava prostredníctvom spojovacích vedení nepripojí k prenosovým sústavám iných členských štátov.*

Ak sa prenosová sústava Cypru do 1. januára 2026 nepripojí k prenosovým sústavám iných členských štátov prostredníctvom spojovacích vedení, Cyprus posúdi potrebu výnimky z týchto ustanovení a môže Komisii predložiť žiadosť o predĺženie uplatňovania výnimky. Komisia posúdi, či uplatňovanie ustanovení môže spôsobiť závažné problémy pre prevádzku elektrizačnej sústavy na Cypre, alebo či sa očakáva, že ich uplatňovanie na Cypre bude prínosom pre fungovanie trhu. Na základe uvedeného posúdenia Komisia vydá odôvodnené rozhodnutie o úplnom alebo čiastočnom predĺžení uplatňovania výnimky. Rozhodnutie sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.

3. *Tohto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie výnimiek udelených podľa článku 66 smernice (EÚ) 2019/...⁺.*
4. *V súvislosti s dosiahnutím cieľa prepojenia do roku 2030, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2018/1999, sa musí náležite zohľadniť prepojenie elektrickej siete medzi Maltou a Talianskom.*

⁺ *Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).*

Článok 65

Poskytovanie informácií a dôvernosť

1. Členské štáty a regulačné orgány poskytujú Komisii na požiadanie všetky informácie potrebné na účely presadzovania tohto nariadenia.

Komisia stanoví primeranú lehotu, v ktorej sa majú tieto informácie poskytnúť, pričom berie do úvahy komplexnosť a naliehavosť požadovanej informácie.

2. Pokiaľ dotknutý členský štát alebo regulačný orgán neposkytne informácie uvedené v odseku 1 v stanovenej lehote uvedenej v odseku 1, Komisia môže požiadať priamo dotknuté podniky o všetky informácie potrebné na účely presadzovania tohto nariadenia.

Komisia pri posielaní žiadosti o informácie podniku zároveň pošle kópiu žiadosti regulačným orgánom členského štátu, na ktorého území sa nachádza sídlo podniku.

3. Vo svojej žiadosti o informácie podľa odseku 1 Komisia uvedie právny základ žiadosti, lehotu, v rámci ktorej sa majú informácie poskytnúť, účel žiadosti, ako aj sankcie uvedené v článku 66 ods. 2 za poskytnutie nesprávnych, neúplných alebo zavádzajúcich informácií.
4. Požadované informácie poskytujú vlastníci podniku alebo ich zástupcovia a v prípade právnických osôb, fyzické osoby oprávnené na zastupovanie podniku zo zákona alebo ich zakladateľským dokumentom. Ak informáciu za svojho klienta poskytujú riadne splnomocnení právni zástupcovia, klient ostáva v plnej miere zodpovedný za to, ak sú poskytnuté informácie neúplné, nesprávne alebo zavádzajúce.

5. Pokiaľ podnik neposkytne požadované informácie v rámci lehoty stanovenej Komisiou alebo poskytne neúplné informácie, Komisia môže rozhodnutím požiadať o poskytnutie informácií. V rozhodnutí sa uvedie, aké informácie sa požadujú, a stanoví sa v ňom primeraná lehota, v rámci ktorej sa majú informácie poskytnúť. Uvedú sa v ňom sankcie ustanovené v článku 66 ods. 2. Takisto sa v ňom uvedie právo na preskúmanie rozhodnutia Súdnyim dvorom Európskej únie.

Komisia zároveň pošle kópiu tohto rozhodnutia regulačným orgánom členského štátu, na území ktorého sa nachádza bydlisko osoby alebo sídlo podniku.

6. Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 sa používajú len na účely presadzovania tohto nariadenia.

Komisia zachováva mlčanlivosť o informáciách získaných podľa tohto nariadenia, na ktoré sa vzťahuje služobné tajomstvo.

Článok 66

Sankcie

1. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2 tohto článku, členské štáty stanovujú pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení tohto nariadenia, sieťových predpisov prijatých podľa článku 59 a usmernení prijatých podľa článku 61 a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty bezodkladne informujú Komisiu o týchto pravidlách a opatreniach a bezodkladne jej oznámia každú nasledujúcu zmenu, ktorá ich ovplyvní.
2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom pokuty neprevyšujúce 1 % z ich celkového obratu za predchádzajúci obchodný rok, pokiaľ v odpovedi na žiadosť podľa článku 65 ods. 3 tieto podniky zámerne alebo z nedbanlivosti poskytnú nesprávne, neúplne, alebo zavádzajúce informácie alebo neposkytnú informácie v lehote stanovenej rozhodnutím prijatým podľa prvého pododseku článku 65 ods. 5. Pri stanovovaní výšky pokuty Komisia prihliada na závažnosť nedodržania požiadaviek uvedených v odseku 1 tohto článku.

3. Sankcie podľa odseku 1 a všetky rozhodnutia prijaté podľa odseku 2 nemajú trestnoprávnu povahu.

Článok 67

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor zriadený článkom 68 smernice (EÚ) 2019/...⁺. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 68

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 34 ods. 3, článku 49 ods. 4, článku **59 ods. 2**, článku **61 ods. 2** a článku 63 ods. 11 sa Komisii udeľuje **do 31. decembra 2028**. **Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto obdobia a v náležitých prípadoch pred uplynutím nasledujúcich období. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o osemročné obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.**

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 34 ods. 3, článku 49 ods. 4, článku **59 ods. 2**, článku **61 ods. 2** a článku 63 ods. 11 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po uverejnení rozhodnutia v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 34 ods. 3, článku 49 ods. 4, článku **59 ods. 2**, článku **61 ods. 2** a článku 63 ods. 11 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 69

Preskúmanie a správy Komisie

- 1. Komisia do 1. júla 2025 preskúma existujúce sieťové predpisy a usmernenia s cieľom posúdiť, ktoré z ich ustanovení by sa mohli vhodne zaviesť do legislatívnych aktov Únie týkajúcich sa vnútorného trhu s elektrinou, a ako by sa mohli revidovať splnomocnenia, ktoré sa týkajú sieťových predpisov a usmernení uvedených v článkoch 59 a 61.**

Komisia predloží podrobnú správu o svojom posúdení Európskemu parlamentu a Rade do rovnakého dátumu.

Do 31. decembra 2026 Komisia v prípade potreby predloží legislatívne návrhy na základe svojho posúdenia.

- 2. Do 31. decembra 2030 Komisia preskúma toto nariadenie a na základe tohto preskúmania predloží Európskemu parlamentu a Rade správu spolu s prípadným legislatívnym návrhom.**

Článok 70

Zrušenie

Nariadenie (ES) č. 714/2009 sa zrušuje. Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 71

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Uplatňuje sa od 1. januára 2020.

Bez ohľadu na prvý pododsek, sa články 14, 15, 22 ods. 4, 23 ods. 3 a 6, 35, 36 a 62 uplatňujú od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Na účely vykonávania článku 14 ods. 7 a článku 15 ods. 2 sa článok 16 uplatňuje od uvedeného dátumu.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament

Za Radu

predseda

predseda

PRÍLOHA I

ÚLOHY REGIONÁLNYCH KOORDINAČNÝCH CENTIER

1. Koordinovaný výpočet kapacity

- 1.1 Regionálne *koordináčné centrá* vykonávajú koordinovaný výpočet medzioblastných kapacít.
- 1.2 Koordinovaný výpočet kapacity sa vykonáva pre **■** *denné a vnútrodenne časové rámce*.
- 1.3 *Koordinovaný výpočet kapacity sa uskutočňuje v súlade s metodikami vypracovanými podľa usmernenia pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.*
- 1.4 Koordinovaný výpočet kapacity sa vykonáva na základe spoločného modelu *sústavy* v súlade s bodom 3.
- 1.5 Koordinovaným výpočtom kapacity sa má zabezpečiť efektívne riadenie preťaženia v súlade so zásadami riadenia preťaženia vymedzenými v tomto nariadení.

2. **Koordinovaná analýza bezpečnosti**

- 2.1 Regionálne *koordináčné centrá* vykonávajú koordinovanú bezpečnostnú analýzu s cieľom zaistiť bezpečnú prevádzku sústavy.
- 2.2 Analýza bezpečnosti sa vykonáva pre všetky časové rámce prevádzkového plánovania, *a to pre vnútrodenné až po ročné časové rámce*, využívajúc spoločné modely *sústavy*.
- 2.3 *Koordinovaná analýza bezpečnosti sa uskutočňuje v súlade s metodikami vypracovanými podľa usmernenia pre prevádzku sústavy prijatými na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009.*
- 2.4 Regionálne *koordináčné centrá* si vymieňajú výsledky koordinovanej bezpečnostnej analýzy aspoň s prevádzkovateľmi prenosových sústav regiónu prevádzky sústavy.
- 2.5 Ak regionálne *koordináčné centrum* na základe výsledku koordinovanej analýzy bezpečnosti zistí možné obmedzenie, navrhne nápravné opatrenia, ktorými sa maximalizujú *účinnosť a* hospodárska efektívnosť.

3. Vytváranie spoločných modelov sústavy

- 3.1 Regionálne *koordináčnej centrál* zavedú účinné postupy na vytvorenie spoločných modelov *sústavy* pre každý časový rámec plánovania prevádzky, *a to v rozmedzí od vnútrodných až po ročné časové rámce*.
- 3.2 Prevádzkovatelia prenosových sústav určia jedno regionálne koordináčnej centrum na účely vypracovania spoločných *modelov sústavy pre celú Úniu*.
- 3.3 *Spoločné modely sústavy sa uskutočňujú v súlade s metodikami vypracovanými podľa usmernenia pre prevádzku sústavy a usmernenia pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia prijatého na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009*.
- 3.4 Spoločné modely *sústavy* obsahujú údaje, ktoré sú relevantné z hľadiska efektívneho prevádzkového plánovania a výpočtu kapacity vo všetkých časových rámcoch prevádzkového plánovania, *a to od vnútrodných až po ročné časové rámce*.

3.5 Spoločné modely **sústavy** musia byť na požiadanie k dispozícii všetkým regionálnym **koordináčnym centrá**m, prevádzkovateľom prenosových sústav, ENTSO pre elektrinu a ACER.

4. Podpora plánov obrany a plánov obnovy prevádzkovateľov prenosových sústav s ohľadom na posudzovanie súladu

4.1 Regionálne koordináčne centrá podporujú prevádzkovateľov prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy pri posudzovaní súladu plánov obrany a plánov obnovy prevádzkovateľov prenosových sústav podľa postupov stanovených v sieťovom predpise o stavoch núdze a obnovy prevádzky v sektore elektrickej energie prijatom na základe článku 6 ods. 11 nariadenia (ES) č. 714/2009.

4.2. Všetci prevádzkovatelia prenosových sústav sa dohodnú, aká bude prahová hodnota, pri prekročení ktorej sa vplyv opatrení jedného alebo viacerých prevádzkovateľov prenosových sústav v stave núdze, stave bez napätia alebo stave obnovy považuje za významný z hľadiska iných synchronne alebo nesynchronne prepojených prevádzkovateľov prenosových sústav.

4.3 Pri poskytovaní podpory prevádzkovateľom prenosových sústav regionálne **koordináčného centra**:

- a) identifikuje prípadné nezrovnalosti;
- b) navrhne zmierňujúce opatrenia.

4.4 Prevádzkovatelia prenosových sústav **posúdia a** zohľadnia navrhnuté zmierňujúce opatrenia.

5. **Podpora koordinácie a optimalizácie regionálnej obnovy**

- 5.1 Každé príslušné regionálne *koordináčné centrum podporuje prevádzkovateľov prenosových sústav vymenovaných za správcov frekvencie a správcov resynchronizácie podľa sieťového predpisu o stavoch núdze a obnovy prevádzky prijatého na základe článku 6 ods. 11 nariadenia (ES) č. 714/2009 s cieľom zlepšiť* efektívnosť a účinnosť obnovy sústavy. *Prevádzkovatelia prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy stanovia úlohu regionálneho koordináčného centra týkajúcu sa podpory koordinácie a optimalizácie regionálnej obnovy.*
- 5.2 Prevádzkovatelia prenosových sústav *môžu* požiadať o pomoc regionálne *koordináčné centrá*, ak sa ich sústava nachádza v stave bez napätia alebo stave obnovy.
- 5.3 *Regionálne koordináčné centrá sú vybavené systémami kontrolného riadenia a zberu údajov blízky k reálnemu času s pozorovateľnosťou vymedzenou na základe prahovej hodnoty uvedenej v bode 4.1.*
6. **Poprevádzková a poporuchová analýza a podávanie správ**

6.1 Regionálne *koordináčné centrá* prešetria každú poruchovú udalosť nad prahovou hodnotou uvedenou v bode 4.1 a vypracujú o nej správu. Na základe vlastnej žiadosti môžu byť do prešetrovania zapojené regulačné orgány regiónu prevádzky sústavy a agentúra. Správa musí obsahovať odporúčania zamerané na predchádzanie podobným poruchovým udalostiam v budúcnosti.

6.2 Regionálne koordinačné centrá správu *uverejnia*. ACER môže vydať odporúčania zamerané na predchádzanie podobným poruchovým udalostiam v budúcnosti.

7. Stanovenie veľkosti rezervnej kapacity na regionálnej úrovni

7.1. Regionálne *koordináčné centrá vypočítajú* požiadavky na rezervnú kapacitu pre región prevádzky sústavy. Stanovenie požiadaviek na rezervnú kapacitu musí:

- a) sledovať všeobecný cieľ zachovať prevádzkovú bezpečnosť nákladovo najefektívnejším spôsobom;
- b) byť vykonané pre denný a/alebo vnútrodenný časový rámec;

- c) **vypočítať** celkovú výšku požadovanej rezervnej kapacity pre región prevádzky sústavy;
- d) určiť minimálne požiadavky na rezervnú kapacitu pre každý typ rezervnej kapacity;
- e) zohľadniť možné zámery medzi rôznymi typmi rezervnej kapacity s cieľom minimalizovať náklady na obstarávanie;
- f) stanoviť prípadné nevyhnutné požiadavky týkajúce sa geografického rozmiestnenia požadovanej rezervnej kapacity.

8. Podpora obstarávania disponibilít na regionálnej úrovni

8.1 **Regionálne koordinačné centrá** podporujú prevádzkovateľov prenosových sústav regiónu prevádzky sústavy pri určovaní objemu disponibilít, ktorú je potrebné obstaráť.

Stanovenie objemu disponibilít:

- a) sa musí vykonať pre denný a/alebo vnútrodenný časový rámec;

- b) musí zohľadniť možné zámenny medzi rôznymi typmi rezervnej kapacity s cieľom minimalizovať náklady na obstarávanie;
- c) musí zohľadniť objemy požadovanej rezervnej kapacity, o ktorých sa predpokladá, že sa získajú z ponúk regulačnej energie, ktoré sa nepredkladajú na základe zmluvy na disponibilitu.

8.2. Regionálne koordinačné centrá podporujú prevádzkovateľov prenosových sústav regiónu prevádzky sústavy pri obstarávaní požadovaného objemu disponibility určeného v súlade s bodom 8.1. Obstarávanie disponibility:

- a) sa musí vykonať pre denný a/alebo vnútrodenný časový rámec;
- b) musí zohľadniť možné zámenny medzi rôznymi typmi rezervnej kapacity s cieľom minimalizovať náklady na obstarávanie.

9. *Týždenné alebo aspoň denné* regionálne *posúdenia* primeranosti sústavy a príprava opatrení na zníženie rizika.

- 9.1 Regionálne *koordináčné centrá* vykonávajú týždenné alebo *aspoň denné* regionálne posudzovania primeranosti *v súlade s postupmi stanovenými v nariadení (EÚ) 2017/1485a na základe metodiky vypracovanej podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2019/...*⁺.
- 9.2 *Regionálne koordináčné centrá uskutočnia krátkodobé regionálne* posudzovanie primeranosti na základe informácií poskytovaných prevádzkovateľmi prenosových sústav regiónu prevádzky sústavy s cieľom odhaľovať situácie, v ktorých sa v regulačných oblastiach alebo na regionálnej úrovni predpokladá nedostatočná primeranosť. Regionálne *koordináčné centrá* musia brať do úvahy možné medzioblastné výmeny a limity prevádzkovej bezpečnosti vo všetkých *príslušných* časových rámcoch prevádzkového plánovania.

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia, ktoré obsahuje dokument PE-CONS .../... (2016/0377(COD)).

9.3 Každé regionálne *koordináčné centrum* vykonáva regionálne posudzovanie primeranosti *sústavy* v koordinácii s ostatnými regionálnymi *koordináčnými centrami* s cieľom:

- a) overiť východiskové predpoklady a prognózy;
- b) zistiť možné medziregionálne prípady nedostatočnej primeranosti.

9.4 Každé regionálne *koordináčné centrum* predloží výsledky regionálneho posudzovania primeranosti systému spolu s opatreniami, ktoré navrhuje na zníženie rizík nedostatočnej primeranosti, prevádzkovateľom prenosových sústav regiónu prevádzky sústavy a ostatným regionálnym *koordináčným centrom*.

10. Koordinácia plánovania výpadkov na regionálnej úrovni

10.1 Každé regionálne *koordináčné centrum* vykonáva *regionálnu* koordináciu výpadkov *v súlade s postupmi stanovenými v usmernení pre prevádzku sústavy prijatom na základe článku 18 ods. 5 nariadenia (ES) č. 714/2009* s cieľom monitorovať stav dostupnosti relevantných zariadení a koordinovať ich plány dostupnosti na účely zabezpečenia prevádzkovej bezpečnosti prenosovej sústavy a zároveň maximalizovať kapacitu spojovacích vedení a prenosových sústav ovplyvňujúcich medzioblastné toky.

- 10.2 Každé regionálne *koordinačné centrum* vedie jednotný zoznam relevantných prvkov siete, zariadení na výrobu elektrickej energie a odberných zariadení regiónu prevádzky sústavy a sprístupní ho v dátovom prostredí pre plánovanie prevádzky ENTSO pre elektrinu.
- 10.3 Každé regionálne *koordinačné centrum* vykonáva tieto činnosti týkajúce sa koordinácie pri výpadkoch v regióne prevádzky sústavy:
- a) posudzovanie súladu plánovania výpadkov s využitím ročných plánov dostupnosti všetkých prevádzkovateľov prenosových sústav;
 - b) poskytovanie zoznamu zistených nesúlado v plánovaní a navrhovaných opatrení na ich riešenie prevádzkovateľom prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy.

11. Optimalizácia kompenzačného mechanizmu medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav

11.1 **Prevádzkovatelia prenosových sústav v regióne prevádzky sústavy môžu spoločne rozhodnúť o tom, že od regionálneho koordinátora bezpečnosti získajú podporu v súvislosti so spravovaním finančných tokov týkajúcich sa zúčtovaní medzi prevádzkovateľmi prenosových sústav, do ktorých sú zapojení viac ako dvaja prevádzkovatelia prenosových sústav, ako sú napríklad náklady na redispečing, príjmy z preťaženia, neúmyselné odchýlky alebo náklady na obstarávanie disponibilít.**

12. Odborná príprava a udeľovanie osvedčení personálu pracujúceho pre regionálne koordinačné centrá

12.1. Regionálne **koordinačné centrá** pripravujú a vykonávajú programy odbornej prípravy zameranej na prevádzku regionálnej sústavy pre personál pracujúci **pre regionálne koordinačné centrá**, ako aj programy udeľovania osvedčení tomuto personálu.

12.2 Programy odbornej prípravy zahŕňajú všetky relevantné zložky prevádzky sústavy, **v ktorej regionálne koordinačné centrum plní úlohy**, vrátane scenárov regionálnej krízy.

13. Identifikácia regionálnych krízových scenárov dodávok elektriny

- 13.1 Ak ENTSO pre elektrinu deleguje túto funkciu, *regionálne koordinačné centrá* identifikujú regionálne krízové scenáre dodávok elektriny v súlade s kritériami uvedenými v článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺.

Identifikácia regionálnych krízových scenárov dodávok elektriny sa vykonáva v súlade s metodikou stanovenou v článku 5 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺.

- 13.2 *Regionálne koordinačné centrá podporujú na požiadanie príslušné orgány každého regiónu prevádzky sústavy pri príprave a realizácii dvojročnej simulácie kríz v súlade s článkom 12 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺.*

14. *Identifikácia potrieb, pokiaľ ide o novú prenosovú kapacitu, modernizáciu existujúcej prenosovej kapacity alebo ich alternatívy.*

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE- CONS .../... (2016/0377(COD)).

15. *Regionálne koordinačné centrá poskytujú prevádzkovateľom prenosových sústav podporu pri určovaní potrieb, pokiaľ ide o novú prenosovú kapacitu, modernizáciu existujúcej prenosovej kapacity alebo ich alternatívy, ktoré sa predložia regionálnym skupinám zriadeným podľa nariadenia (EÚ) č. 347/2013 a ktoré sa zahrnú do desaťročného plánu rozvoja siete podľa článku 51 smernice (EÚ) 2019/...⁺.*
16. *Výpočet maximálnej vstupnej kapacity dostupnej pre účasť zahraničnej kapacity na kapacitných mechanizmoch.*
- 16.1 *Regionálne koordinačné centrá, berúc do úvahy očakávanú dostupnosť spojovacích vedení a pravdepodobný súbežný výskyt preťaženia sústavy medzi sústavou, kde sa uplatňuje mechanizmus, a sústavou, v ktorej sa geograficky nachádza zahraničná kapacita, podporujú prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri výpočte maximálnej vstupnej kapacity dostupnej pre účasť zahraničnej kapacity na kapacitných mechanizmoch.*
- 16.2 *Výpočet sa vykonáva v súlade s metodikou stanovenou v článku 26 ods. 11 písm. a).*

⁺ *Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo smernice uvedenej v dokumente PE- CONS .../... (2016/0380(COD)).*

- 16.3 Regionálne koordinačné centrá vykonávajú výpočet pre každú hranicu ponukovej oblasti zahrnutej do regiónu prevádzky sústavy.*
- 17. Vypracúvanie sezónneho posudzovania primeranosti.*
- 17.1 Ak ENTSO pre elektrinu deleguje túto funkciu podľa článku 9 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺, regionálne koordinačné centrá budú pripravovať regionálne sezónne posudzovanie primeranosti.*
- 17.2 Vypracúvanie sezónneho posudzovania primeranosti sa vykonáva na základe metodiky vytvorenej podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2019/...⁺.*

⁺ *Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia, ktoré obsahuje dokument PE-CONS .../... (2016/0377(COD)).*

PRÍLOHA II

Zrušené nariadenie so zoznamom neskorších zmien

<p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1364/2006/ES a menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L 115, 25.4.2013, s. 39)</p>	<p>Článok 8 ods. 3 písm. a) Článok 8 ods. 10 písm. a) Článok 11 Článok 18 ods. 4a Článok 23 ods. 3</p>
<p>Nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2013 zo 14. júna 2013 o predkladaní a uverejňovaní údajov na trhoch s elektrickou energiou, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 (Ú. v. EÚ L 163, 15.6.2013, s. 1)</p>	<p>Body 5.5 až 5.9 prílohy I</p>

PRÍLOHA III

Tabuľka zhody

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
-	Článok 1 písm. a)
-	Článok 1 písm. b)
Článok 1 písm. a)	Článok 1 písm. c)
Článok 1 písm. b)	Článok 1 písm. d)
Článok 2 ods. 1	Článok 2 bod 1
Článok 2 ods. 2 písm. a)	Článok 2 bod 2
Článok 2 ods. 2 písm. b)	Článok 2 bod 3
Článok 2 ods. 2 písm. c)	Článok 2 bod 4
Článok 2 ods. 2 písm. d)	-
Článok 2 ods. 2 písm. e)	-
Článok 2 ods. 2 písm. f)	-
Článok 2 ods. 2 písm. g)	Článok 2 bod 5
-	Článok 2 body 6 až 71
-	Článok 3
-	Článok 4

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
-	Článok 5
-	Článok 6
-	Článok 7
-	Článok 8
-	Článok 9
-	Článok 10
-	Článok 11
-	Článok 12
-	Článok 13
-	Článok 14
-	Článok 15
Článok 16 ods. 1 až 3	Článok 16 ods. 1 až 4
-	Článok 16 ods. 5 až 8
Článok 16 ods. 4 až 5	Článok 16 ods. 9 až 11
-	Článok 16 ods. 12 a 13
-	Článok 17
Článok 14 ods. 1	Článok 18 ods. 1
-	Článok 18 ods. 2
Článok 14 ods. 2 až 5	Článok 18 ods. 3 až 6
-	Článok 18 ods. 7 až 11

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
-	Článok 19 ods. 1
Článok 16 ods. 6	Článok 19 ods. 2 a 3
-	Článok 19 ods. 4 a 5
-	Článok 20
-	Článok 21
-	Článok 22
Článok 8 ods. 4	Článok 23 ods. 1
-	Článok 23 ods. 2 až 7
-	Článok 25
-	Článok 26
-	Článok 27
Článok 4	Článok 28 ods. 1
-	Článok 28 ods. 2
Článok 5	Článok 29 ods. 1 až 4
-	Článok 29 ods. 5
Článok 8 ods. 2 prvá veta	Článok 30 ods. 1 písm. a)
Článok 8 ods. 3 písm. b)	Článok 30 ods. 1 písm. b)
-	Článok 30 ods. 1 písm. c)

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
Článok 8 ods. 3 písm. c)	Článok 30 ods. 1 písm. d)
-	Článok 30 ods. 1 písm. e) až f)
-	Článok 30 ods. 1 písm. g) a h)
Článok 8 ods. 3 písm. a)	Článok 30 ods. 1 písm. i)
Článok 8 ods. 3 písm. d)	Článok 30 ods. 1 písm. j)
-	Článok 30 ods. 1 písm. k)
Článok 8 ods. 3 písm. e)	Článok 30 ods. 1 písm. l)
-	Článok 30 ods. 1 písm. m) až o)
-	Článok 30 ods. 2 a 3
Článok 8 ods. 5	Článok 30 ods. 4
Článok 8 ods. 9	Článok 30 ods. 5
Článok 10	Článok 31
Článok 9	Článok 32
Článok 11	Článok 33
Článok 12	Článok 34
-	Článok 35
-	Článok 36
-	Článok 37
-	Článok 38
-	Článok 39

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
-	Článok 40

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
-	Článok 41
-	Článok 42
-	Článok 43
-	Článok 44
-	Článok 45
-	Článok 46
-	Článok 47
Článok 8 ods. 10	Článok 48
Článok 13	Článok 49
Článok 2 ods. 2 posledný pododsek	Článok 49 ods. 7
Článok 15	Článok 50 ods. 1 až 6
Príloha I bod 5.10	Článok 50 ods. 7
Článok 3	Článok 51
-	Článok 52
-	Článok 53
-	Článok 54
-	Článok 55
-	Článok 56

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
-	Článok 57
-	Článok 58
Článok 8 ods. 6	Článok 59 ods. 1 písm. a), b) a c)l)
-	Článok 59 ods. 1 písm. d) a e)
-	Článok 59 ods. 2
Článok 6 ods. 1	Článok 59 ods. 3
Článok 6 ods. 2	Článok 59 ods. 4
Článok 6 ods. 3	Článok 59 ods.5
-	Článok 59 ods. 6
Článok 6 ods. 4	Článok 59 ods. 7
Článok 6 ods. 5	Článok 59 ods. 8
Článok 6 ods. 6	Článok 59 ods. 9
Článok 8 ods. 1	Článok 59 ods. 10
Článok 6 ods. 7	-
Článok 6 ods. 8	-
Článok 6 ods. 9 a 10	Článok 59 ods. 11 a 12
Článok 6 ods. 11	Článok 59 ods. 13 a 14
Článok 6 12	Článok 59 ods. 15
Článok 8 ods. 2	Článok 59 ods. 15
-	Článok 60 ods. 1

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
Článok 7 ods. 1	Článok 60 ods. 2
Článok 7 ods. 2	Článok 60 ods. 3
Článok 7 ods. 3	-
Článok 7 ods. 4	-
-	Článok 61 ods. 1
-	Článok 61 ods. 2
Článok 18 ods. 1	Článok 61 ods. 3
Článok 18 ods. 2	
Článok 18 ods. 3	Článok 61 ods. 4
Článok 18 ods. 4	-
Článok 18 ods. 4a	Článok 61 ods. 5
Článok 18 ods. 5	Článok 61 ods. 5 a 6
Článok 19	-
Článok 21	Článok 62
Článok 17	Článok 63
	Článok 64
Článok 20	Článok 65
Článok 22	Článok 66
Článok 23	Článok 67

Nariadenie (ES) č. 714/2009	Toto nariadenie
Článok 24	-
-	Článok 68
-	Článok 69
Článok 25	Článok 70
Článok 26	Článok 71

VYHLÁSENIE KOMISIE K DEFINÍCII SPOJOVACIEHO VEDENIA

Komisia berie na vedomie dohodu spoluzákonodarcov týkajúcu sa prepracovaného znenia smernice o elektrine a prepracovaného znenia nariadenia o elektrine, ktorá sa vracia k definícii „spojovacieho vedenia“, ktorá sa používa v smernici 2009/72/ES a nariadení (ES) č. 714/2009. Komisia súhlasí s tým, že trhy s elektrickou energiou sa líšia od iných trhov, ako je napríklad trh so zemným plynom, okrem iného prostredníctvom obchodovania s produktmi, ktoré v súčasnosti nie je možné ľahko skladovať, a vyrába ich široká škála výrobných zariadení vrátane distribučných zariadení. V dôsledku toho sa úloha prepojenia s tretími krajinami medzi odvetviami elektrickej energie a zemného plynu výrazne líši a môžu sa zvoliť rôzne regulačné prístupy.

Komisia bude vplyv tejto dohody ďalej skúmať a v prípade potreby poskytne usmernenie k uplatňovaniu právnych predpisov.

V záujme právnej zrozumiteľnosti chce Komisia poukázať na tieto skutočnosti:

Dohodnutá definícia spojovacieho vedenia v smernici o elektrickej energii sa vzťahuje na zariadenie používané na prepájanie sústav. Toto znenie nerozlišuje rôzne regulačné rámce alebo technické situácie, a teda a priori zahŕňa všetky elektrické spojenia s tretími krajinami v rozsahu pôsobnosti. Pokiaľ ide o dohodnutú definíciu prepojenia v rámci nariadenia o elektrine, Komisia zdôrazňuje, že integrácia trhov s elektrinou si vyžaduje vysoký stupeň spolupráce medzi prevádzkovateľmi sústav, účastníkmi trhu a regulačnými orgánmi. Zatiaľ čo rozsah pôsobnosti platných pravidiel môže byť rozdielny v závislosti od stupňa integrácie na vnútornom trhu s elektrinou, mala by byť úzka integrácia tretích krajín do vnútorného trhu s elektrinou, napríklad účasť na projektoch prepájania trhu, založená na dohodách, ktoré si vyžadujú uplatňovanie príslušných právnych predpisov Únie.

VYHLÁSENIE KOMISIE O PLÁNOCH VYKONÁVANIA REFORMY TRHU

Komisia berie na vedomie dohodu spoluzákonodarcov v súvislosti s článkom 20 ods. 3, v ktorej sa stanovuje, že členské štáty, v ktorých sa zistili problémy s primeranosťou, uverejnia plán vykonávania s časovým harmonogramom prijímania opatrení na odstránenie zistených regulačných deformácií a/alebo zlyhaní trhu v rámci procesu štátnej pomoci.

Podľa článku 108 ZFEÚ má Komisia výlučnú právomoc posudzovať zlučiteľnosť opatrení štátnej pomoci s vnútorným trhom. Týmto nariadením nie je dotknutá výlučná právomoc Komisie podľa ZFEÚ. Komisia preto môže v prípade potreby predložiť svoje stanovisko k plánu reformy trhu súbežne s procesom schvaľovania kapacitných mechanizmov podľa pravidiel štátnej pomoci, ale tieto dva procesy sú právne oddelené.
